

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

GUIA DE L'ESTUDIANT 2016-2017

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR
GRAU EN FISIOTERÀPIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
Calendari del centre	4
ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT	5
PLA D'ESTUDIS	6
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS	9
Cinesiologia i Sistema Nerviós	10
Cinesiteràpia	13
Fisiopatologia	16
Procediments Generals en Fisioteràpia I	20
Valoració i Diagnòstic en Fisioteràpia	23
Antropometria i Ergonomia	25
Elaboració de Projectes I	29
English for Health Sciences	33
Farmacologia	36
Patologia Medicoquirúrgica I	40
Procediments Generals en Fisioteràpia II	44
Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors	47
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS	50
Mètodes d'Intervenció en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	51
Pràcticum I	54
Procediments Generals en Fisioteràpia III	57
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia	60
Elaboració de Projectes II	62
Patologia Medicoquirúrgica II	66
Pràcticum II	69
Fisioteràpia Cardiorespiratòria	73
Fisioteràpia Comunitària	76
Fisioteràpia en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	80
Fisioteràpia Gerontològica i Geriàtrica	83
Teràpia Manual de la Columna Vertebral	86
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS	89
Fisioteràpia en Pediatria	90
Fisioteràpia en Processos Neurològics	93
Mètodes d'Intervenció en Neurologia	96
Pràcticum III	99
Treball de Fi de Grau I	103
Pràcticum IV	106
Treball de Fi de Grau II	110
Atenció Integrada	114
Gestió i Administració dels Serveis de Salut	117
ASSIGNATURES OPTATIVES	120
Activitat Física i Discapacitat	121
Activitat Física i Prevenció en Grups Específics	124
Alimentació i Activitat Física	127
Anàlisi Biomecànica del Moviment	130
Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat	132
Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic	135
Fisioteràpia Esportiva	137
Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English	140
Inclusive Communities and Accessibility	143
Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries	146
Psicomotricitat	149

Psicosociologia de la Discapacitat	152
Sexualitat i Cronicitat	155
Tecnologia Assistida	158
Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Eqüestre	160

PRESENTACIÓ

Fa 40 anys la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya naixia amb el nom d'Escola d'Infermeria Osona i iniciava el seu viatge cap al desenvolupament del lideratge i de l'excel·lència acadèmica. El 1980 els estudis d'Infermeria passaven a ser diplomatura universitària i el centre s'adscribia a la UAB. L'any 1987, l'Escola d'Infermeria Osona s'integrava als Estudis Universitaris de Vic.

El maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passava a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorporava nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997), Nutrició Humana i Dietètica (1998) i Treball Social (2010). L'any 2011 l'Escola Universitària de Ciències de la Salut passava a ser la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar. Al llarg de tots aquests anys es consolida la identitat de la nostra facultat amb el lideratge de la Sra. Anna Bonafont en dues ocasions, de la Dra. Montse Valls i, durant els últims tres anys, de la Dra. Marga Pla.

El 2015 volem seguir consolidant el lideratge i l'excel·lència acadèmica a través de l'establiment de plans d'estudi innovadors que garanteixin el desenvolupament competencial dels professionals. El nostre objectiu és preparar la propera generació de líders en infermeria i també de líders en les altres disciplines integrades a la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, ja sigui en els graus, els màsters o bé en els estudis de doctorat. Volem que els i les nostres alumnes esdevinguin professionals del futur, competents per liderar i transformar l'atenció en la salut i en les cures, capaços alhora de donar resposta a la ràpida i complexa evolució de l'entorn sanitari a través de l'excel·lència acadèmica i de la pràctica clínica, de la innovació, de la recerca i també de les associacions establertes amb la comunitat i amb iniciatives internacionals.

Des de les aules, els tallers i els laboratoris, fins a la capçalera del pacient i a la comunitat, ens volem distingir com una Facultat de referència, amb un model de formació singular i de qualitat, orientada a la recerca i a la innovació a nivell internacional, amb la finalitat de millorar la salut de la població i la qualitat de vida i d'eliminar les desigualtats en salut.

Com a exalumna de l'Escola d'Infermeria Osona, és un privilegi contribuir a promoure el llegat del nostre patrimoni. El conveni signat entre la UVic i el Consorci Hospitalari de Vic (CHV) constitueix el marc idoni perquè els professors/investigadors liderin i vetllin per l'excel·lència a l'aula, al laboratoris, en la simulació i en la pràctica clínica, i es generin sinergies que afavoreixin la recerca clínica i de resultats en salut, així com la innovació en un moment de canvi radical en l'atenció de la salut.

Mireia Subirana. RN, MsN, PhD, DEAN

Degana de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar
Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR

Estructura

La Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic és una estructura d'ordenació, organització, gestió i coordinació d'ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials de l'àmbit de Ciències de la Salut i Ciències Socials i Jurídiques.

Actualment s'imparteixen les titulacions homologades següents:

- Grau en Infermeria
- Grau en Fisioteràpia
- Graua en Teràpia Ocupacional
- Grau en Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Treball Social

- Màster Universitari en Atenció i Cures Pal·liatives
- Doctorat en Cures Integrals i Serveis de Salut

Les unitats bàsiques de docència i recerca són les Departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, d'estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director/a de departament.

Els òrgans de govern unipersonals de la FCSB són: degana, vicedegana, cap d'estudis, coordinadors/es de titulació, directors/es de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de la FCSB són: Consell de Govern, Consell de Direcció i Claustre de Centre.

Departaments

La unitat bàsica de docència i de recerca de la Facultat és el Departament, que agrupa el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant del departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar són:

- Departament de Ciències de la Salut:
  - Director: Dr. Raimon Milà
- Departament de Ciències Socials i del Benestar:
  - Directora: Dra. Anna Ramon
- Departament de Ciències Bàsiques i Metodològiques:
  - Directora: Dra. Núria Obradors
- Adjunt a la direcció dels departaments: Sr. Àngel Torres

Òrgans de govern

El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- Degana de la Facultat, que el presideix: Dra. Mireia Subirana
- Vicedegana: Sra. Montserrat Faro
- Cap d'estudis: Dra. Tamara Gastelaars
- Director del Departament de Ciències de la Salut: Dr. Raimon Milà
- Directora del Departament de Ciències Socials i del Benestar: Dra. Anna Ramon
- Directora del Departament Ciències Bàsiques i Metodològiques: Dra. Núria Obradors
- Adjunt a la direcció dels departaments: Sr. Àngel Torres
- Coordinadora de la titulació d'Infermeria: Sra. Núria Gorchs
- Coordinador de la titulació de Fisioteràpia: Sr. Carles Parés
- Coordinadora de la titulació de Teràpia Ocupacional: Sra. Laura Vidaña
- Coordinadora de la titulació de Nutrició Humana i Dietètica: Dra. Miriam Torres
- Coordinador de la titulació de Treball Social: Sra. Sílvia Madrid Alejos
- Delegat per a la Recerca: Dr. Raimon Milà
- Delegat del Programa de Doctorat: Dr. Joan Carles Casas
- Coordinador de Formació Continuada: Sr. Jordi Naudó
- Coordinadores de Pràctiques: Sra. Olga Isern i Sra. Cristina Font
- Coordinadora de Relacions Internacionals i Mobilitat: Sra. Montse Romero

CALENDARI ACADÈMIC

Docència

El curs acadèmic es distribuirà entre el 12 de setembre i el 30 de juny.

- 1r semestre: del 12 de setembre de 2016 al 22 de desembre de 2016.
- 2n semestre: del 30 de gener del 2017 al 26 de maig del 2017.

Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes.

Vacances de Nadal

- Del 23 de desembre de 2016 al 8 de gener de 2017, inclosos.

Vacances de Setmana Santa

- Del 10 d'abril al 17 d'abril de 2016, inclosos.

Dies festius

- 12 d'octubre, el Pilar
- 31 d'octubre, pont
- 1 de novembre, Tots Sants
- 5 de desembre, pont
- 6 de desembre, dia de la Constitució
- 8 de desembre, la Immaculada
- 1 de maig, Festa del Treball
- 5 de juny, Dilluns de Pasqua Florida
- 24 de juny, Sant Joan
- 5 de juliol, Sant Miquel
- 11 de setembre, la Diada

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals.

ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT

Objectius generals

El grau en Fisioteràpia té com a objectiu principal formar fisioterapeutes capacitats per promoure, prevenir, mantenir o recuperar la salut i per rehabilitar o readaptar la capacitat vital o funcional de les persones amb disfuncions o discapacitats somàtiques, aplicant la teràpia del moviment, l'exercici terapèutic i els tractaments manuals o amb mitjans i agents físics. També pretén desenvolupar competències per a la millora contínua de la qualitat, el treball cooperatiu, la gestió i administració de programes i serveis socials i de salut, l'educació i defensa dels drets dels ciutadans, la docència i la investigació.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica (FB)	60
Obligatòria (OB)	117
Optativa (OP)	15
Treball de Fi de Grau (TFG)	8
Pràctiques Externes (PE)	40
Total	240

* Cada curs està organitzat en dos semestres de 30 crèdits cadascun d'ells. La distribució de les assignatures per semestre pot variar segons els cursos acadèmics.

PRIMER CURS	Crèdits	Tipus
Estudi del Cos Humà I	6,0	FB
Fonaments de la Professió I	6,0	OB
Estudi del Cos Humà II	6,0	FB
Fonaments de la Professió II	6,0	OB
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	6,0	FB
Bioètica	6,0	FB
Comunicació i Educació per a la Salut	6,0	FB
Cultura, Societat i Salut	6,0	FB
Psicologia Evolutiva i de la Salut	6,0	FB
Salut Pública	6,0	OB

SEGON CURS

	Crèdits	Tipus
Cinesiologia i Sistema Nerviós	6,0	FB
Cinesiteràpia	6,0	OB
Fisiopatologia	6,0	FB
Procediments Generals en Fisioteràpia I	6,0	OB
Valoració i Diagnòstic en Fisioteràpia	6,0	OB
Antropometria i Ergonomia	3,0	OB
Elaboració de Projectes I	3,0	OB
English for Health Sciences	6,0	FB
Farmacologia	3,0	OB
Patologia Medicoquirúrgica I	6,0	OB
Procediments Generals en Fisioteràpia II	3,0	OB
Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors	6,0	OB

TERCER CURS

	Crèdits	Tipus
Mètodes d'Intervenció en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	6,0	OB
Pràcticum I	9,0	PE
Procediments Generals en Fisioteràpia III	3,0	OB
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia	3,0	OB
Elaboració de Projectes II	3,0	OB
Patologia Medicoquirúrgica II	3,0	OB
Pràcticum II	12,0	PE
Fisioteràpia Cardiorespiratòria	3,0	OB
Fisioteràpia Comunitària	3,0	OB
Fisioteràpia en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	6,0	OB
Fisioteràpia Gerontològica i Geriàtrica	3,0	OB
Teràpia Manual de la Columna Vertebral	6,0	OB

QUART CURS

	Crèdits	Tipus
Fisioteràpia en Pediatria	3,0	OB
Fisioteràpia en Processos Neurològics	3,0	OB
Mètodes d'Intervenció en Neurologia	6,0	OB
Pràcticum III	9,0	PE
Treball de Fi de Grau I	3,0	TFG
Pràcticum IV	10,0	PE
Treball de Fi de Grau II	5,0	TFG
Atenció Integrada	3,0	OB
Gestió i Administració dels Serveis de Salut	3,0	OB
Optatives	15,0	OP

OPTATIVES - SENSE ITINERARI

	Crèdits
Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat	3,0
Inclusive Communities and Accessibility	6,0
Psicosociologia de la Discapacitat	3,0
Fisioteràpia Esportiva	3,0
Activitat Física i Prevenció en Grups Específics	3,0
Alimentació i Activitat Física	3,0
Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Eqüestre	3,0
Anàlisi Biomecànica del Moviment	3,0
Activitat Física i Discapacitat	3,0
Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic	3,0
Psicomotricitat	3,0
Tècniques d'Intervenció Grupal	3,0
Tecnologia Assistida	3,0
Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English	6,0
Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries	3,0
Sexualitat i Cronicitat	3,0

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS

Cinesiologia i Sistema Nerviós

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Natalia Gomara Toldra
- Pere Solé Puso

OBJECTIUS:

- Cinesiologia: proporcionar als alumnes els coneixements teòrics i pràctics sobre els moviments del cos humà, en base als principis biomecànics.
- Sistema nerviós: adquisició dels coneixements de l'anatomia, fisiologia i fisiopatologia del sistema nerviós.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Cinesiologia: aplicar els principis de la cinesiologia a l'anàlisi dels moviments corporals, la postura i la marxa així com conèixer les relacions amb la biomecànica clínica de l'aparell locomotor.
- Sistema nerviós: integrar la informació que aporta el coneixement de l'anatomia i la fisiologia del sistema nerviós per transformar-la en una base de coneixements fonamentals per l'estudiant de fisioteràpia.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

Cinesiologia:

1. Generalitats sobre cinesiologia
  1. Introducció a la biomecànica
  2. Moviments articulars, accions musculars i cadenes cinètiques
2. Comportament biomecànic dels teixits corporals
  1. Biomecànica del teixit ossi
  2. Biomecànica del teixit articular
  3. Biomecànica del teixit muscular
  4. Biomecànica del teixit nerviós perifèric
3. Cinesiologia de l'extremitat superior
  1. Espatlla ? colze
  2. Canell - mà
4. Cinesiologia de l'extremitat inferior
  1. Maluc
  2. Genoll
  3. Turmell i peu
5. Cinesiologia de la columna vertebral
  1. Columna cervical ? dorsal
  2. Columna lumbar
6. La postura humana
  1. Anàlisi de la postura fisiològica
  2. Postures patològiques
7. La marxa humana
  1. Cicle de marxa
  2. Marxes patològiques

Sistema nerviós:

1. Estructures protectores del sistema nerviós central
  1. Crani
  2. Columna vertebral
  3. Meninges
  4. Líquid cefaloraquídi
2. Medul·la espinal
  1. Anatomia microscòpica. Estructura externa
  2. Anatomia microscòpica. Principals vies ascendents i descendents
3. Tronc de l'encèfal
  1. Anatomia macro i microscòpica.
  2. Nuclis dels parells cranials i del tronc de l'encèfal.
  3. Vies nervioses
4. Cerebel
  1. Anatomia macro i microscòpica.
  2. Còrtex
  3. Nuclis
  4. Vies cerebel·loses
5. Cervell
  1. Anatomia macro i microscòpica
  2. Còrtex cerebral
  3. Tractes cerebrals
  4. Nuclis de la base

5. Diencèfal.
6. Sistema neuroendocrí
6. Sistema vascular del sistema nerviós central
7. Sistema nerviós autònom o vegetatiu
  1. Vies simpàtiques i parasimpàtiques
  2. Funcions autònomes.
  3. Reflexos neurovegetatius
8. Sistema nerviós perifèric
  1. Estructura i organització dels nervis raquidis
  2. Plexes cervical, braquial i lumbosacre
  3. Dermatoma
  4. Miotoma
9. Vies neuronals de la visió
10. Transmissió nerviosa
  1. Potencial de membrana i d'acció
  2. La sinapsi
  3. Neurotransmissors
11. Transmissió neuromuscular
  1. Placa motora
  2. Unitat motora
  3. To muscular.
  4. Arc reflex.

AVALUACIÓ:

La **nota final** de l'assignatura s'obté ponderant un 50% de la nota final de cinesiologia i un 50 % de la nota final de sistema nerviós.

Durant el període lectiu hi hauran 4 exàmens (2 de CN i 2 de SN) parcials alliberadors amb nota mínima de 5 i recuperables. Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat totes les parts i les notes finals sortiran del promig de les notes de la totalitat de les 4 parts alliberades.. Hi haurà la opció de recuperar les parts no alliberades en la convocatòria complementària de juny sempre i quan les parts pendents d'aprovar no siguin superiors a dues.

BIBLIOGRAFIA:

- Rodrigo C. Miralles Marrero *Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 2007.
- Rodrigo C. Miralles Marrero *Biomecánica clínica del aparato locomotor*. Barcelona: Masson, 1998.
- Michel Dufour *Biomecánica funcional*. Barcelona: Masson, 2006.
- Nordin *Biomecánica básica del sistema musculoesquelético*. McGraw-Hill, 2004.
- Viladot Voegeli, A. *Lecciones básicas de biomecánica del aparato locomotor*. Ed Springer, 2000.
- *Biomecánica de la marcha normal y patológica*. Instituto de Biomecánica de Valencia, 1993.
- Kapandji *Cuadernos de fisiología articular: esquemas comentados de mecánica articular*. Barcelona: Masson.

Cinesiteràpia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Daniel Jiménez Hernández
- Ricard Castro Prat

OBJECTIUS:

L'assignatura desenvolupa alguns dels aspectes bàsics de la cinesiteràpia, que consisteix en el tractament mitjançant el moviment, tant si és realitzat pel propi subjecte, com si és ajudat per agents externs (mobilitzacions, traccions, politges, etc) i es plantejaran exercicis específics per a diferents situacions.

Al final de l'assignatura l'estudiant haurà de ser capaç de realitzar una programació d'intervenció bàsica mitjançant el moviment terapèutic, tot relacionant-lo amb les aplicacions terapèutiques bàsiques. Per això haurà d'identificar i quantificar els canvis que el cos, i concretament la musculatura, experimenta quan està subjecte a diferents tipus d'exercicis i esforços. També caldrà que conegui les eines de les quals disposem per aconseguir els objectius descrits anteriorment.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriure els diferents tipus de contracció/treball muscular i les seves implicacions funcionals.
2. Descriure els diferents tipus de palanques biomecàniques del cos i les seves implicacions funcionals.
3. Identificar els diferents tipus d'exercicis terapèutics.
4. Descriure els principis teòrics i terapèutics de la poleoteràpia i suspensoteràpia
5. Aplicar els procediments de poleoteràpia i suspensoteràpia.
6. Realitzar maniobres de mobilitzacions passives simples de les principals articulacions.
7. Elaborar una programació d'intervenció bàsica de cinesiteràpia tot justificant les seves aplicacions terapèutiques.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.

- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

---

1. Generalitats de la cinesiteràpia:
  1. Història de la cinesiteràpia.
  2. Tipus de cinesiteràpia.
2. Múscul. Treball i esforç:
  1. Aprofundiment en la fisiologia.
  2. Tipus de contraccions/treballs musculars.
  3. Avaluació de la musculatura.
3. Forces:
  1. Palanques.
  2. Inèrcies.
  3. Pes segments.
  4. Resistències externes.
  5. Gravetat
4. Mecanoteràpia:
  1. Politjoteràpia i suspensoteràpia.
  2. Traccions mecàniques.
5. Cinesiteràpia Activa:
  1. Potenciació muscular.
  2. Entrenament de la condició / activitat física.
  3. Exercicis específics.
6. Mobilitzacions passives simples
7. Anàlisi, programació i aplicacions del moviment terapèutic.
  1. Casos clínics.

AVALUACIÓ:

Període ordinari:

Ítems de l'avaluació continuada:

1. Participació, proves ràpides, exercicis a l'aula, treball en grup d'integració...: 30% de la nota final de l'assignatura. (No recuperable).
  2. Avaluacions pràctiques: 30% de la nota final de l'assignatura.
  3. Examen escrit global: 40% de la nota final de l'assignatura.
- Assistència a les classes pràctiques: És necessari un mínim del 80% d'assistència de totes les classes pràctiques. En cas contrari l'apartat d'avaluacions pràctiques quedarà suspès amb un 0.
  - Es realitzarà el promig de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final, sempre i quan, les avaluacions pràctiques i l'examen escrit global tinguin una puntuació igual o superior a 5.

Període d'avaluació complementària:

- L'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del període ordinari. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Camacho, Celedonia, I. Díaz, M., De Vega, A. (1996). *Fisioterapia general: Cinesiterapia*. Madrid: Síntesis.
- Diversos autors (1998). *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Medicina física*. (Española ed.). París: Éditions Techniques.
- Fernández de las Peñas, C., Melián Ortiz, A. (2013). *Cinesiterapia*. Barcelona: Elsevier.
- Genot, C.; Oyeron, G.; Leroy, A. (1996). *Kinesiterapia*. Madrid: Panamericana.

Complementària:

- Shouchard, F. (2000). *Stretching global activo*. Barcelona: Paidotribo.
- Xhardez, Y. (1992). *Vademécum de kinesiología y reeducación funcional*. Buenos Aires: Ateneo.
- Busquet, L. (1995). *Cadenas musculares I-II-III*. Barcelona: Paidotribo.

Els professors recomanaran bibliografia específica i altres fonts de documentació per a cada tema.

Fisiopatologia

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

- Coneixements més complets i aplicats sobre la Fisiologia (funcionament normal del cos humà) i la Bioquímica. És imprescindible una bona base de coneixements d'estructura i funció del cos humà.
- Coneixements sobre els mecanismes de producció de les malalties en els diferents nivells (molecular, cel·lular, tisular, d'òrgans i sistèmic)
- Coneixements sobre les repercussions de les alteracions fisiològiques sobre l'organisme
- Coneixements sobre les manifestacions clíniques més importants que provoquen els canvis fisiopatològics sobre l'organisme.
- Coneixements sobre la terminologia mèdica específica.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les alteracions fisiopatològiques més importants dels diferents aparells i sistemes corporals, i les causes que les provoquen.
2. Identifica i explica els principals signes i símptomes provocats per les alteracions fisiopatològiques.
3. Relaciona els diferents signes i símptomes amb els aparells i sistemes corporals on s'originen.
4. Utilitza de manera correcta la terminologia mèdica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.
- Comprendre els mecanismes de producció de les malalties en els seus diferents nivells, així com les seves principals manifestacions.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Fisiopatologia general. Patologia general bàsica (X. De Castro) 13 h

1. Concepte de salut i malaltia. Terminologia. Historia Clínica.
2. Adaptació, lesió i mort cel·lular.
3. Mecanismes genètics de la malaltia.
4. Neoplàsies. Biologia del càncer: transformació cel·lular i oncògens.
5. Alteracions de la temperatura corporal: Hipertèrmia, hipotèrmia i febre.
6. Resposta de l'organisme a la lesió: Inflamació. Reparació cel·lular i cicatrització.
7. Resposta sistèmica a l'agressió (Reacció general al estrès).
8. Malaltia infecciosa.
9. Fisiopatologia del sistema immune (I): Hipersensibilitat i al·lèrgia. Autoimmunitat. Immunodeficiència.
10. Fisiopatologia del sistema immune (II): Immunosupressió i trasplantament d'òrgans.
11. Fisiopatologia de l'envelliment

Mòdul 2. Fisiopatologia de l'aparell cardiorespiratori (R. Catalán) 14 h

1. Aparell Respiratori
  1. Estructura i funció: Ventilació. Difusió. Perfusió.
  2. Insuficiència respiratòria.
  3. Fisiopatologia de la ventilació. Síndrome obstructiu. Síndrome restrictiu
  4. Fisiopatologia de la circulació pulmonar. TEP
  5. Fisiopatologia pleural
2. Aparell Cardiovascular
  1. Fisiopatologia de la contractilitat. Insuficiència cardíaca.
  2. Fisiopatologia de la conducció i del ritme cardíac. Arítmies.
  3. Fisiopatologia de la circulació coronària. Síndromes coronaris.
  4. Fisiopatologia valvular. Estenosis i insuficiència. Repercussions sistèmiques.
  5. Insuficiència circulatòria aguda. Xoc. Síncope.
  6. Fisiopatologia de la circulació perifèrica arterial i venosa.

Mòdul 3. Fisiopatologia de la sang (R.Catalán) 5 h

1. Fisiopatologia general de l'hematopoesi.
2. Fisiopatologia dels hematies. Síndrome anèmic. Síndrome policitemic.
3. Fisiopatologia dels leucòcits. Leucocitosi i leucopènia. Síndrome leucèmic.
4. Fisiopatologia dels limfòcits i òrgans limfoides. Adenomegàlies. Esplenisme.
5. Fisiopatologia de l'hemostàsia. Alteracions de les plaquetes i de la coagulació.

Mòdul 4: Fisiopatologia renal (R.Catalán) 5 h

1. Fisiologia renal
2. Insuficiència renal aguda.
3. Insuficiència renal crònica.
4. Alteracions de l'equilibri hidro - electrolític. Deshidratació
5. Alteracions de l'equilibri àcid - base.

Mòdul 5: Fisiopatologia digestiva: (X. De Castro) 5 h

1. Fisiopatologia de la motilitat: Disfàgia. Reflux. Estrenyiment. Ili.
2. Fisiopatologia de la secreció del tub digestiu: Hiperclorhídria. Hipergastrinèmia.
3. Fisiopatologia de la digestió i de l'absorció. Síndrome de malabsorció. Diarrea.
4. Fisiopatologia hepatobiliar. Icterícia i colòstasi. Insuficiència hepatocel·lular. Hipertensió portal
5. Fisiopatologia de la circulació: Hemorràgia digestiva. Isquèmia mesentèrica.

Mòdul 6: Fisiopatologia del sistema nerviós (A. Godayol) 10 h

1. Fisiopatologia del còrtex cerebral (I): Síndromes corticals funcionals: apràxia, agnòsia, afàsia, amnèsia. (II): Síndromes topogràfics: frontal, parietal, temporal, occipital.
2. Fisiopatologia de la motilitat voluntària, to muscular i reflexos. Síndrome piramidal (primera motoneurona). Síndrome de la segona motoneurona.
3. Fisiopatologia del moviment, la coordinació motora, equilibri i marxa. Síndrome cerebel·lós. Parkinsonisme. Síndromes hipercinètics.
4. Fisiopatologia de la sensibilitat. Estudi especial del dolor.
5. Fisiopatologia del sistema nerviós perifèric
6. Fisiopatologia de la consciència. Coma. Demències. Estat confessional agut.
7. Síndrome d'hipertensió intracranial.

Mòdul 7: Fisiopatologia de l'aparell locomotor (A. Godayol) 8 h

1. Fisiopatologia òssia:

1. Fisiologia òssia. Remodelació
2. Fisiopatologia del metabolisme fosfocàlcic. Osteoporosi.
3. Estudi general de la infecció òssia. Osteomielitis i osteïtis.
4. Estudi general de les fractures. Reparació i fases. Clínica general. Pseudoartrosi.

2. Fisiopatologia articular

1. Artropaties inflammatòries i degeneratives
2. Alteracions de la mobilitat. Rigidesa i laxitud. Luxació i subluxació
3. Fisiopatologia del múscul estriat esquelètic
1. Manifestacions de lesió muscular: debilitat, miàlgia, alteracions de la massa muscular (atrofia-hipertrofia)
2. Alteracions de la contracció muscular: distonia, tetània, miotonia, rampes.
3. Miopaties inflammatòries. Rabdomiòlisi.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques.
- S'avaluaran els diferents mòduls en 3 proves alliberadores i resolució de casos clínics.
- Es podran recuperar les proves no alliberades durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La resolució de casos clínics es considera activitat no recuperable.
- Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.
- La nota final s'obté del computo de les notes de les diferents proves (ja sigui per avaluació continuada o en el període de recuperació) i de la resolució de casos clínics.

BIBLIOGRAFIA:

- Bàsica
Porth, C.M. (2014). Fisiopatología. 9ª ed. Madrid: Panamericana.
Pérez Arellano, J.L. (2013). Manual de Patología General. Sisinio de Castro. 7ª ed. Barcelona: Masson.
Laso, F.J. (2015). Introducción a la medicina clínica (fisiopatología y semiología) 3ª ed. Barcelona: Elsevier.
Tortora, G.J. (2013). Principios de anatomía y fisiología. 12ª ed. México: Médica Panamericana.

Complementària

- ? Harrison (2012) Principios de Medicina Interna. 18ª ed. Madrid. McGraw-Hill.
- ? Ferreras-Rozman. (2012). Medicina Interna. 17ª ed. Barcelona: Elsevier.
- ? West, J.B. (2012). Fisiopatología Pulmonar. 8ª ed. Lippincott Williams & Wilkins.
- ? Guyton, A.C. (2016). Tratado de fisiología médica. 13ª ed. Madrid: Elsevier.
- ? Müller-Sterl, W. (2008). Bioquímica. Fundamentos para Medicina y Ciencias de la Vida. Barcelona:

Reverté, 2008.

Procediments Generals en Fisioteràpia I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Roser Picas Baltanàs

OBJECTIUS:

L'assignatura de Procediments Generals en Fisioteràpia I consta dels següents continguts: Estiraments musculars. Massoteràpia. Termoteràpia superficial. Vibroteràpia. Pressoteràpia.

Amb la realització d'aquesta assignatura que pertany a la matèria de Procediments Generals en Fisioteràpia, es pretén que l'estudiant assoleixi els següents objectius:

- Identificar les bases fonamentals dels agents físics (electricitat, aigua, calor, etc.) utilitzats en fisioteràpia, així com els seus efectes i modalitats d'aplicació terapèutica.
- Reconèixer els conceptes de física necessaris per entendre el funcionament de les tècniques de la termoteràpia superficial.
- Conèixer els efectes fisiològics sobre el cos humà que es deriven de l'aplicació de les diferents tècniques de la termoteràpia superficial.
- Adquirir les habilitats pròpies en l'aplicació de les tècniques de la termoteràpia superficial com a eina imprescindible de treball per al fisioterapeuta.
- Explicar els principis mecànics i fisiològics dels estiraments musculars.
- Descriure les diferents modalitats i aplicacions dels estiraments musculars.
- Realitzar adequadament la tècnica dels estiraments musculars.
- Explicar els principis fisiològics i mecànics del massatge i la seva acció sobre l'organisme.
- Descriure detalladament les diferents maniobres que s'utilitzen en el massatge i la seva aplicació.
- Realitzar adequadament les tècniques del massatge.
- Conèixer les evidències (proves científiques) en què es basen les diferents teràpies relacionades amb el massatge.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les bases teòriques dels agents físics: termoteràpia, vibroteràpia i pressoteràpia
2. Identifica les indicacions, contraindicacions i precaucions dels agents físics terapèutics.
3. Descriu els principis mecànics i fisiològics dels estiraments musculars.
4. Descriu els principis fisiològics i mecànics del massatge i la seva acció sobre l'organisme.
5. Descriu detalladament les diferents maniobres que s'utilitzen en massatge.
6. Aplica adequadament les tècniques del massatge.
7. Identifica les indicacions, contraindicacions i precaucions del massatge terapèutic.
8. Descriu les diferents modalitats i aplicacions dels estiraments.
9. Aplica la tècnica dels estiraments musculars.

10. Identifica les indicacions, contraindicacions i precaucions dels estiraments musculars.
11. Descriu els diferents tipus de massatges reflexos.
12. Demuestra l'aplicació dels procediments a través de la resolució de casos.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

Específiques

- Comprendre els principis de la biomecànica i l'electrofisiologia, i les seves principals aplicacions en l'àmbit de la fisioteràpia.
- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Conèixer els principis i les teories dels agents físics i les seves aplicacions en fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.

CONTINGUTS:

---

1. Estiraments musculars:
  1. La unitat miotendinosa.
  2. Efectes dels estiraments musculars.
  3. Objectius dels estiraments musculars.
  4. Tipus d'estiraments musculars.
  5. Indicacions i contraindicacions dels estiraments musculars.
  6. Normes en l'aplicació dels estiraments musculars.
2. Massoteràpia:
  1. Normes bàsiques a respectar en l'aplicació de la tècnica del massatge.
  2. L'ergonomia en l'aplicació de la tècnica del massatge.
  3. La pell.
  4. Definició de massatge.
  5. Tipus de massatges.
  6. Maniobres bàsiques en l'aplicació de la tècnica del massatge.
  7. Efectes fisiològics del massatge.
  8. Indicacions i contraindicacions de la tècnica del massatge.
3. Termoteràpia superficial. Vibroteràpia. Pressoteràpia:
  1. Definició de termoteràpia.
  2. Regulació de la Temperatura en l'ésser humà.
  3. L'estímul tèrmic. Reacció de l'ésser humà davant l'estímul tèrmic.
  4. Formes de propagació de la calor.
  5. La termoteràpia per conducció.
  6. La termoteràpia per convecció.
  7. La termoteràpia per conversió.
  8. Indicacions i contraindicacions de les tècniques de la termoteràpia superficial.
  9. Definició de Vibroteràpia.

10. Indicacions i contraindicacions de la vibroteràpia.
11. Definició de Pressoteràpia.
12. Indicacions i contraindicacions de la pressoteràpia.

AVALUACIÓ:

Període ordinari:

Ítems de l'avaluació continuada:

1.- Continguts pràctics: 40% de la nota final de l'assignatura (Massatge: 20% i Estiraments M: 20%)

- Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada mitjançant la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge i/o a través d'exàmens pràctics.
- Assistència a les classes pràctiques: Si no es compleix un mínim del 80% d'assistència a les classes pràctiques en cada un dels blocs temàtics pràctics, l'avaluació pràctica es considerarà suspesa amb una qualificació de 0.

2.- Continguts teòrics: 60% de la nota final de l'assignatura (1a prova: 25% i 2a prova: 35%).

- Els continguts teòrics s'avaluaran mitjançant el sistema d'avaluació continuada a través de varies proves escrites realitzades durant el semestre.
- Per tal d'alliberar els continguts de la 1a prova, caldrà treure una nota de 7 o superior.
- Es podrà realitzar el promig de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final, sempre i quan les diferents avaluacions pràctiques i les diferents proves escrites tinguin una puntuació igual o superior a 4.

Període d'avaluació complementària:

- L'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del període ordinari. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

- Bogey (1993). *Manual de Masaje*. Barcelona: Masson.
- Canamasas, S. (1993). *Técnicas manuales: masoterapia*. Barcelona: Masson-Salvat.
- Cassar, M. (2001). *Manual de masaje terapéutico: una guía completa dirigida al estudiante y al fisioterapeuta*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Clay, J.H. (2004). *Masoterapia clínica básica: integración terapéutico-anatómica*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Esnault, M. (2001). *Estiramientos Analíticos en Fisioterapia*. Masson.
- Albornoz Cabello, M., Meroño Gallut, J. (2012) *Procedimientos generales de fisioterapia*. Barcelona: Elsevier.
- Marin, J.M. (2000). *Electroterapia para fisioterapeutas*. Madrid: Panamericana.
- Neiger, Henri (1998). *Estiramientos Analíticos Manuales*. Panamericana.

Els professors recomanaran bibliografia específica i altres fonts de documentació per a cada tema.

Valoració i Diagnòstic en Fisioteràpia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Daniel Jiménez Hernández
- Roser Picas Baltanàs

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Fonaments i Valoració en Fisioteràpia on l'estudiant adquireix l'aprenentatge per realitzar una valoració de forma sistemàtica i programada dels sistemes osteoarticular i musculoesquelètic, així com de les activitats funcionals de les persones per tal de poder establir el Diagnòstic en Fisioteràpia.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Classifica els principis del diagnòstic de Fisioteràpia en base a deficiències, discapacitats i minusvalies
2. Localitza correctament els punts anatòmics claus per a realitzar les valoracions funcionals
3. Relaciona el diagnòstic de Fisioteràpia amb la classificació internacional de discapacitat i funcionament
4. Aplica els instruments de valoració més adients per a realitzar el Diagnòstic de Fisioteràpia
5. Executa correctament el balanç articular i muscular
6. Executa correctament les proves de perimetria
7. Executa correctament les proves especials de valoració del sistema musculoesquelètic

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

Específiques

- Comprendre la teoria general del funcionament, la discapacitat i salut i la seva classificació internacional, així com els models d'intervenció en fisioteràpia i la seva pràctica assistencial.
- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Diagnòstic en Fisioteràpia
  1. La classificació internacional de la funcionalitat. Relació amb el diagnòstic de Fisioteràpia
  2. Instruments de valoració i relació amb la CIF
  3. Grau de fiabilitat dels instruments de valoració
2. Balanç articular i exploració funcional
  1. Valoració de les articulacions d'extremitat superior, inferior, columna vertebral i tronc
3. Balanç muscular
  1. Extremitat superior, extremitat inferior i tronc
4. Perimetria i proves especials
  1. Proves especials de valoració osteoarticular i musculoesquelètiques
  2. Mesures del volum d'extremitats superiors, inferiors i tronc

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

- Els continguts teòrics s'avaluaran a través de proves escrites i presentació de treballs durant el semestre.
- Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada a través de la realització d'exàmens escrits, orals i pràctics al llarg de la realització de les classes pràctiques.
- La nota final de l'assignatura serà un 40% de la part pràctica, 40% de la part teòrica i un 20% del treball digital. Cada part s'ha de superar amb una nota mínima de 5 per poder fer la mitjana.
- **L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques** no podrà avaluar-se a través del sistema d'avaluació continuada i aquesta part quedarà suspesa.
- **L'estudiant que no superi l'avaluació continuada** tindrà l'opció de realitzar una prova al juny de la part suspesa, sempre i quan aquesta part suspesa no superi el 50% de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Hislop H. Daniels & Worthingham (2003). *Técnicas de balance muscular*. (7a ed.) Madrid: Elsevier.
- Norkin-White (2006) *Goniometría. Evaluación de la movilidad articular*. Madrid: Marban.
- Antonio Jurado Bueno; Ivan Medina Porqueres (2007). *Manual de pruebas diagnosticas. Traumatología y ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Doreen, Bauer (1994). *Rehabilitación: enfoque integral. Principios prácticos*. Barcelona: Masson-Salvat.

Antropometria i Ergonomia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ricard Castro Prat

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics en relació a l'ergonomia i l'antropometria aplicada a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients en les posicions de decúbit, sedestació i marxa, i a la utilització i selecció d'ajudes tècniques.

Per al correcte desenvolupament d'aquesta assignatura es recomana haver cursat prèviament l'assignatura Cinesiologia i Sistema Nerviós.

Objectius:

- Conèixer els fonaments teòrics de l'ergonomia i l'antropometria aplicada a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients.
- Conèixer els principis bàsics de les tècniques de transferències i les maniobres de manutenció de pacients.
- Conèixer l'anàlisi de l'estàtica en bipedestació, la marxa normal i introducció a la marxa patològica.
- Conèixer les principals ajudes tècniques per a les transferències, les maniobres de manutenció i la marxa.
- Adquirir les habilitats i les destreses necessàries per a les transferències i les maniobres de manutenció de pacients en les posicions de decúbit, sedestació, bipedestació i la marxa, amb i sense ajudes tècniques.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i aplica els conceptes bàsics de l'antropometria i l'ergonomia.
  1. Identifica els conceptes bàsics de l'antropometria i l'ergonomia en una situació real.
  2. Descriu els principis ergonòmics aplicats a les transferències.
  3. Realitza les transferències amb una correcta ergonomia postural.
  4. Realitza les maniobres de mobilització amb una correcta ergonomia postural.
2. Identifica la postura del cos humà en la seva normalitat.
3. Reconeix les diferents alteracions posturals del cos humà.
  1. Identifica les diferents alteracions posturals del cos humà.
  2. Identifica les diferents marxes patològiques.
4. Reconeix les fases de la marxa en la seva normalitat.
  1. Reconeix les fases de la marxa en la seva normalitat.
  2. Identifica les fases de la marxa amb i sense ajudes tècniques.
5. Identifica i aplica les tècniques pertinents en cada situació relacionades amb les transferències i les maniobres de mobilització.

1. Identifica els diferents passos en les maniobres de mobilització tenint en compte les necessitats de cada usuari.
2. Identifica els punts claus a realitzar a cada maniobra de mobilització
3. Identifica els diferents passos de les transferències tenint en compte les necessitats de cada usuari, amb i sense ajudes tècniques.
4. Demostra habilitat i destresa en l'aplicació de les tècniques bàsiques en les maniobres de mobilització.
5. Demostra habilitat i destresa en l'aplicació de les tècniques bàsiques de les transferències.
6. Identifica i aplica les ajudes tècniques més bàsiques relacionades amb la marxa, les transferències i les maniobres de mobilització.
  1. Aplica les ajudes tècniques més bàsiques relacionades amb la marxa.
  2. Demostra que sap seleccionar les ajudes tècniques aplicades a les transferències.
  3. Identifica els productes de suport bàsiques aplicats a les maniobres de mobilització.
  4. Identifica les característiques i l'aplicabilitat d'un producte de suport aplicats a les maniobres de mobilització al llit.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Analitzar, programar i aplicar el moviment com a mesura terapèutica, promovent la participació del pacient/usuari en el seu procés.
- Comprendre els principis ergonòmics i antropomètrics.
- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

Tema 1:

1. Introducció als conceptes bàsics d'ergonomia i antropometria.
2. Transferències i maniobres de manutenció de les posicions de decúbit.
  1. Transferències de decúbits.
  2. Redreçament vertical i horitzontal.
3. Transferències de la posició de sedestació.
  1. Transferència de sedestació a bipedestació.
  2. Transferència de sedestació a sedestació.
  3. Redreçament en sedestació.
  4. Ajudes tècniques.

Tema 2:

1. Bipedestació i marxa.
  1. Postura estàtica en bipedestació.
  2. Marxa normal.
  3. Introducció a la marxa patològica.

4. Ajudes tècniques bàsiques per la marxa

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant a partir de les sessions de treball dirigit.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats d'aprenentatge de l'assignatura es farà de manera continuada a partir dels següents elements dins el període lectiu:

- Assistència, participació en les classes i pràctiques de laboratori. (30%). Activitat recuperable. Per poder avaluar aquest 30% cal haver assistit al 90% dels tallers pràctics. En cas de no complir amb aquets criteri, l'estudiant no podrà obtenir nota de participació i caldrà fer un exàmen pràctic de tots els tallers al període d'avaluació complementari.
- Lliuraments de treballs escrits. (30%) Activitat no recuperable.
- Realització d'una prova. (40%) Activitat recuperable.

Avaluació continuada:

- Al ser una assignatura eminentment pràctica, l'assistència a les classes pràctiques és obligatòria. (90% d'assistència, això vol dir que l'estudiant pot faltar sense justificant únicament a una classe de totes les pràctiques).
- Els treballs no realitzats o no presentats en el termini previst equivaldran a un suspens i no es podran lliurar posteriorment dins el període lectiu.

Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels apartats.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Dotte, P. (2010). *Métodos de movilización de los pacientes. Ergomotricidad en el ámbito asistencial*. Barcelona: Masson.
- Fundación MAFRE. (1995). *Manual de Ergonomía*. Madrid: Mafre.
- Plas, F.; Viel, E.; Blanc, Y. (1984). *La marcha humana: Cinesiólogía dinámica, biomecánica y patomecánica*. Barcelona: Masson.
- Viel, E.; Asencio, G. (2002). *La marcha humana, la carrera y el salto: Biomecánica, exploraciones, normas y alteraciones*. Barcelona: Masson, cop.

Complementària

- Abric, M.; Dotte, P. (2003-2004). *Gestos y activación para las personas mayores: ergomotricidad y atención gerontológica*. Barcelona: Masson, cop.
- Dotte, P. (1999). *Método de mantención manual de los enfermos*. Barcelona: Springer Verlag Ibérica,

cop.

- Cabañas Armesilla, M.D.; Esparza, F. (2009). *Compendio de cineantropometría*. Madrid: CTO.
- Encyclopédie médico-chirurgicale, ECM. (2000) *Aparato locomotor*. (Español ed.). Paris: Éditions scientifiques et médicales Elsevier.
- Garrido Chamorro, R. (2005). *Manual de antropometría*. Sevilla: Wanceulen.
- Tortosa, L. (1997). *Ergonomía y discapacidad*. Madrid: Instituto de Migraciones y Servicios Sociales.

Elaboració de Projectes I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Eva Cirera Viñolas

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria *Desenvolupament professional i innovació* i pretén donar a conèixer els continguts bàsics per el desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món e la ciència i a la creació de coneixement i que ha de servir per ajudar-vos a donar resposta a les preguntes que sorgiran en la pràctica clínica tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir de plantejar projectes.

Els objectius de l'assignatura d'elaboració de projectes pretenen que l'estudiant:

1. Conegui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en la fisioteràpia.
2. Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.
3. Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.
4. Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta donant una resposta basada en les evidències científiques trobades.
5. Conegui i identifiqui en les publicacions els principals dissenys d'estudis quantitius en l'àmbit de les cures de salut.
6. S'iniciï en el coneixement i la elaboració d'instruments de mesura que siguin vàlids i fiables: els tests, les enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les etapes del mètode científic en la exposició d'una investigació de disseny quantitau.
2. Identifica l'estructura d'un original i d'una revisió sistemàtica en una publicació científica de disseny quantitau.
3. Coneix les bases metodològiques que conduiran l'alumne a poder planificar un projecte.
4. Utilitza les principals fonts bases de dades de l'àmbit de la salut en una cerca d'informació.
5. Identifica la informació rellevant dels documents a través de realitzar una lectura crítica.
6. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa.
7. Coneix la metodologia corresponent a les primeres etapes en la organització i planificació d'un projecte.
8. Coneix investigacions i projectes que es realitzen en l'àmbit de la fisioteràpia.
9. ESCRIU I EXPRESSA correctament els treballs que ha de presentar i els resultats de les cerques

d'informació.

10. Realitza la lectura crítica de documents i publicacions.
11. Identifica aquells aspectes a millorar en el seu treball de classe.
12. Identifica les tasques a realitzar, les organitza i assigna de forma consensuada i compartida amb la resta del grup.
13. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats,
14. Coneix els principis ètics relacionats amb el disseny d'estudis de recerca.
15. Identifica en les publicacions si les investigacions han estat realitzades seguint principis ètics.
16. Elaborar una resposta argumentada en relació a un dubte relacionat amb la pràctica clínica.
17. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica.
18. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi.
19. Resol els problemes que se li plantegen en la realització de treballs individuals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i l'evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per generar noves idees.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com quantitativa, respectant els aspectes ètics.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

CONTINGUTS:

Mòdul 0. Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.

1. Importància de la recerca en les ciències de la salut.
2. Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
3. Inversió en recerca en el nostre país.
4. Finançament de la recerca.
5. Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.
6. El treball cooperatiu interdisciplinari.

Mòdul 1. Aplicació del mètode científic.

1. L'origen del coneixement.
2. El mètode científic. Aplicació.
3. Esquema general per l'elaboració de treballs d'investigació.

Mòdul 2. El problema origen.

1. Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
2. Estratègies per la formulació d'un problema de recerca.

Mòdul 3 La revisió bibliogràfica i documental.

1. Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
2. Tipologia de documents i fonts de documentació.
3. La cerca a les biblioteques.
4. Estratègies de cerca a Internet.
5. La cerca en bases de dades (BBDD) en ciències de la salut.
6. Organització i selecció dels documents.
7. Bases per a la lectura crítica de la literatura. Síntesi i resum de la informació.
8. La presa de decisions basada en l'evidència científica.

Mòdul 4 Objectius, hipòtesis i variables. El projecte d'investigació.

1. Objectius. Generals i específics.
2. Formulació i tipus d'hipòtesis.
3. La definició i mesura de les variables.
4. El projecte d'investigació.

Mòdul 5 Mètodes quantitius de recollida d'informació:

1. L'observació sistemàtica.
2. Elaboració d'enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
3. Característiques i qualitat en la confecció i utilització d'instruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.
4. Escales de mesura en ciències de la salut.

Mòdul 6 Dissenys d'estudi.

1. Disseny general de la recerca.
2. Tipus de dissenys d'estudi en l'àmbit de les cures de salut.

Mòdul 7 El mostreig.

1. Les persones d'estudi. Població i mostra.
2. Teoria del mostreig.
3. Modalitats de mostreig.
4. Mida de la mostra.

AVALUACIÓ:

Avaluació de l'assignatura EP_I (Curs 15-16) Consta de dues activitat en grup i una individual:

a) Petit Grup de 2 persones i és obligatori fer aquestes activitats en grup. ? Cerca en bases de dades AC1 (25%). S'allibera amb un 5. ? Treball de síntesis bibliogràfica AC2 30%. S'allibera amb un 5. Les proves AC1 i AC2 que hagin obtingut una qualificació inferior a 5 punts, s'han de recuperar tornant-les a presentar millorades, segons les indicacions suggerides pel professor en el retorn del treball o en les tutories i en aquest cas, la nota final de l' activitat es calcularà fent la mitjana entre les dues puntuacions obtingudes. Les tutories les demanarà l'estudiant.

b) Individual ? Prova test de coneixements AC3 (45%). S'allibera amb un 5. Per recuperar cal presentar-se a la prova test el dia d'examen de l'assignatura que trobareu en el calendari oficial. NOTA FINAL DEL PERIODE ORDINARI: Es calcula fent la mitjana ponderada si està tot aprovat.

En el cas que s'hagin provat totes les 3 activitats AC, la nota final de l'assignatura es calcula fent la mitjana ponderada de les 3 activitats. Totes les activitats AC no aprovades s'han de recuperar. Com a màxim pot quedar pendent d'avaluar el 50% de l'assignatura. Les activitats no presentades puntuen amb una qualificació de zero punts.

NOTA FINAL DE LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA: Es calcula la mitjana ponderada de les notes obtingudes.

BIBLIOGRAFIA:

- Álvarez Cáceres, R. (1996). *El método científico en ciencias de la salud*. Madrid: Díaz de Santos.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. (1991). *Métodos de investigación aplicados a la atención primaria*. Barcelona: Doyma.
- Badia, X.; Alonso, J. (2007). *La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español*. Barcelona: Tecnología y Ediciones del Conocimiento.
- Bowling, A. (1994). *La medida de la salud*. Barcelona: Masson.
- Burns, N.; Grove, S. (2004). *Investigación en enfermería*. (3ª ed.) Madrid: Elsevier.
- Cabrero García, J.; Richart Martínez, M. (2000). *Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería*. Alicante: Universidad de Alicante.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R. (1993). *Diseño de la investigación clínica*. Barcelona: Doyma.
- León, O.; Montero, I. (1997). *Diseño de investigaciones*. (2ª ed.) Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Pardo de Vélez, G. (1997). *Investigación en salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw-Hill Interamericana.
- Polit, Hungler (1997). *Investigación científica en ciencias de la salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw-Hill Interamericana.
- Rodríguez Gómez, G. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Sacket, Haynes (1994). *Epidemiología clínica*. Madrid: Panamericana.
- Taylor, S.J.; Bodgan R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Tejada Fernández, J. (1997). *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació ?la Caixa?.

En cada mòdul es recomanarà la bibliografia específica.

English for Health Sciences

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Josefina Guix Soldevila

OBJECTIUS:

Anglès per a Ciències de la Salut és una assignatura instrumental que permet als alumnes desenvolupar les habilitats de producció i comprensió de textos orals i escrits en llengua anglesa dins d'un context de fisioteràpia.

Els objectius específics són:

- Promoure l'autonomia de l'alumne per llegir, escriure i entendre textos especialitzats en ciències de la salut i fisioteràpia.
- Desenvolupar estratègies de comprensió lectora de textos.
- Desenvolupar estratègies d'expressió escrita de textos.
- Comprendre i desenvolupar presentacions orals acadèmiques.
- Conèixer i utilitzar les estructures gramaticals, vocabulari i expressions del camp semàntic de les ciències de la salut i de fisioteràpia.

Per tal d'assolir aquest objectius es revisen estructures gramaticals, es treballa les habilitats de comunicació escrita i oral i es tracta el vocabulari específic de ciències de la salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix el lèxic específic de l'anglès de les ciències de la salut.
2. Coneix les estructures gramaticals de la llengua anglesa.
3. Comprèn missatges orals en anglès de manera global i selectiva.
4. Comprèn un text escrit en anglès de manera global i selectiva i documents de l'àmbit de la fisioteràpia i ciències de la salut.
5. Sap redactar textos escrits en anglès sobre temes de l'àmbit de ciències de la salut.
6. Sap expressar-se oralment en anglès utilitzant expressions i vocabulari específic dels temes tractats durant el curs.
7. Els resultats d'aprenentatge corresponen a un nivell intermedi.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aprendre.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement bàsic general.
- Coneixement d'una segona llengua.
- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.
- Habilitat per treballar en un context internacional.

CONTINGUTS:

Language:

1. Pronunciation and Stress Guidelines.
2. Using Dictionaries Guidelines.
3. Language in Use Review: Tenses, Questions, Relative Clauses, Reported Speech, Conditional Structures and Linking Words.
4. Vocabulary: Technical Health Words. Lay Terms. Abbreviations and Acronyms.
5. Charts and Written Documentation. A job application letter.

Topics

1. Health Care Team. What is Physiotherapy/ Occupational Therapy? The Role of the Physiotherapist/ the Occupational Therapist.
2. The Human Body. Joints and Fractures.
3. Emergency. Accidents and Causes of Injury. A Rehabilitation Plan.
4. Sports Medicine. Physical Fitness and Health.
5. Geriatrics. Rehabilitation and Patient's Progress. Replacements. Special Equipment. Helping Patients with Mobility Problems. Mobility Equipment. Using Devices to Improve Mobility
6. Respiratory Physiotherapy. Dealing with Respiratory Problems.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- ? Physiotherapy In-Course Exam1 i Physiotherapy In-Course Exam 2. Physiotherapy though Content. (50 punts de la nota final de l'assignatura)
- ? Proves de comprensió oral. (12 punts de la nota de l'assignatura)
- ? Producció de treballs escrits. (16 punts) Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.
- ? Exercicis d'expressió oral (8 punts)
- ? Presentació oral (14 punts)

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les notes obtingudes en les accions d'avaluació durant el període ordinari.

Activitats recuperables en el període d'avaluació complementària: Physiotherapy In-Course Exam1 i Physiotherapy In-Course Exam 2. Physiotherapy though Content. (50 punts de la nota final de l'assignatura)

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

McCarter, S. (2010) Oxford English for Careers: Medicine 2. Student's Book. Oxford: Oxford English Press.

Recomanada:

? Allum, V.; McGarr, P. (2008). Cambridge English for Nursing. Cambridge: Cambridge University Press.

? Milner, M. (2006). English for Health Sciences. Boston: Heinle Cengage Learning.

? Bailey, S. (2006). Academic Writing. A Handbook for International Students. Londres: Routledge.

? McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008). Academic Vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press.

? Philpot, S.; Curnick, L. (2007). New Headway. Academic Skills. Level 3. Oxford: Oxford University Press.

? Powell, M. (2010) Presenting in English. London: Heinle/ELT.

? Terry, M.; Wilson, J. (2004). Focus on Academic Skills. London: Pearson Longman.

Gramàtiques:

? Foley, M.; Hall, D. (2012) My GrammarLab: Intermediate B1/B2. Harlow: Pearson Education Limited.

? Mann, M.; Taylore-Knowles S.; (2005). Destination B2: Grammar & Vocabulary. Oxford: MacMillan.

? Murphy, R. (2004). English Grammar in Use. Intermediate. Cambridge: Cambridge University Press.

Diccionaris:

? Cambridge Word Selector Anglès-Català (Paperback) (1995) Cambridge: Cambridge University Press.

? Diccionaris monolingües.

Farmacologia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Angel Torres Sancho

OBJECTIUS:

El medicament ha esdevingut una eina terapèutica àmpliament utilitzada des d'un punt de vista interdisciplinari. Els professionals de la fisioteràpia necessiten uns coneixements suficients per a la pràctica professional, dins d'un sistema sanitari multidisciplinar. Els objectius a assolir:

- Comprendre els conceptes generals de la farmacologia com a ciència bàsica de la farmacoteràpia.
- Conèixer les diferents formes farmacèutiques en què es poden trobar els medicaments, les vies d'administració i indicacions d'ús.
- Comprendre els processos farmacocinètics i farmacodinàmics.
- Identificar els principals medicaments dels diferents grups terapèutics i relacionar-los amb les possibles vies d'administració, indicacions terapèutiques i possibles problemes relacionats amb la seva utilització.
- Informar i formar al pacient, família, cuidadors i a la comunitat en general, sobre l'adequada utilització dels medicaments i de les conseqüències derivades tant de la utilització racional com de la mala utilització d'aquests.
- Conèixer els problemes socials de l'ús inadequat dels medicaments per a poder intervenir de forma eficient en la seva prevenció.

RESULTATS D'APRENTATGE:

RA 1. Coneix els principis bàsics de la farmacologia i aplica aquests coneixements a la farmacoteràpia.

RA 2. Identifica els medicaments, més usats, en el grup terapèutic corresponent i les indicacions terapèutiques i possibles contraindicacions en la pràctica de la fisioteràpia.

RA 3. Identifica els medicaments dins d'un mateix grup farmacològic segons els diferents tipus i la potència.

RA 4. Coneix de forma correcta les indicacions, dosi i vies d'administració, dels medicaments més utilitzats..

RA 5. Coneix les principals fonts documentals en l'àmbit de la farmacoteràpia.

RA 6. Coneix els procediments de recollida de medicaments caducats

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per aprendre.
- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.
- Coneixement bàsic general.
- Conèixer els diferents grups de medicaments i comprendre els mecanismes d'acció, ús i eficàcia.
- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments mèdicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.

CONTINGUTS:

Mòdul 1:

Història de la farmacologia. Conceptes generals de farmacologia: Fàrmac. Medicament. Formes farmacèutiques i vies d'administració. Farmacocinètica. Farmacodinàmia. Farmacovigilància. Situacions especials en farmacoteràpia: sistemes per incrementar el compliment en els pacients (SPD)

Mòdul 2: Farmacologia del sistema nerviós

1. Farmacologia del sistema nerviós autònom: Simpaticomimètics, simpaticolítics, parasimpaticomimètics i parasimpaticolítics.
2. Farmacologia del sistema nerviós central: Analgèsics, anestèsics locals, antiedematosos cerebrals, antiparkinsonians, antiepilèptics, antimigranyosos, hipnòtics, sedants, ansiolítics, antipsicòtics i medicaments utilitzats en la malaltia d'Alzheimer.

Mòdul 3: Farmacologia del sistema respiratori

1. Antitussígens centrals, expectorants i mucolítics
2. Broncodilatadors: Centrals, β -adrenèrgics, anticolinèrgics.
3. Corticosteroides

Mòdul 4: Farmacologia del sistema cardiovascular i medi intern

Cardiotònics, antiarítmics, antianginosos, diürètics, antihipertensius, hipolipemians, anticoagulants i antiagregants plaquetaris.

Mòdul 5: Farmacologia del sistema digestiu

Antiulcerosos, antiemètics, laxants, purgants i antidiarreics.

Mòdul 6: Farmacologia del sistema musculoesquelètic

Antiinflamatoris (esteroides i no esteroides) i relaxants musculars.

Mòdul 7: Farmacologia antiinfecciosa i antineoplàsica

1. Antisèptics i desinfectants.
2. Activitat antiinfecciosa. Factors relacionats amb la resposta: resistències.
3. Antiinfecciosos: antibiòtics, tuberculostàtics, antivírics i antifúngics

Mòdul 8: Farmacologia del sistema endocrí

1. Medicaments en alteracions de les hormones pancreàtiques.
2. Medicaments en alteracions de les hormones tiroïdals.
3. Medicaments en alteracions de les hormones de la paratiroides.
4. Antigotosos.

Mòdul 9: Farmacologia de l'aparell genitourinari

1. Incontinència urinària.
2. Adenoma de pròstata.

AVALUACIÓ:

L'AVALUACIÓ de l'assignatura es realitzarà a partir de les activitats que es descriuen a continuació:

Període ordinari:

- **Exàmens:**
  - Examen 1 (35%). ACTIVITAT RECUPERABLE
  - Examen 2 (35%). ACTIVITAT RECUPERABLE
- **Preguntes curtes/Casos clínics (PC/CC) Lliuraments (10%). ACTIVITAT NO RECUPERABLE**
-Veure Rúbrica en el campus virtual-
- **Preguntes curtes/Casos clínics (PC/CC) Exàmens (20%). ACTIVITAT NO RECUPERABLE**

Període complementari o de recuperació:

En el supòsit de no aprovar l'assignatura durant el període ordinari, es podran recuperar les activitats recuperables que no s'hagin superat satisfactòriament (nota igual o superior a 5), sempre i quan no representin més del 50% de la nota final de l'assignatura.

IMPORTANT:

- El plagi o la còpia de treball aliè són penalitzats a totes les universitats i, segons la normativa de drets i deures dels i les estudiants de la Universitat de Vic constitueixen faltes greus. És per això que en el transcurs d'aquesta assignatura, qualsevol indicatiu de plagi o apropiació indeguda de textos o idees d'altres persones (siguin autors/es, Internet o companys/es de classe) es traduirà de manera automàtica en un suspès.
- Per facilitar la citació apropiada de textos i materials consultar les orientacions i pautes de citació acadèmica disponible a la pàgina web de la biblioteca de la UVic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Florez, J., Armijo, J.A., i Mediavilla, A. (2014). Farmacología humana. 6ª ed. Barcelona: Elsevier.
- Katzung, B. G., Masters. S.B., i Trevor. A.J. (2010). Farmacología básica y clínica. 11ª ed. Mèxic: Mc Graw Hill.
- Betés, M., Duran, M., Mestres, C., i Nogués, M. R. (2008). Farmacología para fisioterapeutas. Madrid: Médica panamericana.
- Adams, M., i Holland, N. (2009). Farmacología para enfermería. Madrid: Prentice Hall.

Patologia Medicoquirúrgica I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

Objectius:

- Conèixer les diferents malalties, així com les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
- Familiaritzar-se amb els mètodes diagnòstics generals.
- Conèixer els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesta aplicació.
- Conèixer els beneficis, els trastorns funcionals i les limitacions dels tractaments.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix i utilitza correctament la terminologia mèdica
2. Identifica les malalties més importants que afecten l'organisme així com les causes que les provoquen, i les integra en els diferents aparells i sistemes
3. Coneix els mètodes de diagnòstic més utilitzats
4. Coneix les mesures terapèutiques generals de les diferents malalties

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per aprendre.
- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments mèdicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Patologia reumatològica.

1. Classificació i epidemiologia bàsica de les principals malalties reumatològiques.
2. Semiologia dels reumatismes.
3. Exploracions complementàries en reumatologia.
4. Artritis reumatoide.
5. Espondiloartropaties.
6. Malalties autoimmunes sistèmiques.
7. Artropaties per microcristalls. Gota i condrocalcinosi.
8. Artritis en la infància
9. Reumatismes de parts toves/fibromiàlgia.
10. Situacions clíniques 1
11. Situacions clíniques 2

Mòdul 2. Cirurgia ortopèdica i traumatologia.

1. Història i exploració clínica en Ortopèdia i Traumatologia. Tècniques complementàries de diagnòstic.
2. Tractaments habituals: Farmacologia, Teràpia Física. Tractament de les fractures: tractament conservador i quirúrgic.
3. Complicacions locals i generals de les fractures. Fractures específiques en edat de creixement.
4. Tumors de l'esquelet: origen, classificació, diagnòstic i tractament.
5. Traumatismes de la regió escapular: Fractures i luxacions. Síndromes doloroses de la regió escapulohumeral.
6. Traumatismes de l'extremitat superior: Fractures humerals, colze, avantbraç i canell.
7. Patologia de la coxofemoral durant la maduració esquelètica.
8. La coxofemoral dolorosa en l'edat adulta: Necrosi, artrosi.
9. Patologia traumàtica de la pelvis i regió coxofemoral. Fractures i luxacions.
10. Patologia traumàtica de l'extremitat inferior.
11. Lesions lligamentoses i meniscals del genoll. Abordatge clínic del genoll dolorós.
12. Traumatismes de turmell i peu. Fractures i lesions lligamentoses.
13. Síndromes doloroses de turmell i peu.
14. Patologia del raquis: Traumatismes i deformitats de la columna vertebral.
15. Aproximació al dolor lumbar. Lumbàlgies i lumbociatàlgies.

Mòdul 3. Patologia neurològica.

1. Malalties desmielinitzants. Esclerosi múltiple.
2. Malalties cerebrovasculars.
3. Malalties degeneratives. E.L.A.
4. Malaltia de Parkinson.
5. Infeccions del S.N.C.
6. Traumatismes cranoencefàlics.
7. Neoplasies del S.N.C.
8. Miopaties. Miastènia gravis.
9. Neuropaties perifèriques específiques.

Mòdul 4. Patologia de l'aparell respiratori.

1. Record anatomofisiològic.
2. Semiologia respiratòria. Espirometria. Procediments diagnòstics.
3. Insuficiència respiratòria. Diagnòstic i tractament. Oxigenoteràpia. Ventilació mecànica.
4. Malalties pulmonars difuses: MPOC. Asma bronquial.
5. Infeccions del tracte respiratori: Neumonia. Tuberculosi.

6. Neumopaties intersticials difuses. Bronquiectasies.
7. Tromboembolisme pulmonar.
8. Càncer de pulmó.
9. Patologia pleural. Drenatge toràcic.

Mòdul 5. Patologia endocrina i metabolisme.

1. Semiologia i proves de diagnòstic.
2. Alteracions de l'hipotàlem i la hipòfisi.
3. Patologia de la glàndula tiroide i paratiroide.
4. Patologia de les glàndules suprarenals.
5. Diabetis mellitus.
6. Alteracions metabòliques

Mòdul 6. Patologia ginecològica.

1. Semiologia ginecològica. Proves de diagnòstic ginecològic.
2. Trastorns funcionals del cicle femení. Endometriosi.
3. Prolapse genital. Incontinència urinària.
4. Patologia tumoral de l'úter. Pòlip endometrial. Mioma uterí. Càncer de cervix. Càncer d'endometri.
5. Patologia de les trompes i ovaris. Embaràs ectòpic. Tumors de l'ovari.
6. Patologia de la glàndula mamària. Càncer de mama.

Mòdul 7. Oncologia clínica.

1. Sistemàtica d'estudi del pacient neoplàssic. Tipus histològics. Estadis TNM. Marcadors tumorals. Síndromes paraneoplàssics. Factors pronòstics.
2. Terapèutica oncològica. Estratègia general. Tractament local. (Cirurgia. Radioteràpia).
3. Tractament sistèmic. Quimioteràpia. Hormonoteràpia. Immunoteràpia. Tractament pal·liatiu.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques.
- S'avaluaran els diferents mòduls amb proves alliberadores. Es necessari superar tots els mòduls per aprovar l'assignatura.
- Es podran recuperar mòduls no alliberats durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La recuperació es realitzarà en el període de setembre.
- Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.
- La nota final s'obtindrà dels promitjos de les notes dels diferents mòduls aprovats, ja sigui per avaluació continuada o en el període de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7ª ed. Madrid: Panamericana.
- Pérez Arellano, J.L. (2013). *Manual de Patología General*. Sisinio de Castro. 7ª ed. Barcelona: Masson.
- Laso, F.J. (2004). *Patología general*. Barcelona: Masson.
- García-Conde, J. (2003). *Patología general. Semiología clínica y fisiopatología*. 2ª ed. Madrid: McGraw

Hill.

Complementària

- Harrison (2007) *Principios de Medicina Interna*. Madrid. McGraw-Hill,
- Ferreras-Rozman. (2006). *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace

Procediments Generals en Fisioteràpia II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Xavier Valeri Juncà

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura Procediments Generals en Fisioteràpia II que pertany a la matèria de Procediments Generals en Fisioteràpia, es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics de les tècniques més actuals d'Electroteràpia, Crioteràpia, Hidroteràpia i Balneoteràpia, així com les seves indicacions i contraindicacions.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les bases teòriques dels agents físics: la Crioteràpia, Hidroteràpia i Electroteràpia
2. Descriu els conceptes físics per entendre el funcionament de les tècniques d'Electroteràpia.
3. Descriu els efectes fisiològics sobre el cos humà que es deriven de l'aplicació de les diferents tècniques d'Electroteràpia.
4. Descriu les diferents tècniques d'Electroteràpia.
5. Aplica adequadament els diferents procediments d'Electroteràpia
6. Descriu les diferents aplicacions d'Hidroteràpia.
7. Descriu les diferents aplicacions de la Crioteràpia
8. Aplica adequadament els procediments de Crioteràpia.
9. Identifica les indicacions, contraindicacions i precaucions de l'Electroteràpia, Crioteràpia i Hidroteràpia.
10. Demuestra l'aplicació correcta dels procediments a través de la resolució de casos.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

Específiques

- Comprendre els principis de la biomecànica i l'electrofisiologia, i les seves principals aplicacions en l'àmbit de la fisioteràpia.
- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o

complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.

- Conèixer els principis i les teories dels agents físics i les seves aplicacions en fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.

CONTINGUTS:

---

1. La Termoteràpia profunda:
  1. Electrologia bàsica: el corrent elèctric.
  2. El circuit elèctric.
  3. La càrrega elèctrica.
  4. Les magnituds elèctriques fonamentals.
  5. Classificació dels corrents elèctrics.
  6. Corrents d'Alta freqüència: La diatèrmia per Ona Curta. Les Microones o Ones decimètriques. Efectes fisiològics. Indicacions i contraindicacions.
  7. Els ultrasons: les vibracions mecàniques d'alta freqüència. Efectes fisiològics del ultrasons. Indicacions i contraindicacions.
2. La Crioteràpia:
  1. Definició.
  2. Els efectes fisiològics del fred.
  3. Tècniques d'aplicació de la crioteràpia.
  4. Indicacions i contraindicacions.
3. Electroteràpia:
  1. Definició.
  2. Efectes fisicoquímics derivats de l'aplicació d'un corrent elèctric.
  3. Efectes fisiològics derivats de l'aplicació d'un corrent elèctric.
  4. La iontoforesi.
  5. Corrents diadinàmics.
  6. Corrents interferencials.
  7. Corrents tipus TNS.
  8. Corrents de Träbert.
  9. Corrents tipus MEGAA.
  10. Electroestimulació Neuromuscular (EENM).
  11. Indicacions i contraindicacions de cada tècnica.
4. La Hidroteràpia:
  1. Definició.
  2. Història de la hidroteràpia.
  3. Característiques físiques de l'aigua.
  4. Efectes de la Hidroteràpia: efecte tèrmic, efecte mecànic, efecte químic.
  5. Tècniques d'aplicació.
  6. Indicacions i contraindicacions.
5. Balneoteràpia:
  1. Definició.
  2. Tècniques de balneoteràpia.
  3. Indicacions i contraindicacions.
6. Climatoteràpia:
  1. Definició.
  2. Efectes fisiològics.
  3. Tècniques de climatoteràpia.
  4. Indicacions i contraindicacions.
7. Talassoteràpia:

1. Definició.
  2. Efectes de la Talassoteràpia: efecte tèrmic, efecte mecànic, efecte químic.
  3. Efectes fisiològics.
  4. Indicacions i contraindicacions.
8. Magnetoteràpia:
1. Definició.
  2. Efectes fisiològics.
  3. Indicacions i contraindicacions.
9. Laserteràpia:
1. Definició.
  2. La llum.
  3. Tipus de llum.
  4. Efectes fisiològics.
  5. Indicacions i contraindicacions.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics (30% de la nota final) s'avaluaran de forma continuada a través de la presentació d'un portafoli de pràctiques per part de l'alumne i de la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge.

Presentació amb grup d'un treball de recerca de l'aplicació de aparells de electroteràpia diferents als utilitzats en les pràctiques. **(20% de la nota contingut pràctic)**

L'estudiant que no hagi assistit al **80% de les classes pràctiques** haurà de realitzar una prova pràctica de tots el blocs, presentar el portafoli de l'assignatura així com fer la presentació oral de l'aplicació d'un aparell d'electroteràpia.

Els continguts teòrics (50% de la nota final) s'avaluaran mitjançant proves escrites realitzades al llarg del semestre. Per poder superar el contingut teòric s'han d'aprovar cadascuna de les proves escrites. Aquell alumne que no superi alguna o cap de les proves escrites tindrà la opció de presentar-se a una prova escrita al final del semestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Aramburu de Vega, C., Muñoz Díaz, E., & Igual Camacho, C. (1998). *Electroteràpia, termoteràpia e hidroteràpia*. Madrid: Síntesis
- Hüter-Becker, A., Schewe, H., & Heipertz, W. (2005). *Teràpia física :Termoteràpia, mecanoteràpia, electroteràpia, ultrasonidos, fototeràpia e inhalación*. Barcelona: Paidotribo.
- Rodríguez Martín, J. M. (2004). *Electroteràpia en fisioteràpia* (2^a ed.). Madrid: Editorial Médica Panamericana.
- Watson, T. (2009). *Electroteràpia :Pràctica basada en la evidencia* (12a ed.). Barcelona: Elsevier.
- Cameron Michelle H., (2014). *Agentes físicos en rehabilitación de la investigación a la práctica* (4a ed). Barcelona: Elsevier.
- Maya Martín, J., Albornoz Cabello, M. (2010). *Estimulación eléctrica transcutánea y neuromuscular*. Barcelona: Elsevier.

Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marc Vidal Falguera

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia i pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements teòrics i pràctics per introduir-se a la teràpia manual passiva analítica.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Relaciona la biomecànica articular de les EESS / EEII.
2. Explica els conceptes de translació, rodament, lliscament i els canvis fisiològics que comporten.
3. Descric i aplica correctament la biomecànica articular: tipus articulació, superfícies articulars, eixos i plans, mitjans d'unió i acció articular.
4. Aplica correctament els procediments de teràpia manual en EESS i EEII amb l'argumentació biomecànica corresponent.
5. Identifica el concepte de restricció articular i aplica les tècniques de valoració del tractament articular
6. Aplica i raona les tècniques específiques del tractament articular

COMPETÈNCIES

Específiques

- Comprendre i aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en fisioteràpia i rehabilitació física, així com l'avaluació científica de la seva utilitat i efectivitat.
- Comprendre i realitzar els mètodes i tècniques específics referits a l'aparell locomotor (incloent teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i quiropràxia), als processos neurològics, l'aparell respiratori, al sistema cardiocirculatori i les alteracions de l'estàtica i la dinàmica.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Teoria Teràpia Manual:
  1. Introducció a la Teràpia Manual analítica passiva, objectius i principis
  2. Biomecànica articular de les EESS i EEII.
  3. Descripció de les maniobres de mobilització analítica passiva de les extremitats
2. Pràctica extremitat superior:
  1. Cinturó escapular.
  2. Colze i avantbraç.
  3. Mà.
3. Pràctica extremitat inferior:
  1. Maluc
  2. Genoll i cama
  3. Peu

AVALUACIÓ:

Període ordinari d'avaluació:

? Bloc teòric 40%. Exàmens parcials a realitzar durant el curs: -

20%. 1er parcial. Recuperable en avaluació complementaria. -

20%. 2n parcial. Recuperable en avaluació complementaria.

? Bloc pràctic 50% -

10%. Avaluació professor practica. No recuperable. -

40%. Examen d'habilitat, comprensió i raonament. Oral i pràctic. Recuperable en avaluació complementaria.

? Treball digital 10%. No recuperable.

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques suspèn el bloc pràctic durant el període ordinari d'avaluació.

Per poder fer mitjana de les notes de cada bloc han de estar aprovades amb una nota igual o superior a 5. En cas contrari l'estudiant haurà de tornar-se a examinar de la part suspesa en el període complementari.

Període complementari d'avaluació:

Per poder tenir dret al període d'avaluació complementària el total dels blocs no superats de l'assignatura no pot suposar més del 50% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Genot, C.; Neiger, H.; Pierron, G.; Peninou, G. (1988). *Kinesioterapia. Evaluaciones. Técnicas pasivas y activas del aparato locomotor*. 2 toms. Madrid: Panamericana.
- Kaltenborn, F.M. (2004). *Fisioterapia manual. Extremidades*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Kapandji, A.I. (2010). *Fisiología articular, Tomo I, Tomo II, Tomo III*. (6 ed). Madrid: Panamericana.
- Lewit, K. (2002). *Terapia manipulativa para la rehabilitación del aparato locomotor*. Barcelona: Paidotribo.
- Miralles, R.C (2005). *Biomecánica clínica de los tejidos y las articulaciones del aparato locomotor*. (2a ed). Barcelona: Elsevier-Masson.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS

Mètodes d'Intervenció en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Francesc X. Jaile Benítez
- Josep Oriol Alarge Martí
- Manuel Gómez Sánchez
- Xavier Valeri Juncà

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura està inclosa en la matèria de Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia. Pertany a l'àmbit propi de la professió.

Els objectius principals són:

- Facilitar la comprensió i els coneixements teòrics i pràctics en Programació Neuromotriu, Sistemes de Contenció, Cadenes Musculars i Alteracions Patològiques del Raquis.
- Adquirir les habilitats pràctiques pròpies del fisioterapeuta en els àmbits o camps de la programació neuromotriu central i perifèrica, els sistemes de contenció, com a eina diària dins del tractament del professional, l'estudi de les cadenes miofascials i el seu tractament.
- Aprofundir sobre les escoliosis i altres alteracions del raquis.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Relaciona la Programació Neuromotriu amb el procés neuromusculoesquelètic.
2. Relaciona els sistemes de contenció amb la mecànica articular.
3. Relaciona el concepte de cadenes miofascials en l'aparell locomotor.
4. Relaciona el treball per a persones que pateixen alteracions del raquis amb l'estàtica i dinàmica.
5. Explica els conceptes de la propioceptivitat i la seva repercussió en la postura i en relació a TRO.
6. Explica els conceptes dels sistemes de contenció com a tractament preventiu i terapèutic alhora.
7. Explica els conceptes de cadenes miofascials relacionant-los en la TRO.
8. Explica els conceptes sobre les alteracions del raquis i la TRO.
9. Descriu correctament cada una de les parts de l'assignatura amb respecte a les TRO.
10. Aplica correctament els procediments terapèutics de cada un dels conceptes i amb l'argumentació biomecànica corresponent.
11. Identifica el concepte de MITRO i aplica les tècniques de valoració i tractament

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Comprendre i aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en fisioteràpia i rehabilitació física, així com l'avaluació científica de la seva utilitat i efectivitat.
- Comprendre i realitzar els mètodes i tècniques específics referits a l'aparell locomotor (incloent teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i quiropràxia), als processos neurològics, l'aparell respiratori, al sistema cardiocirculatori i les alteracions de l'estàtica i la dinàmica.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en fisioteràpia: massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, Climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia, teràpies derivades d'altres agents físics, així com aspectes fonamentals de la ergoteràpia i altres teràpies afins a l'àmbit de competència de la fisioteràpia.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Programació Neuromotriu.
2. Sistemes de contenció.
3. Alteracions Patològiques del Raquis.
4. Cadenes musculars.

AVALUACIÓ:

En els ensenyaments oficials de la UVic s'avaluarà de manera continuada i hi haurà dues convocatòries. Es fa per mitjà d'un procés d'Avaluació Continuada.

- Presentació del portafolis dels continguts teòrics i pràctics desenvolupats per part de l'estudiant 25%. (activitat no recuperable)
- Valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge 25%.
- Els continguts teòrics i pràctics s'avaluaran amb proves escrites o tipus test 50%.

L'estudiant ha de superar cada una de les avaluacions per poder aprovar l'assignatura. En el cas que no aprovi algun dels continguts de l'avaluació continuada i no superi el 50%, aquesta part la pot recuperar en el procés d'avaluació complementària

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques, no podrà ser avaluat pel sistema d'avaluació dels procediments pràctics.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Busquet, Leopold. (1998). *Las cadenas musculares, tomo I, tronco y columna cervical*. Barcelona: Paidotribo.
- Weiss, Hans-Rudolf; Rigo, Manuel (2004). *Fisioterapia para la escoliosis basada en el diagnóstico*. Madrid: Paidotribo.
- Bové, Tonin (2000). *El vendaje funcional*. Madrid: Harcourt.
- Bové, T. (2011). *El vendaje funcional (5a ed.)*. Madrid etc.: Elsevier.

Complementària:

- Busquet, Leopold (1998). *Las cadenas musculares, tom II, lordosis-cifosis-escoliosis y deformaciones toràcicas*. Barcelona: Paidotribo.
- Busquet, Leopold (1997). *Las cadenas musculares, tomo III, la pubalgia*. Barcelona: Paidotribo.
- Busquet, Leopold (1997). *Las cadenas musculares, tomo IV, miembros inferiores*. Barcelona: Paidotribo.
- Denys-Struyf, G. (1998). *Manual del Mezierista, tomo I*. Barcelona: Paidotribo.
- Denys-Struyf, G. (1998). *Manual del Mezierista, tomo II*. Barcelona: Paidotribo.
- Ehmer, B. (2005). *Fisioterapia en ortopedia i traumatología*. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana.
- Haarer-Becker, R. (2001). *Manual de tècniques de fisioterapia, aplicació en traumatología i ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Souchart, P.E. (1998). *Rééducation postural globale, tome I*. Saint-Mont: Société d'Édition Le Pousoe.
- Souchart, P.E. (1998). *Stretching global activo*. Barcelona: Paidotribo.

Pràcticum I

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 9,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Cristina Font Jutglà
- Marc Vidal Falguera

OBJECTIUS:

En el mòdul de pràctiques externes s'hi adscriu la matèria Pràcticum Clínic, que s'estructura a través de quatre assignatures, anomenades: Pràcticum I, Pràcticum II, Pràcticum III i Pràcticum IV.

El pràcticum clínic s'organitza entre el tercer i quart any (5, 6, 7 i 8 semestre). Aquests períodes segueixen una seqüència progressiva per a l'adquisició de competències, d'acord amb diferents nivells d'aprenentatges de les competències així com d'integració dels continguts de les diferents matèries del grau per a cada un dels diferents períodes programats. Es imprescindible superar cada pràcticum per accedir al següent.

Els pràcticum clínics es realitzen en organitzacions assistencials en virtut de convenis de col·laboració entre la Universitat de Vic i cadascun dels centres.

El rotatori clínic es realitzarà en hospitals, centres sociosanitaris, centres d'atenció primària, mutualitats laborals, centres d'atenció precoç, centres d'atenció social especialitzada i centres de fisioteràpia privats.

Les estades clíniques tutelades pretenen que l'estudiant desenvolupi i integri, de manera continuada i progressiva, les competències necessàries per aplicar en un context real els coneixements adquirits en les diferents matèries que configuren el pla d'estudis.

Objectius

- Integrar el concepte holístic de la persona a través del coneixement de les diferents disciplines.
- Assumir la pròpia responsabilitat per a donar respostes a les necessitats variants de l'individu i/o grup en relació a la prevenció, promoció, manteniment i recuperació de la funcionalitat del cos humà mitjançant tècniques terapèutiques manuals i/o físiques.
- Analitzar la relació entre la salut i la malaltia com un procés dinàmic que permet ajudar al desenvolupament de les capacitats i els recursos personals.
- Assumir el rol propi i el de col·laboració amb els altres professionals de la salut.
- Proporcionar atencions adequades segons l'evolució de les ciències i de la societat, la legislació vigent i el codi ètic professional.
- Integrar els principis de la comunicació com a base de la relació assistencial.
- Integrar el model de Fisioteràpia, basat en les aportacions de la C.I.F (Classificació Internacional de Funcions), per a utilitzar un mètode de treball que afavoreixi una atenció individualitzada.
- Prendre consciència de la necessitat de l'actualització professional.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

---

1. Identifica els procediments de Fisioteràpia utilitzats en les diferents patologies (reconeix els diferents tractaments utilitzats en el servei)
2. Aplica les normes d'ergonomia necessàries per a la seva pròpia seguretat i la de l'usuari.
3. Identifica els instruments de valoració subjectiva i objectiva utilitzats en el centre.
4. Registra les valoracions funcionals utilitzades
5. Descriu la situació de funcionament i discapacitat de l'usuari
6. Identifica els objectius terapèutics
7. Identifica la intervenció d'altres professionals de la salut en el procés.
8. Exposa de forma escrita referenciada el procés de pràctiques mitjançant un cas clínic, en relació als continguts donats fins al moment.
9. Proporciona un ambient de privacitat i d'intimitat a l'usuari/ família i respectar la confidencialitat.
10. Manifesta respecte a la individualitat, opinions i creences de l'usuari/família sense fer judicis de valor.
11. Facilita una comunicació efectiva i adaptada així com adoptar un actitud d'escolta activa.
12. Organitza i planificar el treball
13. Prendre decisions coherents en funció de les evidències del context.
14. És capaç d'acceptar i modificar les accions i actituds en funció de les correccions /indicacions del tutor.
15. Col·labora activament en les activitats planificades en el servei.
16. Realitza les tasques que li són assignades en els terminis establerts i participar en la dinàmica de l'equip.
17. Identifica i reconeix la diversitat, fomentant la integració i la inclusió social.
18. Identifica, reconeix i actua d'acord amb els drets humans.
19. Aplica a la pràctica els coneixements adquirits en l'àmbit formal.
20. Adopta una actitud positiva davant dels canvis d'ordres, suggerències i crítiques.
21. Identifica la dificultat i trobar la manera de superar-la per assolir els objectius
22. Mostra interès per aclarir dubtes i reconèixer les diferents fonts d'informació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Habilitat per comunicar-se amb experts d'altres camps.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Individualitzar la intervenció de fisioteràpia considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Proporcionar una atenció que garanteixi el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família.

Específiques

- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- Integrar tots els coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors adquirits en totes les matèries, capacitant per a una atenció de fisioteràpia eficaç.

CONTINGUTS:

- Realització d'un seminari de presentació i entrega del dossier de pràctiques on s'explica la guia de pràctiques, el pla de treball, es dona tota la documentació sobre el centre / servei assignat i el nom del professor tutor de seguiment de la Universitat.
- L'estudiant, durant el període de pràctiques del Pràcticum I haurà d'elaborar un treball setmanal dirigit i controlat pel tutor de seguiment de pràctiques.
- Realització d'una reunió d'avaluació entre el tutor de seguiment i l'estudiant a la finalització del període de pràctiques.

AVALUACIÓ:

La valoració final de l'assignatura Pràcticum I s'obté a partir de tres indicadors:

- Primer. Avaluació conjunta entre professors/tutors i estudiant de pràctiques a on s'analitzen els resultats obtinguts durant la presentació de les seves fitxes. Aquesta valoració significa el 30% de la nota.
- Segon: el contingut de l'autoavaluació de l'estudiant i l'acord entre professor/estudiant en la nota d'aquest apartat. Aquesta valoració significa el 10% de la nota.

En cas de no superar-la, l'estudiant haurà de repetir el contingut indicat pel tutor de pràctiques de la Universitat en un període màxim de 72h. En aquest cas la nota màxima serà un 5 en cas de superar l'avaluació. Si no se supera, l'estudiant haurà de repetir el període de pràctiques

- Tercer. Avaluació del tutor de l'estudiant del lloc de pràctiques. Aquesta valoració significa el 60% restant de la nota. En cas de no superar-la l'estudiant haurà de repetir el període de pràctiques.

BIBLIOGRAFIA:

- Alcántara, Serafina (1995). *Fundamentos de fisioterapia*. Madrid: Síntesis.
- Diversos autors. (1998). *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Medicina física*. (Española ed.). Paris: Éditions Techniques.
- Doreen; Bauer (1994). *Rehabilitación: enfoque integral. Principios básicos*. Barcelona: Masson-Salvat.
- Gallego, Tomás (2007). *Bases teóricas y fundamentos de la fisioterapia*. Madrid: Médica Panamericana.
- Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. (1988). *Kinesioterapia I, II, III, IV*. Madrid: Médica Panamericana.
- Hislop H. Daniels; Worthingham (2003). *Técnicas de balance muscular*. (7a ed.) Madrid: Elsevier.
- Jurado, A; Medina, I (2007). *Manual de pruebas diagnosticas. Traumatología y ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Kapandji (1997). *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Norkin-White (2006) *Goniometría. Evaluación de la movilidad articular*. Madrid: Marban.
- Xhardez, Y. (1992). *Vademécum de kinesiología y reeducación funcional*. Buenos Aires: Ateneo.

Procediments Generals en Fisioteràpia III

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Albert Sole Obradors
- Cristina Font Jutglà
- Xavier Valeri Juncà

OBJECTIUS:

A PGF-III l'alumne realitza l'aprenentatge bàsic de dues tècniques especials de massoteràpia: el Drenatge Limfàtic Manual (DLM) i el Massatge Transversal Profund (MTP), mitjançant classes de contingut teòric i pràctic en grup reduïts.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Explicar els principis fisiològics i mecànics del massatge de Cyriax.
2. Descriure detalladament les diferents maniobres que s'utilitzen en el massatge transversal profund i la seva aplicació.
3. Identificar les indicacions i contraindicacions del massatge transvers profund.
4. Aplicar adequadament les tècniques pròpies del massatge transversal profund.
5. Descriure detalladament els principis teòrics i efectes sobre l'organisme del drenatge limfàtic
6. Descriure detalladament les diferents maniobres del drenatge limfàtic
7. Aplicar adequadament tècniques pròpies del massatge de drenatge limfàtic.
8. Identificar les indicacions i contraindicacions i precaucions del drenatge limfàtic.
9. Demostrea l'aplicació correcta dels procediments a través de la resolució de casos.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.

CONTINGUTS:

Teòric:

1. Drenatge Limfàtic Manual
  1. Anatomia del sistema limfàtic
  2. Principis del drenatge limfàtic segons Leduc
  3. Maniobres del drenatge
  4. Indicacions
  5. Contraindicacions
  6. Aplicacions
2. Massatge Transversal Profund
  1. Principis del massatge transversal profund
  2. Tècnica d'aplicació
  3. Indicacions
  4. Contraindicacions
  5. Aplicacions

Pràctic:

1. Introducció al Drenatge Limfàtic Manual (DLM)
  1. Maniobres de DLM
  2. Drenatge limfàtic extremitat superior
  3. Drenatge limfàtic extremitat inferior
  4. Resolució de casos
2. Introducció a les maniobres de massatge transversal profund
  1. Tècnica d'aplicació
  2. Aplicacions del massatge transversal profund en teixit muscular
  3. Aplicacions del massatge transversal profund en teixit tendinós
  4. Aplicacions del massatge transversal profund en teixit lligamentós
  5. Indicacions del massatge transversal profund

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitza a través d'un únic procés d'avaluació continuada que contempla tres parts:

- L'avaluació del procés d'aprenentatge pràctic, que representa el 50% de la nota final
- L'avaluació del procés d'aprenentatge teòric, que representa el 40% de la nota final
- La presentació del portafoli de l'alumne que representa el 10% de la nota final.

L'avaluació continuada és el resultat d'aquests tres processos d'avaluació i es necessari superar cadascuna de les seves parts

Si no es compleix un mínim del 80% d'assistència a les classes pràctiques, o si una part de l'avaluació continuada no s'ha superat, l'avaluació continuada es considera no superada, i per tant, suspesa.

Aquells alumnes que no hagin superat una o més parts de l'avaluació continuada i que no suposi més del 50% de la nota final de l'assignatura, es consideren pendents d'avaluar i podran recuperar-les durant la convocatòria del més de juny.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cyriax, J.H. (2005). *Lesiones de ligamentos, tendones, cartílagos y músculos*. Madrid: Marbán Libros.
- Leduc, A.; Leduc, O. (2003). *Drenaje linfático: Teoría y práctica*. Barcelona: Masson.

Complementària

- Cyriax, J.H.; Coldman, M. (2001). *Tratamiento por manipulación masaje e inyección* (11a ed.). Madrid: Marbán.
- Fernández Domene, A.; Lozano Celma, C. (1998). *DLM drenaje linfático manual: [método original Dr. Vodder]*. Barcelona: Nueva Estética.
- Viñas, F. (1991). *La linfa y su drenaje manual*. Barcelona: Integral.
- Viñas, F. (2003). *La linfa y su drenaje manual* (7a ed.). Barcelona: RBA Libros.

Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pere Solé Puso

OBJECTIUS:

Són objectius de l'assignatura:

- Dotar l'alumne de fisioteràpia dels criteris bàsics per a la interpretació de les diferents tècniques del diagnòstic per la imatge.
- Adquirir el coneixement elemental de la física del radiodiagnòstic i la comprensió de les imatges radiogràfiques.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu i interpreta, de manera elemental, les plaques radiogràfiques.
2. Coneix la utilitat dels altres sistemes de diagnòstic per la imatge (TAC, TNM, ECO, GAMMA)

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments mèdicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.

CONTINGUTS:

---

1. Cronologia del diagnòstic:
  1. Bases de la tècnica radiològica.
  2. Projeccions radiogràfiques
2. Introducció a la semiologia radiològica òssia i de la patologia articular.
  1. Principals signes radiogràfics
3. Generalitats sobre fractures.
  1. Tipus de fractures, evolució, trastorns de la consolidació i altres complicacions.
4. Radiologia bàsica de les malalties articulars

1. Reumatismes inflamatoris i mecànic-degeneratius
5. Radiologia bàsica de les lesions solitàries elementals de l'esquelet.
  1. Tumoracions benignes i malignes
6. Extremitat superior.
  1. Posicions i anatomia radiogràfiques.
  2. Traumatologia, patologia articular i yuxtaarticular.
7. Extremitat inferior.
  1. Posicions i anatomia radiogràfiques.
  2. Traumatologia, patologia articular i yuxtaarticular
8. Columna vertebral i pelvis.
  1. Posicions i anatomia radiogràfiques.
  2. Traumatologia, patologia articular i yuxtaarticular.
  3. Desviacions vertebrals. Mides angulars.
9. Generalitats sobre altres tècniques de diagnòstic per la imatge.
  1. T.A.C.
  2. Ressonància Nuclear Magnètica
  3. Gammagrafia
  4. Ecografia.

AVALUACIÓ:

La **nota final** de l'assignatura s'obté de dues avaluacions per escrit que hi haurà durant el període lectiu. Les avaluacions consistiran en 2 exàmens parcials alliberadors amb nota mínima de 5 i recuperables. Per aprovar l'assignatura caldrà haver aprovat totes les parts i les notes finals sortiran del promig de les notes de la totalitat de les 2 parts alliberades.. Hi haurà la opció de recuperar una part no alliberada en la convocatòria complementària de setembre. Si no s'aprova cap dels 2 exàmens parcials efectuats durant el període lectiu, no hi haurà opció de presentar-se a la convocatòria complementària de setembre

BIBLIOGRAFIA:

- Resnick. *Huesos y articulaciones en imágenes radiológicas*. Ed. Elsevier Saunders, 2005.
- Berquist, T.H. *Compendio de diagnóstico por la imagen en patologia músculo esquelética*. Ed McGraw Hill, 2004.
- Fleckenstein. *Bases anatómicas del diagnóstico por imagen*. Ed. Harcourt, 2002.

Elaboració de Projectes II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Marta Fernández Prat
- Mihaela Lenuta Vancea

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria desenvolupament professional i innovació i pretén donar a conèixer els continguts bàsics per al desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement que ha de servir per ajudar a donar resposta a les preguntes que sorgiran en la pràctica clínica tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir del plantejament projectes, observacions (semi)participants, disseny de investigació, etc. Aquest assignatura és la continuació de Elaboració de Projectes I.

Objectius

L'assignatura pretén que l'estudiant: ? Distingeixi de manera informada la metodologia qualitativa de la metodologia quantitativa. ? Es familiaritzi amb la lògica de la metodologia qualitativa i en conegui les fases i processos més habituals. ? Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa. ? Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació. ? Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta. ? S'iniciï en el coneixement dels principals processos i tècniques de recollida de dades en recerca qualitativa. ? S'iniciï en el coneixement dels principals processos i tècniques d'anàlisi de dades en recerca qualitativa. ? Sigui capaç d'anticipar quin tipus de resultats es poden obtenir mitjançant la utilització de metodologies qualitatives i pugui decidir de manera informada quan és pertinent utilitzar-les. ? Realitzi les anticipacions necessàries per a l'elaboració d'un projecte. ? Es familiaritzi amb els processos de difusió i presentació de resultats.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Resultats d'aprenentatge 1. Utilitza les principals fonts bases de dades de l'àmbit de la salut en una cerca d'informació. 2. Identifica la informació rellevant dels documents a través d'una lectura crítica. 3. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa relacionada amb la pràctica clínica. 4. Identifica les etapes del pròpies d'una investigació de tipus qualitatiu. 5. Identifica l'estructura d'un original i d'una revisió sistemàtica en una publicació científica de tipus qualitatiu. 6. Coneix les bases metodològiques que conduiran l'alumne a poder planificar un projecte. 7. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa. 8. Coneix investigacions i

projectes que es realitzen en l'àmbit d'infermeria. 9. Escriu i expressa correctament els treballs que ha de presentar i els resultats de les cerques d'informació. 10. Fa la lectura crítica de documents i publicacions. 11. Identifica aquells aspectes a millorar en el seu treball de classe. 12. Identifica les tasques a fer, les organitza i les assigna de forma consensuada i compartida amb la resta del grup. 13. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats. 14. Coneix els principis ètics relacionats amb el disseny d'estudis de recerca. 15. Identifica en les publicacions si les investigacions han estat realitzades seguint principis ètics. 16. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica i l'observació. 17. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi. 18. Proposa una intervenció terapèutica innovadora o millorada respecte a l'existent fins al moment. 19. Resol els problemes que se li plantegen en la realització de treballs individuals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i l'evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per generar noves idees.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com quantitativa, respectant els aspectes ètics.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció.
  1. Fonaments conceptuals.
  2. Les perspectives metodològiques
2. La metodologia qualitativa.
  1. La lògica de la recerca qualitativa
  2. Fases i processos de la recerca qualitativa
  3. El rigor i qualitat en recerca qualitativa
3. El projecte
  1. Usos i finalitats dels projectes
  2. Continguts bàsics
  3. El projecte com a document
4. Difusió i presentació de resultats
  1. Canals, registres i suports per a la difusió de resultats científics.
  2. La presentació oral de resultats.

AVALUACIÓ:

Avaluació La assignatura se desenvolupa amb una avaluació continuada. I. Activitat de Observació (semi)participant, activitat en grup. Els alumnes per grups de 4 persones desenvolupar dues observacions(semi)participant, segons les indicacions donades a la classe i en el moodle: 1.1. al' Hospital General de Vic (valor de 15%); 1.2. i també en un context extern al món sanitari com mercat, supermercat, etc. (10%) Aquesta activitat representarà un 20% de la nota final. Activitat recuperable en un temps màxim de 10 dies des de la sortida de la nota. II. Disseny d'investigació. Cada grup es farà una pregunta d'investigació. A partir d'aquí s'elaborarà el disseny d'investigació i s'argumentarà. Valdrà un 20% de la nota (15% la presentació en classe del disseny i un 10% la entrega en el moodle). Activitat recuperable III. Activitat d' Autoetnografia. Aquest exercici es farà en el marc de les pràctiques. L'exercici serà individual, valdrà un 20% de la nota. Activitat recuperable en un temps màxim de 10 dies des de la sortida de la nota. IV. Seminaris. Els/les alumnes/as han de participar al 75% dels seminaris proposats. Activitat no recuperable. La participació representa un 5% de la nota final. V. Activitat de Crítica i reflexió d'articles científics, activitat en grup. Cada grup treballarà 3 articles per indicació del professorat i els lliurarà una crítica en el moodle. Representarà un 5% de la nota. Activitat no recuperable VI. Presentació en classe per part del grup de 4 persones de un treball sobre una forma de fer recerca: fenomenològica, etnogràfica, teoria fonamentada, historia de vida, itineraris corporals, recerca-acció, recerca participació, etc. Valdrà un 15% de la nota Activitat recuperable VII. Desenvolupament de una entrevista en profunditat. Activitat grupal, no recuperable. Valdrà un 15% de la nota ? La qualificació final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació de les qualificacions obtingudes a cadascuna de les activitats d'avaluació continuada, d'acord amb el seu percentatge. ? Els alumnes que no arribin a tenir les activitat I., II, III aprovats els quedarà l'assignatura suspesa, no obstant que la mitjana aritmètica sigui igual o superior a 5. ? El treballs escrits s'accepten només dins el termini establert i lliurats per Moodle. Nota: Les activitats proposades es poden veure modificades segons la dinàmica i les circumstàncies de cada grup classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Bibliografia bàsica ? Allué, Martínez Marta (2002), «El etnógrafo discapacitado. Algunos apuntes sobre la observación de las conductas frente a la discapacidad», en Acciones e investigaciones Sociales, 15, pp. 57-70. ? Guasch, Óscar (2002), Observación participante, Centro de investigaciones sociológicas, Madrid. ? Tosal, Beatriz; Brigidi, Serena.; Hurtado, Inmaculada (2007), «Antropólogas en bata blanca», en VII Coloquio REDAM Etnografías y técnicas cualitativas en investigaciones sociosanitarias, 5-6 de junio, 2007, Tarragona. Bibliografia complementaria ? Abu-Lughod, Lila (1986), Veiled Sentiments, University of California Press, Berkeley. ? Abu-Lughod, Lila y Lutz, Catherine (1990), Language and the politics of emotion, Cambridge University Press, Cambridge. ? Allué Martínez, Xavier (1999), Urgencias, abierto de 0 a 24 horas: factores socioculturales en la oferta y la demanda de la urgencia pediátrica, Mira Editores, Zaragoza. ? Allué, Martínez Marta (1998), Perder la piel, Editorial Seix-Barral, Barcelona. ? Bachtin, Mikhail Mikhailovich (1988), L'Autore e l'eroe: teoria letteraria e scienze mane, Einaudi, Turín. ? Barrera Tyszka, Alberto (2006), La enfermedad, Anagrama, Barcelona ? Brigidi, Serena (2009), Políticas publicas de salud mental y migración latina en Barcelona y Génova. Tesis Doctoral. Universitat Rovira i Virgili. ? Comelles, Josep (1998), «De la práctica etnográfica a la práctica clínica en la construcción del estado contemporáneo», en Greenwood, D. y Greenhouse C. (eds.) Democracia y diferencia. Cultura, poder y representación en los Estados Unidos y en España, Universidad Nacional de Educación a Distancia, Madrid. ? Corbetta, P. (2010). Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill. ? Cozzi, Donatella (2002), «La gestione dell'ambiguità: per una lettura antropologica della professione infermieristica», en La Ricerca Folklorica, "Genere, sessualità, gestione del corpo", n.46, pp.27-38. ? Esteban, Mari Luz (2003), «El género como categoría analítica. Revisiones y aplicaciones a la salud», en Cuaderno de Psiquiatría Comunitaria, Vol 3(1), pp. 22-39 ? Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Madrid: Morata. ? Guber, Rosana (2004), El Salvaje metropolitano. Reconstrucción de conocimiento social en el trabajo de campo, Paidós, Buenos Aires. ? López García Sara (2007), «La etnografía sobre la propia profesión. De la enfermería a la antropología», VII Coloquio REDAM. "Etnografías y técnicas cualitativas en investigación sociosanitaria. Un debate pendiente", Tarragona, 5-6 de junio. ? Lutz, Catherine (1986), «Emotion, Thought, and

Estrangement: Emotion as a Cultural Category», en *Cultural Anthropology*, 1 (3), pp. 287-309. ? Lutz, Catherine (1988) *Unnatural emotions*, University of Chicago Press, Chicago ? Martínez, Hernáez Ángel (1996), «Síntomas y pequeños mundos. Una etnografía de "los nervios"», en *Antropología. Revista de Pensamiento Antropológico y Estudios Etnográficos*, 12, pp. 53-74 ? Martínez, Hernáez Ángel (1998), «L'antropologia del sintomo. Fra ermeneutica e teoria critica», en *Rivista della Società italiana di antropologia medica*, 5-6, pp. 7-37, Ottobre. ? Menéndez, Eduardo (1988), *Aportes metodológicos y bibliográficos para la investigación del proceso de alcoholización en América latina*, Ciesas, D.F. ? Menéndez, Eduardo (1998), «Estilos de vida, riesgos y construcción social. Conceptos similares y significados diferentes», en *Estudios sociológicos*, n. 46, pp. 37-67. ? Menéndez, Eduardo (2002), *La parte negada de la cultura. Relativismo, diferencias y racismo*, Bellaterra, Barcelona. ? Pizza, Giovanni (2005), «Antonio Gramsci y la antropología médica contemporánea. Hegemonía, "capacidad de actuar" (agency) y transformaciones de la persona», en *Revista de Antropología Social*, 14, pp.15-32 ? Ramírez, Susana (2005), *Dónde el viento llega cansado*, Cooperazione Italiana, La Paz. ? Red de recursos académicos en investigación cualitativa. Equipo IC: Francisco Aguayo, Gabriel Guajardo y Alemka Tomicic. www.investigacioncualitativa.cl ? Scheper-Huges, Nancy (1997), *La muerte sin llanto. Violencia y vida cotidiana en Brasil*, Ariel, Barcelona. ? Schreber, Daniel Paul (1986), *Memorias de un neruópata: legado de un enfermo de los nervios*, Argot, Barcelona. ? Solomon, Robert (1977), «Emotions and Anthropology: The Logic of Emotional World Views», en *Inquiry* (21), pp. 181-199. A banda d'aquesta bibliografia general, a cada mòdul es proposaran lectures i es recomanarà bibliografia específica.

Patologia Medicoquirúrgica II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Elvira Català March
- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

Són objectius de l'assignatura que l'estudiant:

- Conegui les diferents malalties, així com les alteracions i discapacitats que ocasionen en la persona.
- Es familiaritzi amb els mètodes de diagnòstic generals.
- Conegui els tractaments mèdics i quirúrgics aplicats i el fonament d'aquesat aplicació.
- Conegui els beneficis, trastorns funcionals i limitacions provocas pel tractament.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix i utilitza correctament la terminologia mèdica
2. Identifica les malalties més importants que afecten l'organisme així com les causes que les provoquen, i les integra en els diferents aparells i sistemes
3. Coneix els mètodes de diagnòstic més utilïtzats
4. Coneix les mesures terapèutiques generals de les diferents malalties

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per aprendre.
- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl lules i els teixits.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments medicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.

CONTINGUTS:

---

1. Patologia de l'aparell respiratori
  1. Record anatomofisiològic
  2. Semiologia respiratòria. Espirometria. Procediments diagnòstics.
  3. Insuficiència respiratòria. Diagnòstic i tractament: Oxigenoteràpia. Ventilació mecànica.
  4. Malalties pulmonars difuses: MPOC. Asma bronquial.
  5. Infeccions del tracte respiratori: Neumonia. Tuberculosi.
  6. Neumopaties intersticials difuses. Bronquiectàsies.
  7. Tromboembolisme pulmonar.
  8. Càncer de pulmó
  9. Patologia pleural. Drenatge toràcic.
2. Patologia cardiovascular
  1. Record anatomofisiològic de l'aparell cardiovascular.
  2. Semiologia. Procediments diagnòstics en cardiologia i abgiologia. ECG.
  3. Insuficiència cardíaca: Etiologia, diagnòstic i tractament.
  4. Aritmies cardíagues. Tipus. Cardioversió. Marcapasos.
  5. Cardiopatia isquèmica. Àngor. Infart.
  6. Patologia del pericardi i del miocardi. Endocarditis. Valvulopaties.
  7. Malaltia hipertensiva. Factors de risc cardiovascular.
  8. Patologia arterial: ateromatosis i embolia. Aneurismes. Patologia del sistema venós: trombosi i embolisme. Insuficiència venosa
3. Patologia de l'aparell digestiu
  1. Record anatomofisiològic.
  2. Malalties de l'esòfag i de l'estómac.
  3. Malalties del fetge, vies biliars i pàncrees.
  4. Mañañties del budell prim i del budell gros.
  5. Malalties anorectals.
  6. Hèrnies de la paret abdominal.
  7. Abdomen agut: concepte, causes, simptomatologia i tractament.
4. Patologia de l'aparell urinari
  1. Record anatomofisiològic de l'aparell urinari.
  2. Valoració del pacient amb patologia renal i urinària. Procediments diagnòstics.
  3. Malalties renals primàries: Glomerulonefritis. Síndrome nefròtic. Necrosi tubular.
  4. Infeccions de l'aparell urinari.
  5. Litiasi renal i urinària.
  6. Tumors de l'aparell urinari. Càncer de pròstata.
  7. Tractament renal substitutiu. Hemodiàlisi. Diàlisi peritoneal. Trasplantament renal.
5. Dermatologia
  1. Record anatomofisiològic de la pell.
  2. Al·lopècies.
  3. Infeccions cutànies: piògenes, víriques, parasitàries i micòtiques.
  4. Dermatitis excematoses i atopia.
  5. Psoriasi. Urticàries. Toxicodèrmies.
  6. Tumors cutanis benignes.
  7. Càncer de la pell.
  8. Malaltis de transmissió sexual.
6. Patologia ORL-Oftalmològica
  1. Record anatomofisiològic de l'ull
  2. Alteracions de la refracció.
  3. Malalties oculars.
  4. Record anatomofisiològic de l'oïda.

5. Malalties de l'oïda.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques. Realització de treballs.
- S'avaluaran de manera autònoma els diferents mòduls amb proves alliberadores. Es necessari superar tots els mòduls per aprovar l'assignatura.
- Es podran recuperar mòduls no alliberats durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La recuperació es realitzarà en el període de setembre.
- Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.
- La nota final s'obté dels promitjos de les notes dels diferents mòduls aprovats, ja sigui per avaluació continuada o en el període de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7ª ed. Madrid: Panamericana.
- Pérez Arellano, J.L. (2006). *Manual de Patología General*. Sisinio de Castro. 6ª ed. Barcelona: Masson.
- Laso, F.J. (2004). *Patología general*. Barcelona: Masson.
- García-Conde, J. (2003). *Patología general. Semiología clínica y fisiopatología*. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill.

Complementària

- Harrison (2007) *Principios de Medicina Interna*. Madrid. McGraw-Hill,
- Farreras-Rozman. (2006). *Medicina Interna*. Madrid: Harcourt Brace

Pràcticum II

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 12,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Cristina Font Jutglà
- Marc Vidal Falguera

OBJECTIUS:

En el mòdul de pràctiques externes s'hi adscriu la matèria Pràcticum Clínic, que s'estructura a través de quatre assignatures: Pràcticum I, Pràcticum II, Pràcticum III i Pràcticum IV.

El Pràcticum Clínic s'organitza entre el tercer i quart any (semestres 5è, 6è, 7è i 8è). Aquests períodes segueixen una seqüència progressiva per a l'adquisició de competències, d'acord amb diferents nivells d'aprenentatge de les competències així com d'integració dels continguts de les diferents matèries del Grau per a cada un dels diferents períodes programats.

Es imprescindible superar el Pràcticum I i II per poder realitzar el Pràcticum III i IV?

Els pràcticum clínics es realitzen en organitzacions assistencials en virtut de convenis de col·laboració entre la Universitat de Vic i cadascun dels centres. El rotatori clínic es realitzarà en hospitals, centres sociosanitaris, centres d'atenció primària, mutualitats laborals, centres d'atenció precoç, centres d'atenció social especialitzada i centres de fisioteràpia privats.

Les estades clíniques tutelades pretenen que l'estudiant desenvolupi i integri, de manera continuada i progressiva, les competències necessàries per aplicar en un context real els coneixements adquirits en les diferents matèries que configuren el pla d'estudis.

Objectius

- Integrar el concepte holístic de la persona a través del coneixement de les diferents disciplines.
- Assumir la pròpia responsabilitat per donar respostes a les necessitats variants de l'individu i/o grup en relació a la prevenció, promoció, manteniment i recuperació de la funcionalitat del cos humà mitjançant tècniques terapèutiques manuals i/o físiques.
- Analitzar la relació entre la salut i la malaltia com un procés dinàmic que permet ajudar el desenvolupament de les capacitats i els recursos personals.
- Assumir el rol propi i el de col·laboració amb els altres professionals de la salut.
- Proporcionar atencions adequades segons l'evolució de les ciències i de la societat, la legislació vigent i el codi ètic professional.
- Integrar els principis de la comunicació com a base de la relació assistencial.
- Integrar el model de Fisioteràpia, basat en les aportacions de la C.I.F (Classificació Internacional de Funcions), per utilitzar un mètode de treball que afavoreixi una atenció individualitzada.
- Prendre consciència de la necessitat de l'actualització professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica activitats a realitzar per l'usuari i la família fora del centre
2. Descriu els procediments de Fisioteràpia utilitzats en les diferents patologies.
3. Aplica les normes d'ergonomia necessàries per a la seva pròpia seguretat i la de l'usuari.
4. Aplica els instruments de valoració subjectiva i objectiva utilitzats en el centre i identifica altres instruments de valoració validats internacionalment.
5. Descriu la situació de funcionament i discapacitat de l'usuari.
6. Identifica els factors ambientals i personals de l'usuari i els relaciona amb la seva situació de funcionament i discapacitat.
7. Estableix els objectius terapèutics en relació a la valoració de la funcionalitat.
8. Identifica la intervenció d'altres professionals de la salut en el procés.
9. Identifica i aplica els protocols dels procediments d'intervenció de fisioteràpia dins de l'àmbit d'actuació en que realitza el procés de pràctiques
10. Exposa de forma escrita i oral referenciada el procés de pràctiques mitjançant un cas clínic, en relació als continguts donats fins al moment.
11. Proporciona un ambient de privacitat i d'intimitat a l'usuari/ família i respecta la confidencialitat.
12. Manifesta respecte a la individualitat, opinions i creences de l'usuari/família sense fer judicis de valor.
13. Facilita una comunicació efectiva i adaptada i adopta una actitud d'escolta activa.
14. Organitza i planifica el treball
15. Pren decisions coherents en funció de les evidències del context.
16. És capaç d'acceptar i modificar les accions i actituds en funció de les correccions /indicacions del tutor.
17. Col·labora activament en les activitats planificades en el servei.
18. Realitza les tasques que li són assignades en els terminis establerts i participa en la dinàmica de l'equip.
19. Identifica i reconeix la diversitat i fomenta la integració i la inclusió social.
20. Identifica, reconeix i actua d'acord amb els drets humans.
21. Aplica a la pràctica els coneixements adquirits en l'àmbit formal.
22. Adopta una actitud positiva davant dels canvis d'ordres, suggerències i crítiques.
23. Identifica la dificultat i troba la manera de superar-la per assolir els objectius
24. Mostra interès per aclarir dubtes i reconèixer les diferents fonts d'informació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Individualitzar la intervenció de fisioteràpia considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Preocupació per la qualitat.

- Proporcionar una atenció que garanteixi el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família.

Específiques

- Conèixer i aplicar les guies de bona pràctica clínica.
- Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació.
- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- Integrar tots els coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors adquirits en totes les matèries, capacitant per a una atenció de fisioteràpia eficaç.

CONTINGUTS:

Realització d'un seminari de presentació i entrega del dossier de pràctiques on s'explica la guia de pràctiques, el pla de treball, es dona tota la documentació sobre el centre / servei assignat i el nom del professor tutor de seguiment de la Universitat.

Estada clínica en un servei de rehabilitació funcional ja sigui hospitalari o centre privat, area bàsica de salut o centre mutualista.

Durant el període de pràctiques del Pràcticum II, l'estudiant haurà d'elaborar un treball dirigit i controlat pel tutor de seguiment de pràctiques sobre un cas clínic acord als continguts donats fins el moment. Al final de les pràctiques haurà d'entregar el treball i fer una exposició oral del cas clínic escollit durant el període de pràctiques.

AVALUACIÓ:

La valoració final de l'assignatura Pràcticum II s'obté a partir del resultat de l'avaluació del tutor de pràctiques de centre (60%) i el treball del Pràcticum II amb la corresponent exposició oral (30%) i l'autoavaluació (10%). Per aprovar l'assignatura cal que estiguin aprovades les 3 parts.

L'entrega del treball i l'exposició oral seran el mateix dia, que correspondrà dins de les dues setmanes pròximes a la finalització de les pràctiques, previ avís del professor tutor de la Universitat.

Per al curs acadèmic del 2015-2016 les dates seran del 4 al 15 d'Abril.

La participació i assistència del Pràcticum II és part del procés de pràctiques, i no assistir-hi pot representar la no superació del pràcticum. Aquesta assistència haurà de ser de com a mínim el 80%.

En el cas de suspendre el treball escrit, s'ha de repetir amb les correccions indicades pel tutor i presentar-lo en un termini màxim de 72h. En cap cas la nota pot superar un aprovat.

En cas de suspendre la part pràctica del centre, queda suspesa l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Brotzman, S. B.; Wilk, K. E. (2005). *Rehabilitación ortopédica clínica* (2ª ed.). Madrid: Elsevier.
- Buckup, Klaus (2007). *Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Exploración, signos y síntomas*. Barcelona: Elsevier.
- Diversos autors. (1998). *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Medicina física*. (Española ed.). Paris: Éditions Techniques.
- Doreen; Bauer (1994). *Rehabilitación: enfoque integral. Principios básicos*. Barcelona: Masson-Salvat.
- Ehmer, B. (2005). *Fisioterapia en ortopedia i traumatología*. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana.
- Gallego, Tomás (2007). *Bases teóricas y fundamentos de la fisioterapia*. Madrid: Médica Panamericana.

- Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. (1988). *Kinesioterapia I, II, III, IV*. Madrid: Médica Panamericana.
- Haarer-Becker, R. (2001). *Manual de tècniques de fisioteràpia, aplicació en traumatologia y ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Icántara, Serafina (1995). *Fundamentos de fisioteràpia*. Madrid: Síntesis.
- Jurado, A; Medina, I (2007). *Manual de pruebas diagnosticas. Traumatologia y ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Kapandji (1997). *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Valenza, G.; González, L.; Yuste, M.J. (2005). *Manual de fisioterapia respiratoria y cardíaca*. Madrid: Síntesis.
- Verdugo, M.A. et al (2011) *Escala GenCat de Qualitat de Vida*. Disponible a <http://www.20.gencat/docs/dasc/01Departament/08Publicacions/Ambit%20tematics/Serveis%20Socials/21escalagencat>
- Xhardez, Y. (1992). *Vademécum de kinesiología y reeducación funcional*. Buenos Aires: Ateneo.

Fisioteràpia Cardiorespiratòria

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Immaculada Castillo Sanchez
- Joan Rodríguez Delgado
- Ricard Castro Prat

OBJECTIUS:

L'assignatura desenvolupa els aspectes bàsics dels programes de rehabilitació pulmonar coneguts com a fisioteràpia respiratòria (FR), i que Sangenis va definir el 1994 com "l'art d'aplicar unes tècniques físiques basades en el coneixement de la fisiopatologia respiratòria, juntament amb el coneixement psicoemocional del pacient per prevenir, curar o, algunes vegades, només establir les alteracions que afecten el sistema toracopulmonar".

Ens centrarem en l'aprenentatge de l'aplicació de tècniques físiques, manuals i mecàniques en les estructures osteomusculars i visceral que intervien en el moviment respiratori i la fisiologia del sistema cardiopulmonar del pacient, a partir de l'exploració clínica i estetoacústica segons el mètode científic i el paradigma mecanicista. També es farà esment dels principals programes de rehabilitació cardíaca, on el fisioterapeuta és el responsable dels exercicis físics que fan aquest tipus de pacients.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriure els efectes de les principals tècniques de fisioteràpia cardiorespiratòria.
2. Identificar el marc d'actuació de la fisioteràpia cardiorespiratòria (diferents àmbits d'actuació, rehabilitació cardiorespiratòria, situació actual de la disciplina...).
3. Aplicar les principals eines avaluadores (des de l'àmbit de la fisioteràpia) dels trastorns cardiorespiratoris.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Rehabilitació respiratòria (concepte).
2. Repàs anatòmic de l'aparell respiratori.
3. Repàs fisiològic de l'aparell respiratori.
4. Valoració en fisioteràpia respiratòria.
5. Intervenció de fisioteràpia.
  1. Reeducació respiratòria.
  2. Permeabilització de la via aèria.
  3. Reentrenament a l'esforç.
  4. Relaxament.
6. Àmbits d'intervenció de la fisioteràpia respiratòria.
7. Rehabilitació cardíaca.

AVALUACIÓ:

Període ordinari:

Ítems d'avaluació:

1. **Bloc teòric:** Examen escrit global (una prova escrita de preguntes curtes i preguntes verdader/fals) (40% de la nota final de l'assignatura).
  2. **Bloc pràctic:** Avaluació pràctica (avaluació continuada durant el curs i/o prova oral) (40% de la nota final de l'assignatura).
  3. **Bloc d'activitats de classe:** Treball en grup, proves ràpides, exercicis de classe,... (20% de la nota final de l'assignatura)(No recuperable)
- Assistència a les classes pràctiques: Si no es compleix un mínim del 80% d'assistència a les classes pràctiques, l'avaluació pràctica es considerarà suspesa amb una qualificació de 0.
  - Es realitzarà el promig de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final, sempre s'hagin superat cadascuna de les parts recuperables (Bloc teòric i Bloc pràctic).

Període d'avaluació complementària:

- L'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del període ordinari. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Calais-Germain B. (2009) *La respiración*. Barcelona: Libros de la liebre de marzo.
- Espinosa J.S.; Bravo J.C. (2000). *Rehabilitación cardíaca y atención primaria*. Madrid: Panamericana.
- Güell, M.R. (2005) *Tratado de rehabilitación respiratoria*. Barcelona: Ars Médica.
- Valenza, G.; González, L.; Yuste, M.J. (2005). *Manual de fisioterapia respiratoria y cardíaca*. Madrid: Síntesis.
- West, J.B. (1996). *Fisiología respiratoria*. Madrid: Médica Panamericana.

Complementària:

- Giménez, M.; Vergara, P.; Servera, E. (2001) *Prevención y rehabilitación de patología respiratoria crónica*. Madrid: Panamericana.
- Postiaux, G. (2000) *Fisioterapia respiratoria en el niño*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Sociedad Española de Pneumología i Cirugía Torácica. <http://www.separ.es/>

Fisioteràpia Comunitària

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Carles Parés Martínez
- Lourdes Albiac Suñer
- Roser Picas Baltanàs

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Fisioteràpia Comunitària, Salut Pública, Gestió i Administració de Serveis. Concretament es treballarà la Fisioteràpia en l'atenció primària de salut. Programes de promoció i prevenció de la salut, dirigits a la comunitat. Estratègies d'intervenció en la fisioteràpia domiciliària. Els conceptes de salut laboral. Fonaments de la intervenció en fisioteràpia en el prepart, puerperi i postpart. Violència de gènere i altres tipus de violència. Detecció precoç, prevenció, assistència i rehabilitació de las víctimes.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

---

1. Relaciona les disfuncions del sol de la pelvis amb les disfuncions del diafragma respiratori, les dels músculs de la paret abdominal i les estructures musculoesquelètiques de la columna lumbosacre.
2. Defineix el compartiment pelviperineal i la seva fisiopatologia urològica, sexològica, coloproctològica i de la reproducció humana
3. Explica els conceptes i els aspectes beneficiosos de l'activitat física en diferents tipus de poblacions.
4. Defineix tots els àmbits d'actuació del fisioterapeuta en Fisioteràpia Comunitària, en el camp de l'Atenció Primària i Atenció Domiciliària, tant en el Sistema Sanitari Català com en el Sistema Sanitari Espanyol.
5. Aplica correctament els procediments de com s'organitza una sessió d'activitat física, i sap desenvolupar mínimament les sessions d'activitat física.
6. Aplica correctament les capacitats físiques bàsiques: força, resistència, velocitat i amplitud de moviment, així com també les complementàries com l'equilibri, la coordinació i l'agilitat.
7. Aplica les tècniques específiques en les diferents intervencions de Fisioteràpia Comunitària, concretament en primària i domiciliària, tant individualment com en grups d'usuaris.
8. Coneix les diferències entre accident laboral i malaltia professional
9. Comeix la importància de la prevenció dels riscos laborals
10. És conscient que la prevenció és responsabilitat de cada individu
11. Reconeix els riscos laborals que es poden identificar en el període de pràctiques
12. Coneix quins són els recursos i les eines per afavorir la prevenció, detecció i la rehabilitació dels abusos i maltractaments, tant de gènere com d'altres tipus.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Preocupació per la qualitat.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Comprendre els conceptes fonamentals de la salut i la funció que realitza el fisioterapeuta en el sistema sanitari.
- Comprendre els factors relacionats amb la salut i els problemes relacionats amb la fisioteràpia en els àmbits de l'atenció primària, especialitzada i salut laboral.
- Conèixer el sistema sanitari espanyol.
- Conèixer i aplicar les guies de bona pràctica clínica.
- Conèixer i identificar els problemes psicològics i físics derivats de la violència de gènere per capacitar els estudiants en la prevenció, detecció precoç, assistència i rehabilitació de les víctimes d'aquesta forma de violència.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

Fisioteràpia Comunitària.

1. Organització i planificació dels serveis sanitaris: Salut Pública i Salut Comunitària
2. Característiques generals dels diferents models sanitaris
3. Atenció Primària: conceptes, origen i organització
4. El sistema sanitari català
5. Fisioteràpia en Atenció Primària
6. Funcions del fisioterapeuta en els equips de Salut Pública
7. Principals àmbits d'actuació del fisioterapeuta en Atenció Primària
8. Atenció domiciliària en fisioteràpia

Salut laboral.

1. Salut laboral. Concepte
2. Llei de prevenció de riscos laborals. Principis
3. Riscos en l'àmbit laboral. Tipus, avaluació i prevenció
4. Alteracions de la salut relacionats amb l'àmbit laboral: accidents de treball i malalties professionals
5. Institucions i serveis relacionats: Malalties de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

Serveis de prevenció. Delegats de prevenció

6. Vigilància de la salut
7. Salut laboral en l'àmbit de la fisioteràpia

Intervenció en fisioteràpia en el prepart, puerperi i postpart

1. Definició del compartiment pelvi-perineal. Resum de l'anatomia i fisiologia. Fisiopatologia bàsica en la dona jove, que fa esport, menopausa i dona gran.
2. Intervenció de fisioteràpia en AP en l'embaràs, part eutòcic, part distòcic i puerperi
3. Exercicis de prevenció de les lesions del sòl de la pelvis femenina en totes les edats

Activitat física

1. Introducció. Definició de l'activitat física. Definició de les activitats físiques bàsiques
2. Beneficis de l'activitat física. Antidepressiva. Conciliadora del son. Preventiva de diferents malalties: Diabetis tipus II, sobrepès, osteoporosi. Augmenta l'esperança de vida
3. Exemples de diferents programes: Activitat física per adults. Activitat física per gent gran. Activitat física per a infants i adolescents

AVALUACIÓ:

L'avaluació es fa a través d'un procés d'avaluació continuada.

Els continguts pràctics i teòrics s'avaluaran de forma continuada a través de la realització d'exposicions orals, proves escrites, treballs escrits i assistència a les classes pràctiques, per part de l'alumne. La valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge té un valor del 30% (1% habilitats pràctiques valorades a la classe, 10% treballs d'articles a classe i 10% del treball digital). Els coneixements teòrics tenen un valor del 70% de l'assignatura.

Avaluació del procés pràctic

- Realització d'un treball en format digital on es recullen la intervenció en fisioteràpia i en fisioteràpia comunitària. Aquest treball equival a un 10% de la qualificació global. Si no se supera el treball amb una nota mínima de 5, no farà mitjanag amb les altres parts de l'assignatura i quedarà pendent de tornar a avaluar al juny si hi ha més del 50% del total de l'assignatura aprovada; en cas contrari l'assignatura quedarà suspesa.
- Demostració pràctica i escrita de la realització i raonament de la intervenció en fisioteràpia en el prepart, puerperi i postpart (10% de la nota). Si no es compleix **un mínim del 80% d'assistència a les classes**, l'avaluació continuada es considera no superada i, per tant, suspesa. Si no es supera l'avaluació continuada pràctica amb una nota mínima de 5, no es realitzarà mitjana amb les altres parts de l'assignatura i quedarà pendent de tornar a avaluar aquesta part al juny si hi ha més del 50% de l'assignatura aprovada. En cas contrari quedarà tota l'assignatura suspesa.
- Realització de treballs o resums crítics d'articles a treballar a la classe pràctica (10% de l'assignatura). S'ha de superar amb una nota de 5 o més per poder fer mitjana i s'han d'entregar en el temps estipulat pel professor. En cas contrari quedarà suspesa aquesta part.

Avaluació del procés teòric

- Es valorarà l'adquisició de coneixements i comprensió dels continguts teòrics a través de diferents proves escrites i treballs realitzats a les classes teòriques. Aquesta part de l'assignatura equival a un 70% de la qualificació global (50% fisioteràpia comunitària, 10% activitat física i 10% salut laboral). S'han d'aprovar totes les parts amb una nota de 5 o més per aprovar l'assignatura. En cas contrari podran recuperar la part suspesa al juny, sempre i quan aquesta no superi el 50% de tota l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Montagut Martínez, Ferran; Flotats Farré, Gemma (coords.) *Rehabilitación domiciliaria: principios, indicaciones y programas terapéuticos*. Barcelona: Masson, 2005.
- Walker, Carolina. *Fisioterapia en obstetricia y uroginecología*. Barcelona: Masson Elsevier, 2006.
- Stephenson, O'Connor. *Fisioterapia en Obstetricia y Ginecología*. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana, 2003.
- Martínez Bustelo, S.; Ferri Morales, A., et al. *Entrevista clínica y valoración funcional del suelo pélvico*. A Coruña.
- Pereira, A. *Exploración sistemática de la paciente con disfunción del suelo pélvico* (en línea). Disponible a:
http://www.hvn.es/servicios_asistencial/ginecologia/documentos/ponencias2005/exploracion_suelo.pdf
- Herrera Pérez, A.; Arriaga Hernández, J.; González Espinosa, C.; Leppe Zamora, J.; Herrera Neira, F. *Calidad de vida y función sexual en mujeres postmenopáusicas con incontinencia urinaria*. Actas Urológicas Españolas. Juny de 2008.
- Grup The Cochrane Collaboration *Incontinències urinàries*, 2005, Berhmans B. Actas Urol Esp 2006;30(2):112
- *Bien-être et maternité*, Dr. Bernadette de Gasquet, editorial Albin Michel, 2009.
- Calais-Germain, Blandine; Vives Parés, Núria *Parir en movimiento (las moviidades de la pelvis en el parto)*; Ed. La Liebre de Marzo, 2009.
- Kitzinger, Sheila *La mujer y su experiencia sexual*, Ediciones Folio, 1985.
- Cambra Linés, María Pilar *El papel del fisioterapeuta en el embarazo y la preparación del parto*.
- Bonakat, R.; Alonso, G.; Rojo, J.J. *Ejercicio físico durante el embarazo y su relación con los tiempos de las etapas del parto*, 2005.
- Ferri Morales, A.; Anastegui Azkúe, J.M. *Prevención de la disfunción del suelo pélvico de origen obstétrico*, 2004.
- Osborne, Raquel *Apuntes sobre la violencia de género*. Ediciones Bellaterra, 2009, ISBN 978-84-7290-465-1
- Ruiz-Jarabo Quemada, Consue; Blanco Prieto, Pilar (dirs.) *La violencia contra las mujeres. Prevención y detección*. Madrid: Díaz de Santos, 2005.

Webs:

- www.efisioterapeuta.net/certamen
- www.elbebe.com/index.php/es/multimedia/videos/embarazo-preparacion-al-parto-1
- www.bebesymas.com/otros/ejercicios-preparto-para-fortalecer-el-suelo-pelvico

Fisioteràpia en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Albert Guix Soldevila
- Carme Garolera Bruguera
- Josep Ortiz Jurado
- Meritxell Parareda Ventura

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Fisioteràpia en especialitats clíniques.

Objectius:

- Conèixer les generalitats i les malalties més freqüents en el camp de la fisioteràpia traumàtica i reumàtica
- Saber fer la valoració i el tractament del pacient, des de la perspectiva de la fisioteràpia, en les diferents patologies de l'aparell locomotor.
- Identificar el tractament de fisioteràpia més adequat, en les diferents etapes de la malaltia, aplicant el tractament segons l'evolució,

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i registra els canvis fisiològics i estructurals que es donen en un pacient amb malaltia traumàtica i reumàtica
2. Descriu la malaltia traumàtica i reumàtica i diferencia els tractaments medicoquirúrgics aplicats
3. Defineix les diferents fases d'intervenció de la Fisioteràpia Traumàtica i Reumàtica
4. Selecciona el mètode i procediment més indicat segons evolució de la malaltia
5. Mesura l'estat funcional del pacient fent una bona valoració i diagnòstic des de la Fisioteràpia Traumàtica i Reumàtica
6. Selecciona els mètodes i tècniques més efectives en la Fisioteràpia Traumàtica i Reumàtica.
7. Aplica, de forma argumentada, el tractament de fisioteràpia en traumatologia i reumatologia més oportú en cada moment de la malaltia.
8. Aplica, de forma argumentada, el tractament de Fisioteràpia per la prevenció de malalties traumàtiques i reumàtiques

COMPETÈNCIES

Específiques

- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer els principis i les teories dels agents físics i les seves aplicacions en fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.
- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments mèdicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.
- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Conceptes generals en Fisioteràpia en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia
2. Valoració, objectiu i tractament en les diferents patologies de les EESS.
3. Valoració, objectiu i tractament en les diferents patologies de les EEII
4. Valoració, objectiu i tractament de les malalties reumàtiques més freqüents.

AVALUACIÓ:

Hi haurà una única convocatòria oficial que contempla dos períodes diferents d'avaluació

Període ordinari que està integrat en el procés formatiu i dins el període lectiu.

Període d'avaluació complementari o de recuperació. En aquest segon període l'avaluació no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i no hi podran entrar aquelles activitats que s'hagin definit com activitats no recuperables.

Període d'avaluació ordinari

L'avaluació del cicle teòric es farà a partir d'una prova escrita tipo test (45% de la nota final de l'assignatura)

L'avaluació del cicle pràctic (45% de la nota final de l'assignatura) :

L'avaluació dels continguts pràctics es farà de forma continuada, tenint en compte la participació activa de l'estudiant, assistència, habilitats, coneixements....

Per poder superar els continguts pràctics s'ha d'assistir al 100% de les classes pràctiques.

El professor, segons la dinàmica del grup, pot determinar la realització d'una prova examinadora pràctica dels seus continguts en qualsevol moment

L'avaluació del treball per grups reduïts sobre articles (10% de la nota final de l'assignatura).

La nota final de l'assignatura serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts sempre i quan la prova escrita tipo test i els continguts pràctics estiguin aprovats.

Període d'avaluació o de Recuperació

L'estudiant que no superi la prova escrita tipo test o el contingut pràctic podrà recuperar-lo en aquest període, sempre que el total de les parts no superades de l'assignatura no superi el 50% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Atkinson, K.; Coutts, F.; Hassenkamp, A. (2007). *Fisioterapia en ortopedia: Un enfoque basado en la resolución de problemas* (2a ed.). Barcelona: Elsevier.
- Brotzman, S.B.; Wilk, K.E. (2005). *Rehabilitación ortopédica clínica* (2ª ed.). Madrid: Elsevier.
- *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Aparato locomotor* (2000-). (Español ed.). París: Éditions scientifiques et médicales: Elsevier.
- *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Medicina física* (1998-). (Español ed.). París: Éditions Techniques.
- Vilar Orellana, E.; Sureda Sabaté, S. (2005). *Fisioterapia del aparato locomotor*. Madrid: McGraw-Hill.
- Roald Bahr, MD; Maehlum; Bolic. (2007). *Lesiones Deportivas. Diagnóstico, tratamiento y rehabilitación* (1a ed.). Madrid: Panamericana.
- Thibodeau, Gary A; Patton Kevin T. (2007). *Anatomía y fisiología* (6ena ed.). Barcelona: Elsevier

Fisioteràpia Gerontològica i Geriàtrica

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Carles Parés Martínez
- Gemma Riera Arias
- Joan Rodríguez Delgado
- Judit Conill Serrabasa
- Pere Comet Pascua

OBJECTIUS:

L'estudiant realitza un aprenentatge sobre els principis fonamentals de l'envelliment actiu i l'atenció gerontogeriàtrica, des d'un nivell preventiu i assistencial, a través de classes teòriques i d'experimentació pràctica.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Reconeix les diferències entre la Geriatria i la Gerontologia.
2. Argumenta de forma crítica, com els prejudicis socials sobre l'envelliment i la vellesa influeixen en la pràctica dels professionals de la salut.
3. Infereix les aplicacions dels principis bàsics de l'envelliment actiu en la intervenció del fisioterapeuta.
4. Distingueix els nivells d'atenció geriàtrica i els seus recursos.
5. Integra el mètode de la valoració geriàtrica integral en la intervenció amb les persones grans i vulnerables o fràgils.
6. Reconeix les polítiques d'atenció a la gen gran des nostre país.
7. Pot proposar l'atenció corporal més adient segons les necessitats de la persona gran.

COMPETÈNCIES

Generals

- Identificar els principis fonamentals de l'envelliment actiu i l'atenció gerontogeriàtrica.
- Identificar les modificacions biofisiològiques i els fenòmens psicosocials associats al procés d'envelliment.

CONTINGUTS:

Teòrics i pràctics

- Introducció a la fisioteràpia geriàtrica.
- Envel·liment, fragilitat e atenció geriàtrica.
- Síndromes geriàtriques. Maltractaments.
- Politiques d'atenció a la gent gran.
- Procés general d'intervenció en geriatrica.
- Valoració geriàtrica.
- Cures de fisioteràpia.
- Acompanyament al final de la vida, mort i dol.

Activitat física per a la gent gran

- Envel·liment actiu. Canvis biològics i psicosocials.
- Representació social del envelliment.
- Objectius de l'AF, requisits, programes.
- Planificació de sessions d'activitat física en gent gran.
- Avaluació de les activitats programades.

La gerontopsicomotricitat

- La Psicomotricitat envers altres propostes corporals.
- Les possibilitats i limitacions de la Gerontopsicomotricitat.
- La proposta psicomotriu en persones grans.
- Objectius, materials, espais i actitud personal.
- Planificació de les sessions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de la assignatura es realitzarà mitjançant el sumatori dels diferents blocs o apartats:

- una prova escrita del contingut teòric conjunt (amb preguntes de tots els continguts teòrics de la assignatura) en el període d'avaluació corresponent (Gener) que tindrà un valor de 50% de la nota final.

- Lectures d'articles i elaboració de treballs amb un valor del 20% de la nota final.

- Assistència a les classes pràctiques amb l'avaluació continuada corresponent que tindrà un valor del el 30% de la nota final.

Les lectures d'articles i/o entrega de treballs i la part pràctica es consideren com a blocs NO RECUPERABLES ; l'examen teòric serà RECUPERABLE en el període d'avaluació complementària corresponent.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Navarro Montes, J. (1994) *Models i teories del procés d'envelliment humà*. Barcelona: PPU
- Neugarten, B. (1999) *Los significados de la edad*. Barcelona: Herder.
- Organització Mundial De La Salut (2002) Envejecimiento activo: un marco político. *Revista Española de Geriátria y Gerontología*. N 37 (S2), pp 74-105.

- Ruiperez, I. (2006) *Tratado de Geriátria para residentes*. Madrid: Sociedad Española de Geriátria y Gerontología (disponible online)
- Thévenon, A.; Pollez, B. (1994). *Rehabilitación en geriatría*. Barcelona: Masson.
- Tideiksaar, R. (2005). *Caídas en ancianos: prevención y tratamiento*. Barcelona: Masson.
- Verdugo, M.A. *Et al* (2011) *Escala GenCat de Qualitat de Vida*. Disponible a <http://www.20.gencat/docs/dasc/01Departament/08Publicacions/Ambit%20tematic/Serveis%20Socials/21escalagencat>

Complementària

- De la Cuesta, JL. *El maltrato en las personas mayores*. Hurkoa Fundazioa. Instituto Vasco de Criminología.
- Buendía, J. et al (1997) *Gerontología y Salud: perspectivas actuales*. Madrid: Biblioteca Nueva
- De Beauvoir, S. *La vejez*. Madrid: Edhasa
- Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar i Família. (2003). *El maltractament a la gent gran, un problema visible*. Girona.
- González, R. (1995). *Rehabilitación médica de ancianos*. Barcelona: Masson.
- Krassoievitch, M. (1993) *Psicoterapia geriátrica*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica
- Lombardo, E.; Krzemien, D. (2008) La psicología del curso de la vida en el marco de la Psicología del Desarrollo. *Revista Argentina de Sociología*, 6 (10), pp 111-120.
- Muchinik, E. (2006) *Envejecer en el siglo XXI*. Buenos Aires: Lugar
- Salvarezza, L. Et als. (1998) *La vejez: una mirada gerontológica actual*. Buenos Aires: Paidós
- Villar, F.; Triadó, C. (2006) *El estudio del ciclo vital a partir de historias de vida: una propuesta práctica*. Barcelona: Publicaciones y Ediciones de la UB.
- Villar, F.; Triadó, C. (2000) *Psicología del desenvolupament: adolescència, maduresa i senectud*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la UB.

Teràpia Manual de la Columna Vertebral

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Cristina Arjonilla Molina
- Cristina Font Jutglà
- Laura Sala Esturi
- Marc Capdevila Pons

OBJECTIUS:

La TMCV és una assignatura inclosa dins de Mètodes Específics d'Intervenció en Fisioteràpia. Pertany a l'àmbit propi de la professió.

Objectius:

- Facilitar la comprensió i els coneixements globals de la columna vertebral i de la seva biomecànica gràcies al estudi exhaustiu de les vèrtebres en relació al tòrax, la cintura pèlvica i la cintura escapular.
- Adquirir els coneixements de les diverses disfuncions musculars i articulars de la columna vertebral.
- Introducció a l'osteopatia com a concepte integrador dins de la pràctica clínica funcional.
- Adquirir els coneixements necessaris per realitzar les exploracions i els tractaments de teràpia manual i la revisió del sistema musculoesquelètic.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Relacionar la mecànica articular de la columna vertebral.
2. Entendre els conceptes de moviment articular i els canvis fisiològics que comporten.
3. Descriure correctament la biomecànica articular.
4. Aplicar correctament els procediments de teràpia manual en la columna vertebral i amb l'argumentació biomecànica corresponent.
5. Identificar el concepte de restricció articular, i aplicar les tècniques de valoració de la mobilitat articular.
6. Aplicar les tècniques específiques del tractament múscul-esquelètic.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.

- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Comprendre i aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en fisioteràpia i rehabilitació física, així com l'avaluació científica de la seva utilitat i efectivitat.
- Comprendre i realitzar els mètodes i tècniques específics referits a l'aparell locomotor (incloent teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i quiropràxia), als processos neurològics, l'aparell respiratori, al sistema cardiocirculatori i les alteracions de l'estàtica i la dinàmica.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en fisioteràpia: massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, Climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia, teràpies derivades d'altres agents físics, així com aspectes fonamentals de la ergoteràpia i altres teràpies afins a l'àmbit de competència de la fisioteràpia.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Anatomia i biomecànica de la columna vertebral
2. Proves biomecàniques simples i complexes
3. Proves vasculars i neurològiques
4. Mètodes, conceptes i teràpia manual de la columna vertebral
5. Abordatge del fisioterapeuta en grups d'esquena

AVALUACIÓ:

L'avaluació d'aquesta assignatura es farà de la següent manera:

- Els continguts teòrics seran avaluats a través de dos parcials, els quals s'hauràn d'aprovar per separat per poder fer mitja. Aquesta part te un pes del 45% de la nota de l'assignatura.
- Els continguts pràctics seran avaluats de forma contínua al llarg del semestre, i es realitzarà un examen pràctic a aquells alumnes que no hagin assolits els coneixements pràctics al llarg del semestre. Aquesta part te un pes del 45% de l'assignatura.
- L'elaboració d'una wiki, el treball sobre articles científics i activitats proposades a classe tindran el pes del 10% de l'assignatura.

L'assistència a les classes pràctiques ha de ser del 80%, per ser avaluat pel sistema d'avaluació dels procediments pràctics.

Totes les activitats d'avaluació plantejades són recuperables durant el període complementari sempre i quan hi hagi un 50% dels continguts de l'assignatura aprovats.

Per tal d'aprovar l'assignatura caldrà un mínim de 5 en cada un dels instruments d'avaluació plantejats.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Kapandji, A.I. (2010). *Cuadernos de Fisiología Articular 3*. Madrid: Panamericana.
- Buckup, Klaus. (2007). *Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Exploración, signos y síntomas*. Barcelona: Elsevier.
- Maitland, G.; Hengeveld, E.; Banks, K.; English, K. (2007). *Maitland. Manipulación vertebral*. Madrid: Elsevier.

Complementària:

- Butler, David. S. (2002). *Movilización del sistema nervioso*. Barcelona: Paidotribo
- Chaitow, L.; Fritz, S. (2008). *Como conocer localizar y tratar los puntos gatillo miofasciales*. Barcelona: Elsevier.
- De Coster, M.; Polaris, A. (2001). *Osteopatía Visceral*. Barcelona: Paidotribo.
- Dvorák, J.; Dvorák V. (1993). *Medicina manual, diagnóstico y tratamiento*. Barcelona: Scriba.
- Grieve, G. P. *Movilización de la columna vertebral, manual básico de método clínico*. Barcelona: Paidotribo.
- Jull, G.; Sterling, M.; Falla, D.; Treleaven, J.; O'Leary, S. (2009). *Latigazo cervical, cefalea y dolor en el cuello*. Barcelona: Elsevier.
- Kaltenborn, F.M. (2004). *Fisioterapia manual. Columna*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Lewit, K. (2002). *Terapia manipulativa para la rehabilitación del aparato locomotor*. Barcelona: Paidotribo.
- Liem, T. *Osteopatía craneosacra*. Barcelona: Paidotribo.
- Maitland, G.; Hengeveld, E.; Banks, K.; English, K. (2007). *Maitland. Manipulación vertebral*. Madrid: Elsevier.
- Miralles, R. C. (2005). *Biomecànica clínica de los tejidos y la articulaciones del aparato locomotor*. Barcelona: Elsevier-Masson.
- Parsons, J. Marcer, N. (2007). *Osteopatía, modelos de diagnóstico, tratamiento y práctica*. Barcelona: Elsevier.
- Porter, Stuart. (2007). *Diccionario de Fisioterapia*. Madrid: Elsevier.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS

Fisioteràpia en Pediatria

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Encarnació Mora López

OBJECTIUS:

L'estudiant coneixerà els factors que afavoreixen la conquesta del desenvolupament global del infant, les alteracions de la normalitat i les característiques específiques de les patologies més habituals de la primera infància. La intervenció terapèutica de la fisioteràpia en infants amb patologia o en risc de patir-ne.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriure les etapes progressives de la conquesta d'habilitats motrius i/o prevenció de deformitats.
2. Identificar les característiques tòniques, posturals, funcionals, sensorials i de relació amb l'entorn, pròpies de les patologies en la primera infància.
3. Descriure els canvis produïts en la conquesta de les habilitats motrius i del desenvolupament global a partir de la intervenció terapèutica.
4. Conèixer i aplicar les diferents propostes d'avaluació del desenvolupament motriu, emocional, psíquic i relacional en la infància amb trastorns o patologia.
5. Conèixer les condicions ètiques i del sistema de relació amb la família del infant amb patologia.
6. Seleccionar la metodologia terapèutica específica segons la patologia del infant i proposar intervencions complementaries reconegudes.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.
- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments mèdicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.
- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.

CONTINGUTS:

Teòrics

1. Els factors intrínsecs i extrínsecs que condicionen el desenvolupament psicomotriu del infant sa. L'influència de la tonicitat i la regulació tònica en el control de la postura i l'activitat funcional.
2. El procés del desenvolupament de la motricitat del infant sa en el primer any.
3. Diferenciar els trastorns, les alteracions i les patologies del infant.
4. Realitzar història clínica específica per pediatria, avaluació i planificació d'objectius.
5. Característiques motrius, emocionals, psíquiques i relacionals de les patologies més habituals en la infància.
6. Aplicació de la intervenció terapèutica directa i indirecta amb l'infant segons l'edat i la patologia.
7. Visionat de vídeos de casos clínics d'infants amb patologies, amb la finalitat d'observar, analitzar, valorar i elaborar les seves necessitats terapèutiques i el seu tractament.

Pràctics

1. Afavorir la capacitat d'observació de les capacitats posturals i funcionals del infant sa.
2. Experimentar els factors posturals que afavoreixen la possibilitat de adquirir el control postural del cos davant la gravetat en el primer any de vida..
3. La conquesta de les activitats funcionals progressives cap al volteig, rastreig, gateig i el desplaçament autònom.
4. Observar la diferència entre el desenvolupament postural, funcional i relacional del infant sa, les alteracions i les patologies.
5. Taller pràctic de seients de guix.

AVALUACIÓ:

- L'avaluació de l'assignatura es farà de forma continuada a través d'activitats proposades a l'aula, l'assistència i la participació.
- L'anàlisi, síntesi i reflexió de material bibliogràfic adient en les activitats a l'aula.
- La superació de la experiència pràctica amb una prova oral al final del semestre i avaluació continuada de les pràctiques.
- Una prova escrita de tota la matèria teòrica, format resposta múltiple.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Bobath, K. (1992) *Bases neurològiques per al tractament de la Paràlisi Cerebral*. Barcelona. Panamericana.
- Fejerman, N.; Fernandez Alvarez, E. (1998) *Neurologia Pediàtrica*. Barcelona. Panamericana.
- Macias Merlo, L. (2002) *Fisioteràpia en pediatria*. Barcelona. McGraw-Hill.
- Rizo Marcos, M. (2012) *Creixer junts*. Barcelona. Octaedro.
- Campistol, J. (2010) *Neurologia per a pediatres*. Barcelona. Panamericana.

Complementària.

- Ajuriaguerra, J.A. (2007), *Manual de psiquiatria infantil*. Barcelona. Masson.
- Brazelton, T.B. (1989) *Escuchemos al niño*. Barcelona: Plaza Janés.
- Osterreith, P. (2008) *Psicologia infantil*. Barcelona. Morata.

- Wallon, E. (2007) *La evolución psicológica del niño*. Barcelona: Critica.

Adreces d'interés:

- Associació Catalana d'Atenció precoç. www.acap
- Sociedad Española de Fisioterapia en Pediatría. <http://www.sefip.org>.
- Hospital Sant Joan de Deu .Barcelona. <http://www.faroshsjd.net>
- Sociedad española de neurología pediátrica. <http://www.senep.es/>

Fisioteràpia en Processos Neurològics

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Oriol Alargé Martí
- Manuel Gómez Sánchez
- Natalia Gomara Toldra

OBJECTIUS:

L'assignatura de Fisioteràpia en Processos Neurològics s'inclou dins de la matèria de Fisioteràpia en Especialitats Clíniques. Pertany a l'àmbit propi de la professió.

Objectius:

- Identificar els diferents tractaments de fisioteràpia per ajudar la persona amb patologies d'origen neurològic.
- Integrar els fonaments teòrics i pràctics de fisioteràpia en l'atenció a una persona amb una patologia d'origen neurològic
- Elaborar pautes de tractament segons els tipus de dèficits secundaris a malalties d'origen neurològic
- Promoure intervencions de fisioteràpia adequades per augmentar, completar o reforçar la funcionalitat, habilitats, coneixements i/o motivació de la persona afectades per malalties d'origen neurològic per satisfer les seves necessitats

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu els canvis estructurals gràcies als sistemes ortèsics, ajuts tècnics i robòtics.
2. Identifica les estructures del sistema nerviós central i les vies motores principals.
3. Relaciona els principals processos traumàtics i degeneratius amb les diferents fases de l'evolució neuropatologia.
4. Identifica els canvis dels sistema musculoesquelètic com a conseqüència de tècniques i conceptes que faciliten una modulació del to muscular.
5. Identifica els canvis de l'esquema corporal com a conseqüència dels objectius marcats a l'inici del tractament.
6. Elegeix el instrument de valoració més adequat en funció del procés neurològic.
7. Aplica correctament els instruments de valoració i paràmetres de mesura per a la correcta decisió del diagnòstic funcional final.
8. Aplica correctament els procediments que faciliten una modulació del to muscular.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer els principis i les teories dels agents físics i les seves aplicacions en fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.
- Conèixer la fisiopatologia de les malalties, identificant les manifestacions que apareixen al llarg del procés, així com els tractaments mèdicoquirúrgics, fonamentalment en els seus aspectes fisioterapèutics i ortopèdics.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció anatomofisiològica de les estructures del sistema nerviós.
2. Valoració del to muscular
3. Valoració i tractament de fisioteràpia de les patologies més freqüents del sistema nerviós central en adults:
  1. Accidents Vasculars Cerebrals
  2. Malaltia de Parkinson
  3. Lesions medul·lars
  4. Traumatismes craneoencefàlics
  5. Altres patologies del SNC

AVALUACIÓ:

En els ensenyaments oficials de la UVic s'avaluarà de manera continuada i hi haurà una única convocatòria. El primer període d'aquesta única convocatòria contempla:

- Presentació del portafolis dels continguts teòric i pràctics desenvolupats per part de l'estudiant: 25%.
- Valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge: 25%.
- Els continguts teòrics i pràctics s'avaluaran amb un examen escrit o tipus test: 50%.

L'estudiant ha de superar cada una de les avaluacions per poder aprovar l'assignatura.

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques, no podrà ser avaluat pel sistema d'avaluació dels procediments pràctics.

El segon període contempla:

En cas de suspendre una part de l'avaluació que no superi el 50% de l'assignatura, es podrà recuperar en el període de juny si l'assignatura és del 1r semestre o bé en el període de setembre si és del 2n semestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Reith, Edward J.; Breidenbach, Bertha; Lorenc, Mary. *Texto básico de anatomía y fisiología para enfermería*. a^a ed. Barcelona: Doyma, 1982.
- Xhardez Yves. *Vademecum de Kinesioterapia y de reeducación funcional*. 3a ed. Barcelona: El Ateneo, 1993.
- Cambier, J.; Masson, M.; Dehen, H. *Manual de neurología*. 5a ed. Barcelona: Masson, 1990.
- Young, Paul A.; Young, Paul H. *Neuroanatomía clínica funcional*. 1a ed. Barcelona: Masson, 1998.
- Ferreiro, Jorge Luis. *Neurología básica*. 1a ed. Barcelona: McGraw-Hill, 2001.
- Kahle, W. Leonhardt, H. Platzer, W. *Atlas de anatomía: Sistema nervioso y órganos de los sentidos* Tom 3. 2a ed. Barcelona: Omega, 1999.
- Netter, F.H. *Colección Ciba de ilustraciones médicas. Sistema Nervioso. Anatomía y Fisiología*. Vol.1.1. Barcelona: Científicas y Técnicas, 1987.
- Netter, F.H. *Colección Ciba de ilustraciones médicas. Sistema Nervioso. Anatomía y Fisiología*. Vol. 1.2. Barcelona: Científicas y Técnicas, 1987.
- Guyton, A.C. *Anatomía y Fisiología del Sistema Nervioso. Neurociencia básica*. Madrid: Médica Panamericana, 1994.
- Carr, Janet; Shepherd, Roberta. *Rehabilitación de pacientes en el Ictus*. 1a ed. Madrid: Elsevier, 2003.
- Kahle, W.; Leonhardt, H.; Platzer, W. *Atlas de anatomía: Aparato Locomotor* Tom 1. 2a ed. Barcelona: Omega, 1999.
- Strokes, Maria. *Rehabilitación neurológica*. Colección Fisioterapia Vol 2. 1a ed. Barcelona: Harcourt, 2000.
- Bobath, Berta. *Hemiplejía del adulto: Evaluación y tratamiento*. 3a edició. Buenos Aires: Panamericana, 1993.
- Paeth, Bettina. *Experiencias con el concepto Bobath*. 1a ed. Barcelona: Panamericana, 2000.
- Davies, P.M. *Pasos a seguir. Tratamiento integrado de pacientes con hemiplejía*. 2a ed. Madrid: Panamericana, 2003.
- Arcas Patricio, Miguel; Ángel Gálvez Domínguez, Diana María; León Castro, Juan Carlos; et al. *Manual de Fisioterapia: Modulo II Neurología, pediatría y fisioterapia respiratoria*. 1a ed. Sevilla. Mad, 2004.
- López del Val, Luis; Linazasoro; Gurutz. *Trastornos del movimiento*. 1a ed. Barcelona Masson, 2004.
- Downie P.A. Cash. *Neurología para Fisioterapeutas*. 4a ed. Buenos Aires: Panamericana. 1989.
- Brunnstrom S. *Reeducación motora en la hemiplejía. Fundamentos Neurofisiológicos*. Barcelona: Jims, 1977.

Mètodes d'Intervenció en Neurologia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Daniel Jiménez Hernández
- Neus Suc Lerin
- Roberta Ghedina
- Xavier Valeri Juncà

OBJECTIUS:

En l'assignatura s'ensenyen els mètodes de reeducació que treballen diferents patologies de l'aparell locomotor, tant d'origen neurològic com d'origen muscular a través de tècniques integratives que engloben el sistema nerviós i el muscular. S'utilitzen estímuls exteroceptius i processos cognitius per recuperar el moviment, fonamentats en les bases de desenvolupament que conformen els programes motrius.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu els principis de la facilitació neuromusculars propioceptiva
2. Aplica els instruments de valoració del pacient neurològic segon la Teoria Neurocognitiva
3. Identifica correctament els factors que impedeixen l'adquisició d'autonomia personal
4. Aplica correctament els exercicis de cada metodologia.
5. Aplica correctament les estratègies de regulació tònica, de facilitació funcional i d'estabilitat postural, de forma personalitzada
6. Coneix la musculatura i la innervació en relació a les cadenes musculars de Kabat.
7. Coneix el desenvolupament normal o natural del primer any de vida del nen i la importància de la tonicitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

Específiques

- Comprendre i aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en fisioteràpia i rehabilitació física, així com l'avaluació científica de la seva utilitat i efectivitat.
- Comprendre i realitzar els mètodes i tècniques específics referits a l'aparell locomotor (incloent teràpies

manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i quiropràxia), als processos neurològics, l'aparell respiratori, al sistema cardiocirculatori i les alteracions de l'estàtica i la dinàmica.

- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Bobath

1. Descripció dels diferents mètodes terapèutics
2. Descripció / història del concepte Bobath
3. Teoria i principis bàsics
4. Història clínica
5. Avaluació i exploració
6. Pauta d'intervenció

2. Kabat

1. Orígens.
2. Diagonals del Kabat.
3. Relació entre les diagonals i les activitats de la vida diària.
4. Aplicació terapèutica.
5. Realització pràctica de la tècnica.
6. Cadenes musculars i innervació.

3. Perfetti

1. Visió sistèmica vs. Mecànica.
2. Història de l'Exercici Terapèutic Cognoscitiu
3. La teoria neurocognitiva i els seus principis bàsics.
4. Interpretació de la patologia del pacient hemiplègic: Específic Motor i Perfil.
5. Instruments de treball: el problema, la hipòtesi perceptiva, el control. La imatge motora.
6. Observació d'un pacient hemiplègic i planificació del tractament.

AVALUACIÓ:

- Període ordinari:
  - Ítems de l'avaluació continuada:
    1. Participació, proves ràpides, exercicis a l'aula, en les classes teòriques: 15% de la nota final de l'assignatura. (No recuperable).
    2. Avaluacions pràctiques: 45% de la nota final de l'assignatura (15% Kabat, 15% Perfetti, 15% Bobath)
    3. Examen escrit global (test, preguntes curtes o examen oral): 40% de la nota final de l'assignatura.

Assistència a les classes pràctiques: Si es falta més d'un 20% de les classes la part pràctica queda suspesa i no es podrà fer l'examen pràctic dins del període ordinari.

Es podrà realitzar la mitjana de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final, sempre i quan les diferents avaluacions pràctiques i l'examen escrit global tinguin una puntuació igual o superior a 5. En cas contrari s'haurà de reavaluar en el període d'avaluació complementària.

- Període d'avaluació complementària:

L'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del període ordinari. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Kabat

- Adler, S. Beckers, D. Buck, M. (2002). *La facilitación neuromuscular propioceptiva. Guia ilustrada*. (2ª Edición). Madrid: Médica Panamericana.
- Voss, Ionta, Myrers. (1998). *Facilitación Neuromuscular Propioceptiva. Patrones y técnicas*. (3ª Edición). Madrid: Médica Panamericana

Perfetti

- Cano de la Cuerda, Collado Vázquez (2012). *Neurorehabilitación. Métodos específicos de valoración y tratamiento*. Panamericana. Capítol 29:.. Rodríguez-Larrad, Rizzello, Perfetti, Panté. "Ejercicio Terapéutico Cognoscitivo".
- Perfetti, C. (1999) en col·laboració amb Ghedina, R. i Jiménez, D. *El Ejercicio Terapéutico Cognoscitivo para la recuperación del hemipléjico adulto*. Edikamed
- Serra Gabriel, M.R.; Díaz Petit, J.; de Sande Carril, M.L. (2005) *Fisioterapia en neurología, sistema respiratorio y aparato cardiovascular*. Elsevier Masson Capítol 7: Ghedina R. Tratamiento de fisioterapia del paciente hemipléjico.

Bobath

- Paeth, B. (2001) *Experiencias con el Concepto Bobath*. MédicaPanamericana
- Bobath, B. (1997) *Hemiplegia en el adulto: evaluación y tratamiento*. Buenos Aires: Médica Panaamericana.

Pràcticum III

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 9,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Cristina Font Jutglà
- Ricard Castro Prat

OBJECTIUS:

En el mòdul de pràctiques externes s'hi adscriu la matèria Pràcticum Clínic, que s'estructura a través de quatre assignatures: Pràcticum I, Pràcticum II, Pràcticum III i Pràcticum IV.

El Pràcticum Clínic s'organitza entre el tercer i quart any (semestres 5è, 6è, 7è i 8è). Aquests períodes segueixen una seqüència progressiva per a l'adquisició de competències, d'acord amb diferents nivells d'aprenentatge de les competències així com d'integració dels continguts de les diferents matèries del Grau per a cada un dels diferents períodes programats.

Es imprescindible realitzar el pràcticum I i II per poder-se matricular del pràcticum III i IV?

Els pràcticum clínics es realitzen en organitzacions assistencials en virtut de convenis de col·laboració entre la Universitat de Vic i cadascun dels centres. El rotatori clínic es farà en hospitals, centres sociosanitaris, centres d'atenció primària, mutualitats laborals, centres d'atenció precoç, centres d'atenció social especialitzada i centres de fisioteràpia privats.

Les estades clíniques tutelades pretenen que l'estudiant desenvolupi i integri, de manera continuada i progressiva, les competències necessàries per aplicar en un context real els coneixements adquirits en les diferents matèries que configuren el pla d'estudis.

Objectius

- Integrar el concepte holístic de la persona a través del coneixement de les diferents disciplines.
- Assumir la pròpia responsabilitat per donar respostes a les necessitats variants de l'individu i/o grup en relació a la prevenció, promoció, manteniment i recuperació de la funcionalitat del cos humà mitjançant tècniques terapèutiques manuals i/o físiques.
- Analitzar la relació entre la salut i la malaltia com un procés dinàmic que permet ajudar el desenvolupament de les capacitats i els recursos personals.
- Assumir el rol propi i el de col·laboració amb els altres professionals de la salut.
- Proporcionar atencions adequades segons l'evolució de les ciències i de la societat, la legislació vigent i el codi ètic professional.
- Integrar els principis de la comunicació com a base de la relació assistencial.
- Integrar el model de Fisioteràpia, basat en les aportacions de la C.I.F (Classificació Internacional de Funcions), per utilitzar un mètode de treball que afavoreixi una atenció individualitzada.
- Prendre consciència de la necessitat de l'actualització professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Organitza i planifica activitats a realitzar per l'usuari i la família fora del centre
2. Descriu els procediments de Fisioteràpia utilitzats en les diferents patologies i n'elabora d'alternatius als aplicats al centre.
3. Descriu el procés de prevenció primària, secundària i terciària de l'usuari.
4. Aplica les normes d'ergonomia necessàries per a la seva pròpia seguretat i la de l'usuari.
5. Determina i aplica els instruments de valoració funcional més adients per l'usuari, a l'inici i al final del període de pràctiques.
6. Relaciona els procediments d'intervenció amb els objectius terapèutics.
7. Estableix i descriu el diagnòstic de fisioteràpia de l'usuari.
8. Identifica la intervenció d'altres professionals de la salut en el procés.
9. Identifica, justifica i aplica els protocols dels procediments d'intervenció de fisioteràpia dins de l'àmbit d'actuació en que realitza el procés de pràctiques
10. Exposa de forma escrita i referenciada el procés de pràctiques mitjançant un cas clínic, en relació als continguts donats fins al moment.
11. Proporciona un ambient de privacitat i d'intimitat a l'usuari/ família i respecta la confidencialitat.
12. Manifesta respecte a la individualitat, opinions i creences de l'usuari/família sense fer judicis de valor.
13. Facilita una comunicació efectiva i adaptada i adopta una actitud d'escolta activa.
14. Organitza i planifica el treball
15. Pren decisions coherents en funció de les evidències del context.
16. És capaç d'acceptar i modificar les accions i actituds en funció de les correccions /indicacions del tutor.
17. Col·labora activament en les activitats planificades en el servei.
18. Realitza les tasques que li són assignades en els terminis establerts i participa en la dinàmica de l'equip.
19. Identifica la necessitat de comunicar-se amb experts d'altres camps.
20. Identifica i reconeix la diversitat i fomenta la integració i la inclusió social.
21. Identifica, reconeix i actua d'acord amb els drets humans.
22. Aplica a la pràctica els coneixements adquirits en l'àmbit formal.
23. Capacitat de modificar l'actuació davant de les suggerències i crítiques.
24. Identifica la dificultat i troba la manera de superar-la per assolir els objectius.
25. Mostra interès per aclarir dubtes i reconèixer les diferents fonts d'informació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonalmentals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Individualitzar la intervenció de fisioteràpia considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.

- Preocupació per la qualitat.
- Proporcionar una atenció que garanteixi el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família.

Específiques

- Conèixer i aplicar les guies de bona pràctica clínica.
- Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació.
- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- Integrar tots els coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors adquirits en totes les matèries, capacitant per a una atenció de fisioteràpia eficaç.

CONTINGUTS:

Realització d'un seminari de presentació i entrega del dossier de pràctiques on s'explica la guia de pràctiques, el pla de treball, es dona tota la documentació sobre el centre / servei assignat i el nom del professor tutor de seguiment de la Universitat.

Estada clínica en un servei de rehabilitació funcional ja sigui hospitalari o centre privat, area bàsica de salut o centre mutualista.

Durant el període de pràctiques del Pràcticum III, l'estudiant haurà d'elaborar un treball dirigit i controlat pel tutor de seguiment de pràctiques sobre un cas clínic acord als continguts donats fins el moment. Al finalitzar les pràctiques s'haurà d'entregar el treball.

AVALUACIÓ:

La valoració final de l'assignatura Pràcticum III s'obté a partir del resultat de l'avaluació del tutor de pràctiques de centre (60%), el treball del Pràcticum III (50%) i la autoavaluació (10%). Per aprovar l'assignatura cal que estiguin aprovades les 3 parts.

L'entrega del treball es realitzarà a la setmana següent a la finalització de les pràctiques.

Per el curs acadèmic 2015-2016 les dates seran de l'11 al 22 de Gener.

En el cas de suspendre el treball escrit, aquest s'ha de repetir amb les correccions indicades pel tutor i presentar-les en un plaç màxim de 72h. En cap cas la nota pot superar un aprovat.

En cas de suspendre la part pràctica del centre, queda suspesa l'assignatura.

La participació i assistència del Pràcticum III és part del procés de pràctiques, i no assistir-hi pot representar la no superació del pràcticum. Les absències han de ésser justificades. Si superen el 10% de les hores destinades a un període de pràctiques, es valorarà si hi ha motius per a invalidar el període o si és necessari recuperar-les.

BIBLIOGRAFIA:

-
- Brotzman, S.B.; Wilk, K.E. (2005). *Rehabilitación ortopédica clínica* (2ª ed.). Madrid: Elsevier.
  - Backup, Klaus (2007). *Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Exploración, signos y síntomas*. Barcelona: Elsevier.
  - Diversos autors. (1998). *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Medicina física*. (Española ed.). Paris: Éditions Techniques.
  - Ehmer, B. (2005). *Fisioterapia en ortopedia i traumatología*. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana. Madrid: Médica Panamericana.

- Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. (1988). *Kinesioterapia I, II, III, IV*. Madrid: Médica Panamericana.
- Haarer-Becker, R. (2001). *Manual de tècniques de fisioteràpia, aplicació en traumatologia i ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Icántara, Serafina (1995). *Fundamentos de fisioteràpia*. Madrid: Síntesis.
- Jurado, A; Medina, I (2007). *Manual de pruebas diagnósticas. Traumatología y ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Kapandji (1997). *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Valenza, G.; González, L.; Yuste, M.J. (2005). *Manual de fisioterapia respiratoria y cardíaca*. Madrid: Síntesis.
- Verdugo, M.A. et al (2011) *Escala GenCat de Qualitat de Vida*. Disponible a <http://www.20.gencat/docs/dasc/01Departament/08Publicacions/Ambit%20tematics/Serveis%20Socials/21escalagencat>
- Xhardez, Y. (1992). *Vademécum de kinesiología y reeducación funcional*. Buenos Aires: Ateneo.
- Grieve, G. P. *Movilización de la columna vertebral, manual básico de método clínico*. Barcelona: Paidotribo.
- Arcas Patricio, M.; Ángel Gálvez Domínguez, D.M.; León Castro, J.C.; et al. *Manual de Fisioterapia: Modulo II Neurología, pediatría y fisioterapia respiratoria*. 1a ed. Sevilla: Mad, 2004.
- López del Val, Luis; Linazasoro; Gurutz. *Trastornos del movimiento*. 1ª edición. Barcelona: Masson, 2004.
- Downie P.A. Cash. *Neurología para Fisioterapeutas*. 4ª ed. Buenos Aires: Panamericana. 1989

Treball de Fi de Grau I

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Anna Vila Martí

OBJECTIUS:

Informació general del Treball de Fi de Grau (TFG I i TFG II)

El Treball de final de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de Grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent. Els aspectes relacionats amb el TFG estan regulats en la Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic curs acadèmic 2012/2013 (apartat 10: Normativa de Treball de fi de Grau (TFG); p. 15 -17.

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació i experiència adquirida en el decurs dels ensenyaments del Grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El pla d'estudis del Grau en Fisioteràpia de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 8 crèdits ECTS, dividit en dues assignatures TFG I (3c crèdits el semestre 7è) i TFG II (5 crèdits el semestre 8è) del darrer curs de Grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol. El TFG té convocatòria única per matrícula.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar una menció, els objectius i la temàtica del TFG han d'estar relacionats amb la menció escollida. Si l'alumne no opta per una menció, la temàtica del TFG es podrà escollir i configurar dins de l'àmbit temàtic que s'ofereix des de la FCSB i que l'alumne trobarà degudament detallat en el formulari de proposta de tema.

El TFG s'ha de realitzar de forma individual. L'alumne presentarà la proposta del seu tema d'interès a l'inici de l'assignatura TFG I per tal que aquesta sigui aprovada per la comissió de treball de fi de grau i es pugui assignar un tutor. Durant el procés de realització del TFG l'estudiant rebrà suport i orientació per part d'un professor/a tutor/a de la facultat que li serà assignat.

El procés de tutorització s'iniciarà amb un seminari que servirà per explicar de forma general les estratègies útils en el procés de selecció del tema, elaboració, tutorització, seguiment i avaluació del treball. En el TFG I i II el tutor és la mateixa persona i organitzarà les tutories combinant el format de grup reduït i les tutories individuals segons el criteri del tutor. En el TFG I s'elabora la fonamentació i la viabilitat de la proposta. En el TFG II es desenvoluparà la proposta segons la memòria proposada i es durà a terme la presentació i defensa oral del TFG que serà avaluada per un tribunal.

En la carpeta Organització de l'assignatura del Campus virtual, l'estudiant hi trobarà el Pla Docent i els documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

Objectius:

- Desenvolupar i presentar una proposta de projecte d'investigació centrat en un problema de la disciplina fisioteràpia.

Pels estudiants que cursin la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de cronicitat:

- Desenvolupar i presentar una proposta de projecte d'investigació de fisioteràpia dins l'àmbit temàtic de la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat.

Pels estudiants que cursin la menció en Activitat Física i Salut:

- Desenvolupar i presentar una proposta de projecte d'investigació de fisioteràpia dins l'àmbit temàtic de l'activitat física i salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica un problema d'estudi i el relaciona en l'àmbit de la pròpia disciplina.
2. Elabora la proposta de projecte (segons el format FCSB).
3. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
4. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
5. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
6. Proposa una o diverses alternatives possibles d'intervenció davant un problema.
7. Elabora una síntesi breu de les informacions obtingudes amb l'objectiu de crear una base conceptual que visualitzi la viabilitat de la proposta.
8. Presentació escrita de la proposta de projecte segons el model establert.
9. Exposició oral de la proposta de projecte a la resta del grup de tutorització.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

Pels estudiants que cursin la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de cronicitat:

1. Identifica un problema d'estudi relacionat en l'àmbit de la pròpia disciplina i centrat en la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat
2. Elabora la proposta de projecte (segons el format FCSB).
3. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
4. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
5. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
6. Proposar una o diverses alternatives possibles d'intervenció de fisioteràpia davant un problema, en l'àmbit de la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat
7. Elabora una síntesi breu de les informacions obtingudes amb l'objectiu de crear una base conceptual que visualitzi la viabilitat de la proposta.
8. Presentació escrita de la proposta de projecte segons el model establert.
9. Exposició oral de la proposta de projecte a la resta del grup de tutorització.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

Pels estudiants que cursin la menció en Activitat Física i Salut:

1. Identifica un problema d'estudi relacionat en l'àmbit de la pròpia disciplina i centrat en el tema de l'activitat física i salut.
2. Elabora la proposta de projecte (segons el format FCSB).
3. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
4. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
5. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
6. Proposar una o diverses alternatives possibles d'intervenció de fisioteràpia davant un problema, en l'àmbit de l'activitat física i salut.
7. Elabora una síntesi breu de les informacions obtingudes amb l'objectiu de crear una base conceptual que visualitzi la viabilitat de la proposta.
8. Presentació escrita de la proposta de projecte segons el model establert.
9. Exposició oral de la proposta de projecte a la resta del grup de tutorització.

10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al disseny i la direcció de projectes.
- Capacitat per generar noves idees.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats de recerca.

CONTINGUTS:

En el TFG l'activitat principal es basa en integrar els coneixements que l'alumne ha assolit durant els seus estudis de grau.

AVALUACIÓ:

En l'avaluació del TFG I es considera:

1. El procés de desenvolupament del treball. El tutor elabora un informe de seguiment i s'avalua segons especifica el document número tres (doc3) anomenat Informe de seguiment TFG I. Aquest document el trobareu al Campus virtual. L'avaluació representa un 30% de la nota del TFG I.
2. Presentació escrita de la proposta de projecte. L'alumne presenta una proposta de projecte segons el guió, on les indicacions i especificacions que trobareu en el document número 2 (doc2) anomenat Proposta de treball de fi de grau. L'avaluació representa un 70% de la nota del TFG I i la realitza el mateix tutor.

BIBLIOGRAFIA:

- Reial Decret 861/2010, del 2 de juliol de 2010 on s'estableix la ordenació dels ensenyaments universitaris. 3 de juliol de 2010. BOE. 161:58545-68.
- Normativa del treball de fi de grau (TFG). Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic. Curs acadèmic 2012/2013. 25 de juny de 2012.pp:15-17.

Pràcticum IV

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 10,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Cristina Font Jutglà
- Ricard Castro Prat

OBJECTIUS:

En el mòdul de pràctiques externes s'hi adscriu la matèria Pràcticum Clínic, que s'estructura a través de quatre assignatures: Pràcticum I, Pràcticum II, Pràcticum III i Pràcticum IV.

El Pràcticum Clínic s'organitza entre el tercer i quart any (semestres 5è, 6è, 7è i 8è). Aquests períodes segueixen una seqüència progressiva per a l'adquisició de competències, d'acord amb diferents nivells d'aprenentatge de les competències així com d'integració dels continguts de les diferents matèries del Grau per a cada un dels diferents períodes programats.

Es imprescindible realitzar el pràcticum I i II per poder-se matricular del pràcticum III i IV.?

Els pràcticum clínics es realitzen en organitzacions assistencials en virtut de convenis de col·laboració entre la Universitat de Vic i cadascun dels centres. El rotatori clínic es farà en hospitals, centres socio-sanitaris, centres d'atenció primària, mutualitats laborals, centres d'atenció precoç, centres d'atenció social especialitzada i centres de fisioteràpia privats.

Les estades clíniques tutelades pretenen que l'estudiant desenvolupi i integri, de manera continuada i progressiva, les competències necessàries per aplicar en un context real els coneixements adquirits en les diferents matèries que configuren el pla d'estudis.

L'estudiant que opti a una menció, ja sigui en ?Activitat física i esportiva? o en ?Prevenió i atenció en situacions de cronicitat?, ha de realitzar aquest últim període, de forma obligatòria, en l'àmbit de la menció i realitzar el treball en afinitat a aquesta.

Objectius

- Integrar el concepte holístic de la persona a través del coneixement de les diferents disciplines.
- Assumir la pròpia responsabilitat per donar respostes a les necessitats variants de l'individu i/o grup en relació a la prevenió, promoció, manteniment i recuperació de la funcionalitat del cos humà mitjançant tècniques terapèutiques manuals i/o físiques.
- Analitzar la relació entre la salut i la malaltia com un procés dinàmic que permet ajudar el desenvolupament de les capacitats i els recursos personals.
- Assumir el rol propi i el de col·laboració amb els altres professionals de la salut.
- Proporcionar atencions adequades segons l'evolució de les ciències i de la societat, la legislació vigent i el codi ètic professional.
- Integrar els principis de la comunicació com a base de la relació assistencial.
- Integrar el model de Fisioteràpia, basat en les aportacions de la C.I.F (Classificació Internacional de Funcions), per utilitzar un mètode de treball que afavoreixi una atenció individualitzada.
- Prendre consciència de la necessitat de l'actualització professional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Organitza i planifica activitats a realitzar per l'usuari i la família dins i fora del centre
2. Descriu i planifica els procediments de Fisioteràpia utilitzats en les diferents patologies i n'elabora d'alternatius als aplicats al centre.
3. Descriu el procés de prevenció primària, secundària i terciària de l'usuari.
4. Aplica les normes d'ergonomia necessàries per a la seva pròpia seguretat i la de l'usuari.
5. Identifica, planifica i aplica els instruments de valoració funcional més adients per l'usuari, a l'inici i al final del període de pràctiques.
6. Estableix i descriu els procediments d'intervenció amb els objectius terapèutics.
7. Estableix i descriu el diagnòstic de fisioteràpia de l'usuari.
8. Identifica la intervenció d'altres professionals de la salut en el procés.
9. Identifica, raona i aplica els protocols dels procediments d'intervenció de fisioteràpia dins de l'àmbit d'actuació en que realitza el procés de pràctiques
10. Exposa de forma escrita i referenciada el procés de pràctiques mitjançant un cas clínic, en relació als continguts donats fins al moment.
11. Proporciona un ambient de privacitat i d'intimitat a l'usuari/ família i respecta la confidencialitat.
12. Manifesta respecte a la individualitat, opinions i creences de l'usuari/família sense fer judicis de valor.
13. Facilita una comunicació efectiva i adaptada i adopta una actitud d'escolta activa.
14. Organitza i planifica el treball, defineix objectius, desenvolupa estratègies per assolir-los i realitza una avaluació.
15. Pren decisions coherents en funció de les evidències del context.
16. És capaç d'acceptar i modificar les accions i actituds en funció de les correccions /indicacions del tutor.
17. Col·labora activament en les activitats planificades en el servei.
18. Realitza les tasques que li són assignades en els terminis establerts i participa en la dinàmica de l'equip.
19. Identifica la necessitat de comunicar-se amb experts d'altres camps.
20. Identifica i reconeix la diversitat i fomenta la integració i la inclusió social.
21. Identifica, reconeix i actua d'acord amb els drets humans.
22. Aplica a la pràctica els coneixements adquirits en l'àmbit formal.
23. Planteja estratègies alternatives per assolir resultats positius davant de dificultats o situacions canviants.
24. Identifica la dificultat i troba la manera de superar-la per assolir els objectius.
25. Busca els recursos i els mitjans necessaris per portar a terme les accions a la pràctica
26. Mostra interès per aclarir dubtes i reconèixer les diferents fonts d'informació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Individualitzar la intervenció de fisioteràpia considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Preocupació per la qualitat.
- Proporcionar una atenció que garanteixi el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família.

Específiques

- Conèixer i aplicar les guies de bona pràctica clínica.
- Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació.
- Identificar el tractament fisioterapèutic més adequat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut, així com en els processos de creixement i desenvolupament.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- Integrar tots els coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors adquirits en totes les matèries, capacitant per a una atenció de fisioteràpia eficaç.

CONTINGUTS:

Realització d'un seminari de presentació i entrega del dossier de pràctiques on s'explica la guia de pràctiques, el pla de treball, es dona tota la documentació sobre el centre / servei assignat i el nom del professor tutor de seguiment de la Universitat.

Estada clínica en un servei de rehabilitació funcional ja sigui hospitalari o centre privat, area bàsica de salut o centre mutualista.

Durant el període de pràctiques del Pràcticum IV, l'estudiant haurà d'elaborar un treball dirigit i controlat pel tutor de seguiment de pràctiques sobre un cas clínic acord als continguts donats fins el moment. Al finalitzar les pràctiques s'haurà d'entregar el treball.

Aquest treball consisteix en la realització de un pòster, en relació a les pràctiques clíniques realitzades, i la seva explicació escrita i defensa oral.

AVALUACIÓ:

La valoració final de l'assignatura Pràcticum IV s'obté a partir del resultat de l'avaluació del tutor de pràctiques de centre (60%), el treball del Pràcticum IV (30%) i un l'autoavaluació (10%). Per aprobar l'assignatura cal que estiguin aprovades les 3 parts.

L'entrega del treball es realitzarà a la setmana següent a la finalització de les pràctiques.

Per al curs acadèmic 2015?2016 les dates seran del 30 de Maig al 10 de Juny.

En el cas de suspendre el treball escrit, aquest s'ha de repetir amb les correccions indicades pel tutor i presentar-les en un plaç màxim de 72h. En cap cas la nota pot superar un aprovat.

En cas de suspendre la part pràctica del centre, queda suspesa l'assignatura.

La participació i assistència del Pràcticum IV és part del procés de pràctiques, i no assistir-hi pot representar la no superació del pràcticum. Les absències han de ésser justificades. Si superen el 10 % de les hores destinades a un període de pràctiques, es valorarà si hi ha motius per a invalidar el període o si és necessari recuperar-les.

BIBLIOGRAFIA:

- Brotzman, S.B.; Wilk, K.E. (2005). *Rehabilitación ortopédica clínica* (2ª ed.). Madrid: Elsevier.
- Buckup, Klaus (2007). *Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Exploración, signos y síntomas*. Barcelona: Elsevier.
- Diversos autores. (1998). *Encyclopédie médico-chirurgicale: ECM. Medicina física*. (Española ed.). Paris: Éditions Techniques.
- Ehmer, B. (2005). *Fisioterapia en ortopedia i traumatología*. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana. Madrid: Médica Panamericana.
- Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. (1988). *Kinesioterapia I, II, III, IV*. Madrid: Médica Panamericana.
- Icántara, Serafina (1995). *Fundamentos de fisioterapia*. Madrid: Síntesis.
- Jurado, A; Medina, I (2007). *Manual de pruebas diagnósticas. Traumatología y ortopedia*. Barcelona: Paidotribo.
- Kapandji (1997). *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana.
- Valenza, G.; González, L.; Yuste, M.J. (2005). *Manual de fisioterapia respiratoria y cardíaca*. Madrid: Síntesis.
- Grieve, G.P. *Movilización de la columna vertebral, manual básico de método clínico*. Barcelona: Paidotribo.
- Arcas Patricio, M.; Ángel Gálvez Domínguez, D.M. et al. (2004) *Manual de Fisioterapia: Modulo II Neurología, pediatría y fisioterapia respiratoria*. 1a ed. Sevilla: Mad.
- López del Val, Luis; Linazasoro; Gurutz. (2004) *Trastornos del movimiento*. 1ª ed. Barcelona: Masson.
- Downie P.A. Cash. (1989) *Neurología para Fisioterapeutas*. 4ª ed. Buenos Aires: Panamericana.
- Thévenon, A.; Pollez, B. (1994). *Rehabilitación en geriatría*. Barcelona: Masson.
- Navarro Montes, J. (1994) *Models i teories del procés d'envelliment humà*. Barcelona: PPU
- Tideiksaar, R. (2005). *Caídas en ancianos: prevención y tratamiento*. Barcelona: Masson.
- González, R. (1995). *Rehabilitación médica de ancianos*. Barcelona: Masson
- Einsingback, T.; Klümper, A.; Biedermann, L. (1994) *Fisioteràpia y rehabilitación en el deporte*. Madrid: Scriba.
- Bové, Toni. *El cuidador deportivo*. Madrid: Elsevier, 2003.
- Pérez, J.A. (2004). *Educación física y alumnos con necesidades educativas especiales por causas motrices*. Wanceulen Editorial Deportiva.
- Kliegman, Robert M. (2009) *Nelson tratado de pediatría*. Madrid: Elsevier.
- Macías, M. Lourdes; Fagoaga, Joaquín. (2002) *Fisioterapia en pediatría*. McGraw-Hill/Interamericana.
- Prata, A.; Johnston, C.; Brunow, W. (2012) *Fisioterapia pediátrica y neonatal*. Distribuna editorial.
- Guardiola, E. (2002) ?El Póster, una forma de presentación eficaz en un congreso?. Dins *Actas del Primer Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas*. València.

Treball de Fi de Grau II

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 5,0

Llengua d'impartició: Català, Català o Castellà, Anglès

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Anna Vila Martí

OBJECTIUS:

Informació general del Treball de Fi de Grau (TFG I i TFG II)

El Treball de final de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent. Els aspectes relacionats amb el TFG estan regulats en la Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic curs acadèmic 2012/2013 (apartat 10: Normativa de Treball de fi de Grau (TFG); p. 15 -17.

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació i experiència adquirida en el decurs dels ensenyaments del grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El pla d'estudis del Grau en Fisioteràpia de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 8 crèdits ECTS, dividit en dues assignatures TFG I (3 crèdits el semestre 7è) i TFG II (5 crèdits el semestre 8è) del darrer curs de Grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol. El TFG té convocatòria única per matrícula.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar una menció, els objectius i la temàtica del TFG han d'estar relacionats amb la menció escollida. Si l'alumne no opta per una menció, la temàtica del TFG es podrà escollir i configurar dins de l'àmbit temàtic que s'ofereix des de la FCSB i que l'alumne trobarà degudament detallat en el formulari de proposta de tema.

El TFG s'ha de realitzar de forma individual. L'alumne presentarà la proposta del seu tema d'interès a l'inici de l'assignatura TFG I per tal que sigui aprovada per la comissió de treball de fi de grau i es pugui assignar un tutor. Durant el procés de realització del TFG l'estudiant rebrà suport i orientació per part d'un professor/a tutor/a de la facultat que li serà assignat.

El procés de tutorització s'iniciarà amb un seminari que servirà per explicar de forma general les estratègies útils en el procés de selecció del tema, elaboració, tutorització, seguiment i avaluació del treball. En el TFG I i II el tutor és la mateixa persona i organitzarà les tutories combinant el format de grup reduït i les tutories individuals segons el criteri del tutor. En el TFG I s'elabora la fonamentació i la viabilitat de la proposta. En el TFG II es desenvoluparà la proposta segons la memòria proposada i es durà a terme la presentació i defensa oral del TFG que serà avaluada per un tribunal.

En la carpeta Organització de l'assignatura del Campus virtual, l'estudiant hi trobarà el Pla Docent i els documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

Treball Final de Grau II

El TFG II és la continuació del TFG I. Per poder dur a terme el TFG II s'ha de tenir aprovat el TFG I.

Objectius:

- Desenvolupar i presentar davant un tribunal un projecte d'investigació centrat en un problema de la disciplina fisioteràpia.

Pels estudiants que cursin la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat:

- Desenvolupar i presentar un projecte d'investigació infermer dins l'àmbit temàtic de la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat.

Pels estudiants que cursin la menció en Activitat Física i Salut:

- Desenvolupar i presentar un projecte d'investigació de fisioteràpia dins l'àmbit temàtic de l'activitat física i salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Desenvolupa la proposta de projecte presentada en el TFG_I.
2. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
3. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
4. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
5. Presenta una pregunta d'investigació i l'argumenta i justifica en el context de la pròpia disciplina.
6. Dissenya una intervenció (proposta de millora, innovació, tractament, programa de salut...) de manera que pugui ser aplicada.
7. Elabora una síntesi de les informacions obtingudes en la cerca bibliogràfica i documental àmplia d'abast internacional.
8. Elabora la memòria escrita d'un projecte d'investigació (segons el format FCSB).
9. Exposició oral i defensa el projecte davant d'un tribunal.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

Pels estudiants que cursin la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de cronicitat:

1. Desenvolupa un projecte centrat en la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat
2. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
3. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
4. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
5. Presenta una pregunta d'investigació dins l'àmbit de la prevenció i atenció en situacions de cronicitat i l'argumenta i justifica en el context de la fisioteràpia.
6. Dissenya una intervenció (proposta de millora, innovació, tractament, programa de salut,...) dins l'àmbit de la prevenció i atenció en situacions de cronicitat, de tal manera que pugui ser aplicada en la fisioteràpia.
7. Elabora una síntesi de les informacions obtingudes en la cerca bibliogràfica i documental àmplia d'abast internacional.
8. Elabora la memòria escrita d'un projecte d'investigació (segons el format FCSB).
9. Exposició oral i defensa el projecte davant d'un tribunal.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

Pels estudiants que cursin la menció en Activitat Física i Salut:

1. Desenvolupa un projecte centrat en l'activitat física i salut.
2. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
3. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
4. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
5. Presenta una pregunta d'investigació dins l'àmbit de l'activitat física i salut i l'argumenta i justifica en el context de la fisioteràpia.
6. Dissenya una intervenció (proposta de millora, innovació, tractament, programa de salut,...) dins l'activitat física i salut, de tal manera que pugui ser aplicada en la fisioteràpia.

7. Elabora una síntesi de les informacions obtingudes en la cerca bibliogràfica i documental àmplia d'abast internacional.
8. Elabora la memòria escrita d'un projecte d'investigació (segons el format FCSB).
9. Exposició oral i defensa el projecte davant d'un tribunal.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al disseny i la direcció de projectes.
- Capacitat per generar noves idees.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats de recerca.

CONTINGUTS:

En el TFG activitat principal consisteix a integrar els coneixements que l'alumne ha assolit durant els seus estudis de grau.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà individual i es basa en 3 conceptes, el procés d'elaboració o seguiment, la memòria i la presentació i defensa oral:

- 1. Procés d'elaboració o informe de seguiment (30%):** en aquest procés l'estudiant rep el suport d'un tutor que l'orientarà i li donarà suport. El tutor i l'estudiant han d'establir un pla de treball i un pla de tutories on s'especifiqui la periodicitat, de manera que el tutor pugui seguir el procés de realització del treball, orientar en la redacció de la memòria escrita i en l'elaboració de l'exposició oral i la defensa pública. S'ha dissenyat una graella d'indicadors que ajudaran a qualificar el procés d'elaboració anomenada Informe de Seguiment TFG_II (annex 6, doc6). També s'ha dissenyat un full (doc8) que pot ser d'utilitat per a la planificació de les tutories i que trobareu a l'annex número 8.
- 2. Memòria escrita (50%):** en aquest document escrit l'alumne reflecteix tot el projecte i és el resultat final de tot el procés. Ha d'estar elaborat seguint les pautes que l'alumne trobarà indicades en els document 4 (annex 4, doc4). Aquests apartats i les seves indicacions han estat elaborades per tal de poder avaluar un projecte tal com es fa en el context real, com per poder equilibrar el nivell d'exigència d'aquest treball en el context acadèmic i, per tant, de les competències que s'han d'avaluar. S'ha elaborat una graella d'indicadors per tal d'ajudar els membres del tribunal en el procés d'avaluació i qualificació, alhora que ha de servir d'orientació per a l'alumne (annex 9, doc9).
- 3. Presentació oral i defensa (20%):** La defensa pública dels TFG es fa presencialment a la UVic. L'estudiant ha de presentar el seu treball davant un tribunal format per dos professors que hauran llegit la memòria escrita. És un acte acadèmic de caràcter públic. La durada serà de 30 minuts com a màxim i estaran repartits de la següent manera: entre 10-15 minuts per a la exposició oral i un màxim de 10 minuts per a les preguntes del tribunal i les respostes de l'alumne. Per tal d'ajudar en l'avaluació s'ha elaborat una graella d'indicadors (annex 5, doc5).

La qualificació global i final de TFG_II l'elaborarà el tribunal tenint presents aquests tres conceptes. S'ha creat el document número 7, que recull de forma resumida la avaluació final i el seu càlcul. En el cas que l'alumne obtingui una qualificació de 9 punts.

BIBLIOGRAFIA:

- Reial Decret 861/2010, del 2 de juliol de 2010 on s'estableix la ordenació dels ensenyaments universitari. 3 de juliol de 2010. BOE. 161:58545-68.
- Normativa del treball de fi de grau (TFG). Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic. Curs acadèmic 2012/2013. 25 de juny de 2012, pp:15-17.

Atenció Integrada

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Núria Gorchs Font
- Raquel Solà Palacios
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura l'estudiant adquireix coneixements sobre les necessitats i els recursos disponibles per a l'abordatge de l'atenció integrada en situacions de cronicitat i vulnerabilitat, habilitats de treball en equip i resolució de problemes i actituds que afavoreixin el procés d'atenció integrada, la continuïtat assistencial (sanitària i social) i la cooperació entre diferents professionals i diferents nivells assistencials per a propostes d'atenció integrada.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i justifica els diferents elements que configuren una atenció integrada.
2. Descriu les necessitats a valorar i els recursos possibles a utilitzar, en un usuari en situació de vulnerabilitat i/o cronicitat.
3. Reconeix el treball cooperatiu, amb una actitud col·laboradora i complementària, com a mètode base per a l'atenció integrada.
4. Relaciona estratègies d'intervenció específiques en els diferents nivells d'integració assistencial.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.

Específiques

- Comprendre els factors relacionats amb la salut i els problemes relacionats amb la fisioteràpia en els àmbits de l'atenció primària, especialitzada i salut laboral.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les

intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.

CONTINGUTS:

- Justificació i models
- Actual sistema d'atenció i cura de la salut: dimensions de la fragmentació.
- Noves estratègies d'atenció en el procés salut-malaltia: atenció integrada i integralitat.
- Definicions d'atenció integrada i integralitat
- Característiques comunes i elements diferencials.
- Polítiques socials, sociosanitàries i de salut.
- Departament de Benestar i Família. Necessitats socials –conceptes.
- Recursos i Serveis Socials de Base i Especialitzats.
- Pla d'Atenció Individualitzat.
- Polítiques locals i experiències col·laboratives: “Finestra única”, Oficina d'integració per a la planificació de serveis, Plans individualitzats conjunts entre serveis sanitaris i socials locals.
- Polítiques de coordinació i integració entre serveis socials i sanitaris. Redefinició de rols.
- Atenció integrada
- Anàlisis de l'entorn:
- Models d'anàlisi.
- Les potencialitats de les persones i les comunitats.
- La importància de l'entorn com a recurs.
- Anàlisis de les pràctiques en salut:
- Construcció de les pràctiques en salut.
- Relació usuari – professionals sanitaris.
- Alguns dels models organitzatius de prestació de serveis:
- Basats en l'estratificació de la població: Kaiser Permanente.
- Basats en les interaccions entre proveïdors de serveis relacionats amb la salut: SIPA.
- Anàlisis del finançament:
- Finançament capítatiu.
- Eines i estratègies d'intervenció.
- Gestió de casos.
- Competències per a la integració i el treball interdisciplinari.
- Treball en equip: definició i conceptes.
- Identificació i definició dels rols.
- Planificació i organització.
- Creativitat. Relacions externes-Establiment d'aliances (partnership).
- Equips efectius. Lideratge i motivació.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Prova escrita sobre els continguts teòrics (30% de la nota final) es realitzarà mitjançant una prova al final del semestre. Recuperable.
- Exercici grupal (30% de la nota final) sobre l'anàlisi d'un cas. No recuperable.
- Exercicis a l'aula (40% de la nota final). Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Bengoa, R.; Nuño, R. (2008). *Curar y cuidar: innovación en la gestión de enfermedades crónicas: una guía práctica para avanzar*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Ibern, P. (2006). *Integración asistencial. Fundamentos, experiencias y vías de avance*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Fernández, T.; Ares A. (coord.) (2002). *Servicios sociales: dirección, gestión y planificación*. Madrid: Alianza.
- Plenchette-Brissonnet, C. (1987). *Mètode de treball en equip*. Barcelona: Pòrtic.
- Ubieto, J.R. (2012). *La construcción del caso en el trabajo en red: teoría y práctica*. Barcelona: UOC.

De lectura obligatòria – es facilitarà

- Carvalho, L.C.; Feuerwerker, L.C.M.; Merhy, E.E. (2007). *Disputas en torno a los planes de cuidado en la internación domiciliaria: una reflexión necesaria*. Salud colectiva, 3(3), 259–269.
- Contel, J.C., et al. (2011). *La atención al paciente crónico en situación de complejidad: el reto de construir un escenario de atención integrada*. Aten Primaria. Doi:10.1016/j.aprim.2011.01.013.
- Nuño, R. (2008). *Un breve recorrido por la atención integrada*. Revista de Innovación Sanitaria y Atención integrada. 1(2). Obtingut de: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss2/5> data 05/09/12
- Tenberken, S. (2006). *El derecho a ser ciego sin ser discapacitado*. Dins: Kronenberg, F.; Simó, S.; Pollard, N. *Terapia Ocupacional sin fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Panamericana.

Complementària

- Béland, F.; Bergman, H.; Lebel, P.; Dallaire, L.; Fletcher, J.; Contandriopoulos, A.-P.; Tousignant, P. (2006). *Integrated services for frail elders (SIPA): a trial of a model for Canada*. Canadian journal on aging = La revue canadienne du vieillissement, 25(1), 5–42.
- Fernández, T.; Ares A. (coord.) (2002). *Servicios sociales: dirección, gestión y planificación*. Madrid: Alianza.
- Goleman, D. (2000). *El espíritu creativo*. Buenos Aires: Vergara.
- Jolien, A. (2009). *Elogi de la feblesa*. Barcelona: La Magrana.
- Kérouac, S. et al. (1996). *El pensamiento enfermero*. Barcelona: Masson.
- Kodner, D.L. (2006). *Whole-system approaches to health and social care partnerships for the frail elderly: an exploration of North American models and lessons*. Health & social care in the community, 14(5), 384–390.
- Marriner, A.; Raile M. (2007). *Modelos y teorías en enfermería*. Madrid: Elsevier Mosby.
- O.M.S. (2000). *Subsanar las desigualdades en una generación*. Obtingut a http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789243563701_spa.pdf
- Pinheiro, R.; Ferla, A.; Silva Júnior, A. G. da. (2007). *Integrity in the population's health care programs*. Ciência & Saúde Coletiva, 12(2), 343–349.
- Rosen, R.; Ham, C. (2008). *Atención integrada: enseñanzas de evidencia y experiencia*. Revista de Innovación Sanitaria y Atención integrada. 1(2). Obtingut de: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss2/2> data 05/09/12
- Santos Koerich, M., Stein Backes, D., Macêdo de Sousa, F. G., & Erdmann, A. L. (2009). *La emergencia de la integralidad e interdisciplinaridad en el sistema de cuidado en salud*. Enfermería Global, 17. Disponible a: <http://dx.doi.org/10.4321/S1695-61412009000300019>
- Simó Algado, S.; Burgman, I. (2006). *TO con niños supervivientes de conflicto bélico*. Dins: Kronenberg, F.; Simó Algado, S.; Pollard, N. *Terapia Ocupacional sin fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Panamericana.
- Tennyson, R. (2003). *Manual de trabajo en alianza*. The International Business Leaders Forum (IBLF).
- Townsend, E.; Polajtko, E. (2007). *Enabling occupation 2*. Ottawa: CAOT.
- Tschorne, P. (2005). *Dinámica de grupo en trabajo social*. Salamanca: Amarú.
- Vélez Benito, G.A.; Schwabe Franz, M. (2010). *Educación permanente en la salud. Reflexiones en la perspectiva de la Integralidad*. Revista Cubana de Enfermería, 26(4), 267–279.

Gestió i Administració dels Serveis de Salut

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Arnald Casadevall Muns
- Francesc Bleda García
- Pere Solé Puso

OBJECTIUS:

L'assignatura Gestió i Administració dels Serveis de Salut és de caràcter obligatori, el seu temari incorpora les tècniques de gestió científica als serveis sanitaris dins un marc de qualitat i seguretat i permet la planificació, organització, direcció i control dels serveis i dels programes de salut amb la finalitat de garantir els serveis de salut a la comunitat.

En aquesta assignatura es treballen temes de qualitat i seguretat i s'incorporen exemples del dia a dia considerant els aspectes clau en cadascun dels nivells de gestió i el paper dels diferents professionals de l'organització.

Objectius:

- Conèixer conceptes bàsics d'economia i salut i de política, planificació i avaluació sanitària.
- Identificar aspectes diferenciadors dels diversos sistemes sanitaris i conèixer el sistema sanitari català.
- Integrar la gestió clínica aplicada a la pràctica.
- Analitzar i identificar criteris dels indicadors i els factors que impacten en la qualitat i seguretat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica els elements d'un sistema econòmic, les etapes del procés administratiu i analitza els diferents elements que l'integren.
2. Identifica els principis bàsics de l'economia en general i de l'economia de la salut en particular.
3. Ha après la metodologia de la planificació estratègica.
4. Coneix les principals característiques de l'estructura i funcionament de l'actual sistema sanitari i els diferents models organitzatius.
5. Ha adquirit coneixements per a l'exercici del lideratge i la comunicació en les organitzacions.
6. Reconeix la importància de la seguretat del pacient en la qualitat de l'atenció a la salut i coneix la terminologia i la taxonomia relacionades.
7. Coneix les normes ISO de gestió de la qualitat, el model EFQM, les normes de la Joint Commission i les metodologies per implantar la millora contínua.
8. Descriu els components essencials de la cultura de la qualitat i la seguretat en els centres sanitaris i coneix la metodologia per a l'anàlisi d'avaluació dels riscos.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Conèixer els aspectes relacionats amb la gestió dels serveis de salut, fonamentalment aquells en què intervingui la fisioteràpia.
- Conèixer i analitzar els processos de gestió d'un servei o unitat de fisioteràpia.
- Conèixer i aplicar els mecanismes de qualitat en la pràctica de fisioteràpia, ajustant-se als criteris, indicadors i estàndards de qualitat reconeguts i validats per a l'adequat exercici professional.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.

CONTINGUTS:

Unitat 1: Atenció sanitària i Economia de la Salut

Tema 1: Atenció sanitària

- 1.1. Demandes de salut, importància de l'economia en el sistema i atenció sanitària
- 1.2. Organització: concepte, missió, valors
- 1.3. Administració: concepte, procés i fases

Tema 2: Conceptes bàsics d'economia

- 2.1. La funció de producció
- 2.2. Els costos i la utilitat
- 2.3. L'oferta i la demanda

Tema 3: Economia i Salut

- 3.1. Introducció, l'anàlisi econòmic
- 3.2. Les quatre "E": eficàcia, efectivitat, eficiència i equitat
- 3.3. La mesura de la salut

Unitat 2: Organització de l'atenció sanitària

Tema 4: El sistema de salut Català

- 4.1. Estructura bàsica i definició
- 4.2. Gestió dels recursos
- 4.3. Pla estratègic, plans de salut

Tema 5: Gestió clínica

- 5.1. Models organitzatius de la RHB en AH i AD
- 5.2. Característiques i implicacions de l'aplicació
- 5.3. Lideratge

Unitat 3: Qualitat i seguretat dels Serveis de Salut

Tema 6: Qualitat de l'atenció a la salut

- 6.1. Concepte, objectius, evolució històrica
- 6.2. Gestió de la qualitat, normes ISO, model EFQM, normes de la Joint Comissions
- 6.3. Indicadors, eines
- 6.4. Gestió i millora de la qualitat
- 6.5. Pla de Qualitat del SNS, DS i acreditació

Tema 7: Seguretat clínica

- 7.1. Conceptes, objectius, evolució històrica, gestió de la seguretat, actuacions en macrogestió, mesogestió i clínica. Efectes adversos (ENEAS)
- 7.2. Seguretat al SNS i al DS
- 7.3. La cultura i el clima de seguretat: prevenció
- 7.4. Estratègies de seguretat del pacient

AVALUACIÓ:

Avaluació contínua mitjançant dues proves escrites (60%) i tres treballs (40%):

Proves escrites: 60% (30% + 30%)

? Es portaran a terme dues proves escrites. La primera se li assigna un pes del 30% (unitats 1 i 2) i la segona té un pes del 30% (unitat 3). Les proves s'aproven amb un 5, preguntes tipus test (aproximadament 30 preguntes per cada prova escrita).

Treballs: 40% (10% + 15% + 15%)

UNITAT 1

10% Treball grupal: preparació de temes que es concretaran a la classe.

UNITAT 2

15 % Treball grupal "Pla Director"

Data lliurament el dia de la prova escrita, no hi ha possibilitat de presentar-lo posteriorment.

UNITAT 3

15% Treball grupal: Preparació de temes que es concretaran a la classe en relació el Tema 7, no hi ha possibilitat de realitzar-los posteriorment.

? Per aprovar l'assignatura cal treure una puntuació mínima de 5 en cadascuna de les tres parts: prova escrita 1, prova escrita 2 i treballs. Si no es lliuren els treballs grupals en les dates indicades o quan les notes dels treballs grupals sigui inferior a 5, es podrà tornar a presentar el treball en el període complementari.

? Els estudiants que no arribin a aprovar entre les tres parts un 50% de l'assignatura, els quedarà l'assignatura suspesa i no tindran opció a fer un examen de recuperació durant el període complementari.

? Els estudiants que entre les tres parts aprovin més del 50% de l'assignatura tindran opció de recuperar la part suspesa en un examen durant el període complementari.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Gimeno, J.A.; Rubio, S.; Tamayo, P. (2006). *Economía de la salud: instrumentos*. Madrid: Díaz de Santos.
- OMS. (2010). *Informe sobre la salud en el mundo 2010. Financiación de los sistemas de salud: el camino hacia la cobertura universal*. OMS.
- Pineault, R.; Daveluy, C. (1994). *La planificación sanitaria. Conceptos, métodos y estrategias*. Barcelona: Masson.

Complementària

Articles relacionats amb la temàtica i que es facilitaran a classe (lectura obligatòria).

ASSIGNATURES OPTATIVES

Activitat Física i Discapacitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Alícia Ortas Santolaria

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura d'Activitat Esportiva i Discapacitat, que pertany a la matèria d'Activitat Física, Esport i Salut, es pretén que l'estudiant adquireixi una base teòrica per poder utilitzar l'activitat física com una estratègia preventiva dirigida a persones amb algun tipus de discapacitat i proporcionar els recursos bàsics per al futurs professionals de la Fisioteràpia per tal de donar una resposta adequada a les persones amb discapacitat en relació a la pràctica de l'activitat física.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les característiques principals dels diferents tipus de discapacitat.
2. Identifica els beneficis de la pràctica de l'activitat física adaptada.
3. Identifica les adaptacions necessàries per la pràctica de l'activitat física en funció dels diferents tipus de discapacitat.
4. És capaç de planificar i avaluar programes d'activitat física adaptada als diferents tipus de discapacitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Analitzar, programar i aplicar el moviment com a mesura terapèutica, promovent la participació del pacient/usuari en el seu procés.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.

CONTINGUTS:

---

1. Activitat física adaptada
  1. Definició activitat física adaptada.
  2. Àmbits d'actuació.
  3. Beneficis de la pràctica de l'activitat física adaptada.
  4. Objectius activitat física adaptada.
  5. Procés d'adaptació de les activitats motrius (fases).
2. Discapacitat visual
  1. Característiques generals
  2. Classificació.
  3. Característiques de l'activitat motriu en discapacitats visuals.
  4. Orientacions bàsiques per a l'atenció i pràctica de l'activitat física de les persones amb discapacitat visual.
3. Discapacitat auditiva
  1. Característiques generals
  2. Classificació.
  3. Característiques de l'activitat motriu en discapacitats auditives.
  4. Orientacions bàsiques per a l'atenció i pràctica de l'activitat física de les persones amb discapacitat auditiva.
4. Discapacitats físiques
  1. Discapacitats físiques motrius. Característiques.
  2. Discapacitats físiques orgàniques. Característiques.
  3. Orientacions bàsiques per a la pràctica de l'activitat física adaptada.
5. Discapacitat intel·lectual i trastorn mental
  1. Definició retard mental.
  2. Característiques generals.
  3. Característiques específiques: Síndrome de Down, trastorn del espectre autista, trastorn per hiperactivitat...
  4. Orientacions bàsiques per a la pràctica d'activitat física adaptada.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

Els continguts pràctics (25% de la nota final) s'avaluaran de forma continuada durant el procés d'aprenentatge.

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques haurà de realitzar una prova pràctica de tots els blocs al finalitzar el semestre.

Presentació d'un treball en grup i exposició oral (25% de la nota final) que s'entregarà al final del semestre.

Els continguts teòrics (50% de la nota final) s'avaluaran mitjançant una prova escrita realitzada al final del semestre.

L'avaluació és continuada i s'han de superar cadascuna de les parts per aprovar l'assignatura. En el cas de no superar alguna de les parts i que

aquesta no sigui més del 50% del total de l'avaluació de l'assignatura, es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en

el període d'avaluació del mes de juny.

BIBLIOGRAFIA:

- Guerrero, J.F. (2006). *La educación y la actividad física en las personas con Síndrome de Down*. Málaga: Aljibe.
- Ríos, M. (2003). *Manual de educación física adaptada al alumnado con discapacidad*. Paidotribo.
- Pérez, J.A. (2004). *Educación física y alumnos con necesidades educativas especiales por causas motrices*. Wanceulen Editorial Deportiva.
- Cardona, J. (2001). *Modelos de innovación educativa en la educación física*. UNED.
- Gomendio, M. (2000). *Educación física para la integración de niños con necesidades educativas especiales*. Editorial Gymnos.
- Olayo, J.M. (1999). *El alumnado con discapacidad, juegos y deportes específicos*. Ministerio de Educación y Cultura.
- Gallardo, M.V.; Salvador, M.L. (1999). *Discapacidad motórica. Aspectos psicoevolutivos y educativos*. Málaga: Aljibe.
- Jiménez, J.; González, J. (1998). *Psicomotricidad y Educación Física*. Visor.
- Toro, S. (1995). *Educación física para niños y niñas con necesidades educativas especiales*. Málaga: Aljibe.

Activitat Física i Prevenció en Grups Específics

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Judit Capa Pradell
- Marta Solà Serrabou

OBJECTIUS:

L'assignatura aprofundeix en els conceptes teòrics d'algunes malalties per ajudar als professionals en la confecció de programes per prevenir i millorar la salut a través de l'activitat física.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- És capaç de crear diferents programes d'activitat física saludable adaptats a les necessitats dels pacients.
- És capaç de seleccionar, administrar i interpretar instruments específics de mesura de la qualitat de vida relacionada amb la salut.
- Identificar el moviment com a mitjà terapèutic, promovent la participació del pacient.
- És capaç de promoure uns hàbits de vida saludable mitjançant l'educació per la salut.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Analitzar, programar i aplicar el moviment com a mesura terapèutica, promovent la participació del pacient/usuari en el seu procés.
- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.

CONTINGUTS:

---

1. Malalties cròniques
2. Malalties cròniques i activitat física (AF)
3. Disseny d'un programa d'AF
4. Programació d'exercici físic per artritis
5. Programació d'exercici físic per trastorns emocionals: depressió, ansietat i estrès
6. Programació d'exercici físic per malalties cardiovasculars
7. Programació d'exercici per obesitat

AVALUACIÓ:

---

1. ASSISTENCIA A LES CLASSES PRACTIQUES. És necessari un mínim del 80% d'assistència de totes les classes pràctiques. En cas contrari l'apartat d'avaluacions pràctiques quedarà suspès amb un 0. No recuperable. **20% DE LA NOTA FINAL**
2. DISSENYAR I DESENVOLUPAR UNA SESSIÓ D'ACTIVITAT FÍSICA PER A UNA POBLACIÓ CONCRETA. S'entrega el mateix dia el treball de la sessió realitzada. En el cas que el treball estigui suspès amb un 4 o més, es farà mitjana amb les altres notes. Si la nota és inferior a 4, s'haurà de tornar a repetir i podrà optar a una nota màxima de 6. **40% DE LA NOTA FINAL**
3. EXAMEN ESCRIT. Una prova escrita de preguntes curtes i preguntes verdader/fals. Les persones que assisteixen a les classes teòriques i fan els exercicis i fitxes no hauran de realitzar l'examen teòric. **40% DE LA NOTA FINAL. Si es suspen l'examen s'haurà d'anar a l'examen de recuperació encara que la mitjana de les 3 parts donin aprovat. Aquesta mitjana només es realitzarà després de l'examen de recuperació.**

Es realitzarà el promig de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final.

En el cas que s'hagi suspès més d'un 50% de l'assignatura, no hi ha possibilitat de recuperació i l'assignatura queda suspesa.

En el cas que s'hagi suspès un 50% o menys es podrà recuperar. Període d'avaluació complementària:
? L'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del període ordinari. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

- López Miñarro, P.A. (2000). *Ejercicios desaconsejados en la actividad física: detección y alternativas*. Madrid: Inde
- Guillén del Castillo, M. (2005). *El ejercicio físico como alternativa terapéutica para la salud*. Madrid: Inde
- Goldenberg, L.; Twist, P. (2003). *Strength Ball Training*. Leeds: Human Kinetics.
- ACSM (2006). *ACSM's guidelines for exercise testing and prescription*. Baltimore: Lippincott William & Wilkins.
- ACSM (2006). *ACSM's resource manual for guidelines for exercise testing and prescription*. Baltimore: William & Wilkins.
- McKenna, J.; Riddoch C. (2003). *Perspectives on health and exercise*. Hampshire: Palgrave Macnillan
- ACSM (2008): *Exercise management for persons with chronic diseases and disabilities*. Champaign (IL):

Human Kinetics.

Revistes

- *American College of Sports Medicine. ACSM's Health and Fitness Journal. Bringing the gap between science and practice.* www.acsm-healthfitness.org

Alimentació i Activitat Física

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Alba Reguant Closa

OBJECTIUS:

L'assignatura d'*Alimentació i Activitat Física* és una assignatura optativa del Grau de Fisioteràpia, que forma part de la matèria *Activitat física, esport i salut*. No hi ha requeriments previs, però es recomana haver cursat les assignatures *Estudi del cos humà I* i *Estudi del cos humà II*.

Els objectius generals d'aquesta assignatura són:

1. Conèixer els beneficis que aporta l'exercici físic en l'àmbit de la salut.
2. Conèixer les bases d'una alimentació equilibrada i saludable.
3. Adquirir habilitat en la mesura de la despesa energètica.
4. Conèixer les bases de la prescripció d'exercici físic.
5. Conèixer les característiques dels aliments en relació a la pràctica d'exercici físic.
6. Aprofundir en el coneixement de les estratègies públiques destinades a la millora de la salut a partir de l'alimentació i l'activitat física.
7. Aprofundir en la interpretació de publicacions de referència sobre la temàtica.
8. Aprofundir en la recerca d'informació relacionada amb els temes tractats a classe.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Coneix els beneficis de la pràctica d'exercici físic i les adaptacions que aquest provoca a l'organisme.
- Relaciona els nutrients i les seves funcions amb la pràctica d'exercici físic.
- Coneix el funcionament de diferents estratègies públiques relacionades amb l'alimentació, activitat física i salut, i els missatges que transmeten.
- Analitza les propostes i plans d'actuació de les organitzacions de referència mundial, a partir de la lectura crítica de documents en anglès.
- És capaç de mantenir una recerca contínua, crítica i actualitzada sobre informació relacionada amb l'alimentació i l'activitat física.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.
- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.

CONTINGUTS:

Tema/ Bloc Continguts

Presencial:

T.1. Introducció a l'exercici físic i adaptacions

Principis de l'exercici físic, bases de les vies metabòliques i adaptacions de l'exercici físic.

T.2. Bases de l'alimentació equilibrada

Conceptes bàsics sobre la dieta mediterrània, els grups d'aliments i corresponents funcions.

T.3. Mesura de la despesa energètica

Càlcul de la despesa energètica considerant les característiques de cada persona.

T.4. Bases de la prescripció d'exercici físic

Condicionants a seguir per prescriure exercici físic de manera òptima i organitzada.

T.5. Adaptació de l'alimentació a l'exercici físic

Recomanacions dietètiques relacionades a l'exercici físic.

T.6. Estratègies de promoció de la salut a partir de l'alimentació i l'activitat física

Exposició de les diferents estratègies que es duen a terme per promocionar la salut a partir de l'alimentació i l'activitat física

No presencial:

- Interpretació de publicacions de referència.

Lectura i anàlisi de publicacions de referència.

- Cerca d'informació i posterior anàlisi.

Cerca i reflexió sobre articles relacionats amb la matèria.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà a partir de:

Examen final: 50% (Recuperable) R1 - R2 - R3

- Continguts teòrics.
- Lectures obligatòries.

Avaluació continuada de les activitats dirigides i autònomes: 50% (No recuperable) R1 - R2 - R3 - R4 - R5

- Test sobre les lectures (15%)
- Exercicis pràctics (15%)
- Activitat fòrum campus virtual (20%)

Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una nota igual o superior a 5 en l'examen final, així com a la mitja aconseguida de dels diferents activitats que corresponen a l'avaluació continuada.

Hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou de l'examen final sempre i quan no s'hagi superat satisfactòriament en el marc del primer període. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que, en el pla docent, s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

- American College of Sports Medicine (ACSM). *Guidelines for exercise testing and prescription*. Champaign: Lippincott Williams & Wilkins, 2006
- Barbany, Joan Ramon. *Alimentación para el deporte y la salud*. Barcelona: Martínez Roca, 2002
- Generalitat de Catalunya. *Guia de prescripció d'exercici físic per a la salut (PEFS)*. Barcelona: Direcció General de Salut Pública; Secretaria General de l'Esport, 2007.
- Generalitat de Catalunya. *Pla integral per a la promoció de la salut mitjançant l'activitat física i l'alimentació saludable*. Barcelona: Departament de Salut, 2006.
- Ortega, Rosa María; Requejo, Ana María; Martínez, Rosa María. *Nutrición y alimentación en la promoción de la salud*. Toledo: Consejería de Sanidad, 2007.
- Woolf-May, Kate. *Prescripción de ejercicio: Fundamentos fisiológicos: guía para profesionales de la salud, del deporte y del ejercicio físico*. Barcelona: Elsevier-Masson, cop. 2008.

Anàlisi Biomecànica del Moviment

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pere Comet Pascua

OBJECTIUS:

L'assignatura pertany a la matèria d'Activitat Física, esport i salut i pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics d'anàlisi del moviment humà en l'àmbit esportiu, ja sigui dirigit tant a la prevenció de lesions com amb la millora del rendiment esportiu.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les característiques principals de la biomecànica
2. És capaç d'analitzar els diferents moviments del cos humà
3. És capaç d'analitzar el moviment humà utilitzant diferents equipaments electrònics i digitals
4. Realitza aplicacions pràctiques per la valuació en la pràctica de l'esport

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

Específiques

- Comprendre els principis de la biomecànica i l'electrofisiologia, i les seves principals aplicacions en l'àmbit de la fisioteràpia.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.

CONTINGUTS:

---

1. Cinesiologia i biomecànica de l'activitat física
  1. Cinesiologia i biomecànica
  2. Biomecànica de l'activitat física

3. Evolució històrica de la biomecànica
2. El cos humà i els seus moviments
  1. Moviment dels cossos en un sistema de referència
  2. Tipus de moviment segons la trajectòria
  3. El cos humà i els seus moviments
  4. Influència de la acció de la gravetat en l'anàlisi del moviment
3. Estructura i anàlisi del moviment
  1. Estructuració i anàlisi del moviment
4. Aplicacions tecnològiques per a l'anàlisi de l'activitat física
  1. Introducció
  2. Tecnologia aplicada a l'anàlisi biomecànica
  3. Tecnologia aplicada a l'anàlisi fisiològic
5. Aplicacions pràctiques
  1. Fotogrametria i videografia (anàlisi 2D)
  2. Electromiografia
  3. Plataforma d'equilibri
  4. Politja de forces, i plataforma de contactes

AVALUACIÓ:

- Els continguts pràctics (25% de la nota final) s'avaluaran de forma continuada durant el procés d'aprenentatge.
- L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques haurà de realitzar una prova pràctica de tots el blocs al finalitzar el semestre.
- Presentació d'un treball en grup (25% de la nota final) que s'entregarà al final del semestre.
- Els continguts teòrics (50% de la nota final) s'avaluaran mitjançant una prova escrita realitzada al final del semestre.
- L'avaluació és continuada i s'han de superar cadascuna de les parts per aprovar l'assignatura. En el cas de no superar alguna de les parts i que? aquesta no sigui més del 50% del total de l'avaluació de l'assignatura, es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en? el període d'avaluació del mes de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

- Blazeovich, Anthony. (2011) *Biomecànica Deportiva. Manual para la mejora del rendimiento humano*. Paidotribo.
- Izquierdo Redín, Mikel. (2008) *Biomecànica y bases neuromusculares de la actividad física y el deporte*. Panamericana.
- Plas, F. (1989) *La marcha humana: Cinesiología dinámica, biomecànica y patomecànica*. Barcelona: Masson.
- Winter D.A. (1991) *The biomechanics and motor control of human gait: normal, elderly ?and pathological*. University of Waterloo press, Ontario.

Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Maria Villegas Subirana
- Núria Gorchs Font
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat que pertany a la matèria Cronicitat i Malalties de Llarga Evolució, es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements, habilitats i actituds sobre els conceptes i models relatius a la cronicitat, els problemes de salut i socials més prevalents, els models d'atenció i provisió de serveis, el rol del professional, les tècniques i instruments necessaris per a l'atenció innovadora i les estratègies comunitàries en atenció a la cronicitat.

Es considera un element fonamental de l'assignatura la interacció, la comunicació i la col·laboració entre els i les estudiants dels diferents graus de l'àmbit de la salut per a la creació de coneixement i estratègies compartides que facilitin una atenció innovadora.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Defineix i analitza críticament el concepte d'innovació i el de cronicitat en el camp de la salut i les ciències socials.
2. Coneix els models de referència en l'abordatge de la cronicitat.
3. Defineix i analitza críticament experiències innovadores en el camp de la cronicitat.
4. Descriu el paper dels diferents professionals de la salut i de les ciències socials en el camp de la cronicitat.
5. Descriu les característiques del treball en equip cooperatiu.
6. Sap prendre decisions de forma col·lectiva.
7. Identifica les respostes psicosocials i incorpora la perspectiva del subjecte en les intervencions assistencials i comunitàries.
8. Reconeix diferents maneres d'intervenir des de la perspectiva assistencial i comunitària en el camp de la cronicitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i l'evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Comprendre els factors relacionats amb la salut i els problemes relacionats amb la fisioteràpia en els àmbits de l'atenció primària, especialitzada i salut laboral.
- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

CONTINGUTS:

---

1. Concepte d'innovació
  1. Definicions d'innovació en el camp de la salut i les ciències socials.
  2. Elements característics de la innovació en el camp de la salut i les ciències socials.
2. Cronicitat i models d'atenció
  1. Característiques i realitats de la problemàtica de la cronicitat.
  2. Necessitats diferencials.
  3. Models i experiències de maneig de la cronicitat.
  4. Model de la OMS- Innovative Care for Chronic Conditions.
3. Treball en equip
  1. Rol dels diferents professionals, innovació i cooperació.
  2. Treball en equip cooperatiu.
  3. Presa de decisions col·lectiva.
4. Atenció innovadora en l'àmbit assistencial
  1. Atenció centrada en la persona. Plans individuals d'atenció integral.
  2. Processos adaptatius i estratègies d'afrontament.
  3. Planificació anticipada de decisions.
  4. Processos d'avaluació i atenció continuada. Planificació de les transicions.
  5. Atenció domiciliària.
  6. Entorns funcionals.
  7. TIC's.
5. Atenció innovadora en l'àmbit comunitari
  1. Intervenció comunitària, participació social i cronicitat.
  2. Experiències comunitàries: projecte CAMINS- experiències comunitàries i participatives que estableixen ponts.
  3. Experiències comunitàries: projecte MINDOUT- experiències comunitàries i participatives per visibilitzar i donar veu.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Avaluació continuada (50%) segons les activitats proposades en el pla de treball. Les activitats presencials no són recuperables, les activitats virtuals són recuperables segons els criteris de valoració i recuperació definits en cada una.
- Prova escrita sobre els continguts teòrics (20% de la nota final) que es realitzarà mitjançant una prova escrita al final del semestre. Recuperable.
- Exercici grupal (30% de la nota final) sobre l'anàlisi d'un programa innovador o intervenció innovadora en l'atenció a la cronicitat. Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Bengoa, R.; Nuño, R. (2008). Curar y cuidar. Innovación en la gestión de enfermedades crónicas: una guía práctica para avanzar. Barcelona: Elsevier-Masson.
- Morera, R. (2008). "Atención integrada". *Revista de Innovación Sanitaria y Atención Integrada* 1(1) Article 11. Disponible a: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss1/11> data 10/09/12
- Nuño Solinís, R. (2009). "Atención innovadora a las condiciones crónicas: más necesaria que nunca", *Revista de Innovación Sanitaria y Atención Integrada* 1(3) Article 2. Disponible a: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss3/2> data 10/09/12
- OMS (2002). Cuidado innovador para las condiciones crónicas. Agenda para el Cambio 2002. Disponible a: The Innovative Chronic Care. http://www.who.int/chp/knowledge/publications/iccc_spanish.pdf
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut (2013). Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat PPAC. Disponible a <http://www20.gencat.cat/portal/site/salut/menuitem.36e8d120a1aac1ee5686da5bb0c0e1a0/?vgnnextoid=cf2a63c30a0cf210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=cf2a63c30a0cf210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Arias Gassol
- Anna M. Rovira Sadurní
- Laura Salom Seminario
- Visitant Infermeria Eucs01

OBJECTIUS:

Estratègies d'intervenció en dolor crònic pertany a la matèria d'estratègies d'intervenció en salut. L'assignatura pretén que l'estudiant adquireixi competències per poder valorar, analitzar, planificar i actuar en persones afectades de dolor crònic.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Tenir la capacitat de valorar des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari considerant els seus aspectes físic, psicològics i socials.
2. Reconeix les situacions de dolor crònic i com impacten en la vida dels usuaris.
3. Coneix mesures farmacològiques i no farmacològiques per fer front al dolor crònic
4. Identifica els diferents aspectes que permeten una valoració acurada del dolor.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

CONTINGUTS:

---

1. Principis bàsics del dolor
  - . Concepte dolor crònic
  - . Antecedents històrics
  - . Dimensions dolor crònic
  - . Factors i repercussions del dolor crònic
  - . Repercussions del dolor crònic
2. Bases anatomofisiològiques del dolor
3. Tipus de dolor
  - . Classificació i definicions
4. Valoració del dolor
  - . Entrevista i exploració
5. Alternatives terapèutiques
  - . Mesures farmacològiques
  - . Mesures no farmacològiques
6. Tractament multidisciplinar: casos clínics. Principis bàsics del dolor

AVALUACIÓ:

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres :

- 40% Examen final
- 60% Avaluació continuada (activitats dirigides i autònomes)

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan estiguin aprovades.

Període complementari/recuperació:

L'estudiant que no superi la prova escrita, podrà recuperar-la en aquest període (mes de juny), sempre que el total de parts no superades de l'assignatura no suposi més del 50% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Català, E. (2008). *Manual de tratamiento del dolor*. Barcelona: Publicaciones Permanyer
- Khalsa, D.S. (2001). *Curar el dolor*. Barcelona: Urano, 1992
- McCaffery, M. (1992). *Dolor: Manual Clínico para la práctica de enfermería*. Barcelona: Salvat, cop.
- Moix, J. (2006). *Cara a cara con tu dolor*. Barcelona: Paidós.
- Zamora Posada, M. (2009). *Atención Integral al Dolor*. Jaén: Formación Alcalá.

Fisioteràpia Esportiva

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Carles Parés Martínez
- Josep Antoni Mellado Navas

OBJECTIUS:

L'assignatura, que pertany a la matèria d'Activitat física, esport i salut, pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics per a l'actuació en l'àmbit esportiu, ja sigui dirigit tant a la prevenció com al tractament de les lesions esportives.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les patologies més freqüents derivades de la pràctica esportiva.
2. Identifica les tècniques bàsiques per tractar l'esportista lesionat.
3. Identifica com prevenir i tractar les lesions més freqüents derivades de la pràctica esportiva.
4. Aplica adequadament els diferents mitjans (actius i passius) per la recuperació de l'esportista.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.

Específiques

- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.
- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en fisioteràpia: massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, Climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia, teràpies derivades d'altres agents físics, així com aspectes fonamentals de la ergoteràpia i altres teràpies afins a l'àmbit de competència de la fisioteràpia.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la Medicina Esportiva
  1. Indicacions i contraindicacions de la pràctica esportiva. Patologies que es beneficien de la pràctica esportiva. L'esport infantil.
2. Factors que predisposen a la lesió esportiva
  1. Factors intrínsecs.
  2. Factors extrínsecs.
3. Diagnòstic de les lesions esportives
  1. Història clínica. El mecanisme lesional. L'exploració. Les proves complementàries: simples i complexes.
4. Lesions esportives més freqüents
  1. Lesions articulars. Lesions musculotendinoses. Lesions lligamentoses.
5. Tipus de tractaments de les lesions esportives
  1. Tractaments funcionals. Tractaments quirúrgics. Treball en equip multidisciplinar: metge de l'esport; fisioterapeuta; entrenador; preparador físic.
6. Lesions més freqüents en les diferents modalitats esportives
  1. Lesions més freqüents en: Futbol; Bàsquet; Handbol; Voleibol; Tennis; Paddle; Golf; Atletisme; Esquí.
7. Mètodes de recuperació de la fatiga en l'esportista
  1. La restitució sincrònica o recuperació continuada
  2. La restitució primària o recuperació ràpida
  3. La restitució secundària o recuperació profunda
  4. La restitució en la síndrome del sobreentrenament
8. Tractament fisioterapèutic i prevenció de les lesions més freqüents en l'esport
  1. El cruiximent
  2. La distensió muscular
  3. La ruptura fibril·lar
  4. La periostitis tibial
  5. La fascítis plantar
  6. La lumbàlgia
9. Protocol d'actuació davant l'esportista lesionat
  1. Tractament la lesió
  2. Readaptació a l'esforç
  3. Psicologia de l'esportista lesionat

AVALUACIÓ:

Els continguts pràctics (20% de la nota final) s'avaluaran de forma continuada durant el procés d'aprenentatge.

L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques haurà de realitzar una prova pràctica de tots els blocs al finalitzar el semestre.

Presentació d'un treball de seguiment d'un cas clínic relacionat amb una lesió esportiva (30% de la nota final) que s'entregarà al final del semestre.

Els continguts teòrics (50% de la nota final) s'avaluaran mitjançant una prova escrita realitzada al final del semestre.

L'avaluació és continuada i s'han de superar cadascuna de les parts per aprovar l'assignatura. En el cas de no superar alguna de les parts que no representi més del 50% del total de l'avaluació de l'assignatura, es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en el període d'avaluació del mes de juny.

BIBLIOGRAFIA:

- T. Einsingback; A. Klümper; L. Biedermann. *Fisioteràpia y rehabilitación en el deporte*. Madrid: Scriba, 1994.
- Champ L. Baker Jr. *Manual de campo de Medicina del Deporte*. Madrid: Panamericana, 1998.
- Toni Bové. *El vendaje funcional*. Madrid: Harcourt, 2000.
- Toni Bové. *El cuidador deportivo*. Madrid: Elsevier, 2003.
- U. Heim; J. Bactensweir. *Guía de Traumatología y Ortopedia*. Editorial Thieme.
- Lars Peterson. *Lesiones deportivas; prevención y tratamiento*. Madrid: Jims.

Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Mihaela Lenuta Vancea

OBJECTIUS:

The course will provide a general and broad overview of the main political and policy-making trends that have taken place in Europe and at a global scale throughout the past two decades. Using a number of technical and academic texts on the issue, we will examine from a critical perspective, first of all, the political and ideological premises shaping current international health policies. Second, we will explore the relationship between health equity and various concepts and phenomena such as the physical and natural environment, work and employment, social and health protection, and resources and power relations. The course will end with an analysis of the politics behind European health policies, both at the policy-making level and through an examination of the responses, resistances, and proposals stemming from civil society and social movements.

As a course taught in English to students whose first language is not English, language is a fundamental part of it. English language will be used as a means to teach and learn content. Students are expected to follow explanations, make oral contributions, understand texts, and express themselves in writing all in English. In a nutshell, the students will need a certain level of English proficiency in order to keep up with the course and, at the same time, they will be able to improve their language skills along the way.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. The student is able to identify the psychological and social factors that have an impact on people's, families', and communities' health and illness
2. The student is able to know the scientific terminology in a different language
3. The student is able to understand, interpret, and reflect critically on English language sources on Health Sciences and Health Politics in Europe and across the world

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.
- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.

Específiques

- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

CONTINGUTS:

---

1. The Need for New Paradigms in Global Health
  1. Geopolitics and Global Economic Governance of Health
  2. Basic Human Needs and Sustainable Human Development
  3. New Attitudes for the Promotion of Public and Population Health
2. Health and the Environment
  1. Urban Living Conditions
  2. Urban Planning that Promotes Health
  3. Land Rights
  4. Rural Livelihoods
  5. Rural Infrastructure and Services
  6. Rural-Urban Migration
  7. The Natural Environment
3. Health, Work, and Employment
  1. Fair Employment and Decent Work
  2. Safe and Decent Work Standards
  3. Precarious Work
  4. Improving Working Conditions
4. Social Protection and Health Care
  1. Social Protection Across the Life course
  2. The Generosity of Social Protection Systems
  3. Social Protection Systems and Excluded Groups
  4. Universal Health Care
  5. Primary Health Care. Community Engagement and Empowerment
  6. Prevention and Promotion
5. Health Equity, Resources, and Power Relations
  1. Health Equity as a Marker of Societal Progress
  2. Government Policy Impact on Health Equity
  3. Action Toward Improving Gender Equity for Health
  4. Sexual and Reproductive Health and Rights
  5. Legislation for political empowerment: Bottom-Up Approaches to Health Equity
6. The politics Behind European policies on Health
  1. The Politics of Health Reform in Europe
  2. Health Policy in the European Union
  3. The Europeanization of Health Policy
  4. Social Movements and Civil Society on Health Equity

AVALUACIÓ:

Students' work and competences will be evaluated in the following way:

1. In-Class Pop-Quizzes: 20% (individual)
2. Attendance and Participation: 15% (individual)
3. Glossary: 15% (group)
4. Reading Guides: 20% (group)

5. Final Project: 30% (group)

The final grade of the course will result from the sum and average of each of the five activities.

In case of a non-pass final grade in June, it will be possible to have a complementary evaluation of the Pop-Quizzes and the Final Project. In order to be able to access the complementary evaluation (September 2013) the students will need to have passed at least 50% of the class work.

Plagiarism is penalized by all universities and, according to UVic's Students' Rights and Duties Regulation, it is a serious fault. Any indication of the existence of plagiarism or inadequate appropriation of someone else's ideas or texts (whether authors, Internet, or classmates) will translate automatically into failing the course.

BIBLIOGRAFIA:

Basic Bibliography

- Benatar, S.R.; Gill, S. & Bakker, I. (2009). *Making progress in global health: the need for new paradigms*, International Affairs, 85(2), 348-371
- Freeman, R. (1998). *Competition in context: the politics of health care reform in Europe*, International Journal for Quality in Health Care, 10(5), 395-401
- Greer, S. (2009). *The politics of European Union Health Politics*. New York: Open University Press
- Starfield, B. (2006). *State of the Art in Research on Equity and Health*, Journal of Health Politics, Policy and Law, 31(1), 11-32
- World Health Organization. (2008). *Closing the gap in a generation. Health equity through action on the social determinants of health*. Final Report of the Commission on Social Determinants of Health. Geneva: World Health Organization

Additional bibliography will be provided to the students throughout the semester.

Inclusive Communities and Accessibility

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

-
- Maria De Eguia Huerta
- Sandra Ezquerria Samper

OBJECTIUS:

The course will provide an understanding of the importance of building inclusive communities to eliminating discrimination and exclusion and guaranteeing the fulfillment of citizenship and human rights. For that purpose we will begin by examining the differences and implications of analyzing social reality from an individualist perspective, a structural one and through the introduction of conflict theory. Using a selection of technical and academic texts on the subject matter, we will critically examine the social processes of inclusion and inclusion as well as the need for new paradigms and strategies from an equity and rights perspective. We will explore the relationship of inclusiveness and accessibility with social and cultural factors, gender and power relations, and diverse capacities. And in turn, looking at different models from an interdisciplinary approach, we will examine how those factors affect the leadership of a community as well as the possibilities of social change.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- The student has knowledge of a second language.
- The student understands and interprets oral and written English and communicates verbally on specialized publications in Public Health Sciences.
- The student is able to identify the main social, economic and political theories of disease.
- The student is able to understand the incidence of the psychosocial factors related to health, disease, chronicity and quality of life.
- The student is able to analyze critically theories of conflict versus theories of structuralism.

COMPETÈNCIES

Generals

- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.

Específiques

- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

CONTINGUTS:

Unit 1. Structuralist versus conflict theories

- How do we look at social reality?
- Who or what do we think is responsible for a particular social problem or situation?
- What are the implications of using different social theories for our understanding of the world?

Unit 2. The concept of inclusive communities and exclusion

- What is an inclusive community?
- Why is building inclusive communities important?
- Understanding social processes of inclusion/exclusion

Unit 3. Understanding Culture and Diversity in Building Communities

- What is culture?
- Why is understanding culture important for building inclusive communities?
- What are cultural rights?

Unit 4. Gender Inclusive Communities

- Understanding gender inclusion/exclusion
- Implications of using a women's safety perspective to frame the issue of inclusive communities

Unit 5. Inclusiveness and accessibility for people with diverse capacities

- People with disabilities versus with diverse capacities
- What are the implications of creating an inclusive environment for people with diverse capacities?

Unit 6. Healthy cities: Social determinants of health and the built environment

- What is the purpose of the healthy cities movement?
- Using the Social Determinants of Health framework to understand the link between inclusive communities and healthy cities
- What is the role of local governments in building inclusive communities and healthy cities?

Unit 7. Interdisciplinary approach and leadership for inclusive communities

- Why the need of an interdisciplinary approach for the development of inclusive communities?
- Who are the stakeholders to be involved and at which stages?
- Exploring leadership models for inclusiveness
- How do culture and other factors affect the leadership of a community?

AVALUACIÓ:

Students' work and competences will be evaluated in the following way:

1. Attendance and Participation: 15% (individual)
2. Assignments based on readings and class discussions: 40% (individual)
3. On-line Reflections and Debates: 15% (individual)
4. Final Project: 30% (group)

The final grade of the course will result from the sum and average of each of the four segments.

In case of a non-pass final grade at the end of the semester, it will be possible to have a complementary evaluation of the Final Project. To be eligible for the complementary evaluation (September 2014) the students will have to pass at least 50% of the class work.

Plagiarism is penalized by all universities, and according to UVic's Students' Rights and Duties Regulation, it is a serious fault. Any indication of the existence of plagiarism or inadequate appropriation of someone else's ideas or texts (whether authors, Internet, or classmates) will translate automatically into failing the course. We encourage critical thinking of what different authors have written or said. Thus proper reference to their work is required.

BIBLIOGRAFIA:

- Freudenberg, N.; Klitzman S.; Saegert S. (2009). *Urban Health and Society. Interdisciplinary Approaches to Research and Practice*. San Francisco: Jossey-Bass
- Potapchuk, M. (2001). *Steps toward an inclusive community*. Washington, DC: Joint Center for Political and Economic Studies.
- Potapchuk, M. *Assessing your Community's Inclusiveness* (website)
- UN General Assembly (2012). *Report of the Special Rapporteur in the field of cultural rights*.
- Alberta Urban Municipalities Association. *Welcoming and Inclusive Communities toolkit* (website).
- Women in Cities International. *Tackling Gender Exclusion: Experiences from the Gender Inclusive Cities Program* (website).
- WHO (2012). *Addressing the Social Determinants of Health: The Urban Dimension and the Role of Local Government*.

Mètodes d'Intervenció en les Incontinències Urinàries

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ana Maria Abello Pla
- Roser Picas Baltanàs

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura optativa es treballarà la metodologia d'intervenció de Fisioteràpia en les incontinències urinàries, en l'atenció primària de salut. Programes de promoció i prevenció de la salut dirigits a la comunitat. Estratègies d'intervenció en la fisioteràpia en assistència primària i domiciliària en Incontinències Urinàries. Els conceptes de (CIF) Classificació Internacional del Funcionament 2001. Fonaments de la intervenció en Fisioteràpia en Incontinències Urinàries. Diagnòstic de fisioteràpia a partir del diagnòstic clínic. Prevenció, tractament preventiu i tractament curatiu. Avaluació i seguiment.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Relaciona les disfuncions del sòl de la pelvis amb les disfuncions del diafragma respiratori, les dels músculs de la paret abdominal i les estructures musculars i esquelètiques de la columna lumbosacre.
2. Defineix el compartiment pelvioperineal i la seva fisiopatologia urològica, sexològica, coloproctològica i de la reproducció humana.
3. Descriu i aplica la fisiopatologia derivada de les disfuncions del complex lumbopelvià-femoral: incontinències urinàries.
4. Defineix i sap aplicar les directrius de la CIF en el diagnòstic de Fisioteràpia en IU.
5. Coneix els test específics validats i tècniques d'exploració del complex pelvioperineal en IU.
6. Aplica les tècniques específiques d'exploració del compartiment pelvioperineal en IU.
7. Descriu i coneix la prevenció de les disfuncions del diafragma pelvià.
8. Descriu les tècniques passives de tractament de les incontinències urinàries.
9. Descriu les tècniques actives de tractament de les incontinències urinàries.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Anatomia funcional del complex Lumbopelviofemoral. Àrea lumbar. Àrea pelvitrocantèrica. Àrea diafragmàtica.
2. Diafragma respiratori i les seves relacions amb el complex pelvioperineal.
3. Exploració complexa lumbopelviofemoral. Àrea lumbar. Àrea pelvitrocantèrica. Àrea diafragmàtica.
4. Vinculació de les eines i tests validats d'avaluació i diagnòstic basats en la CIF.
5. Diagnòstic clínic (mèdic) versus diagnòstic de fisioteràpia.
6. Tècniques preventives i curatives, passives i actives de tractament fisioterapèutic de les incontinències urinàries masculines i femenines.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada:

- Els continguts pràctics s'avaluaran de forma continuada a la classe pràctica a través de la valoració dels procediments pràctics durant el procés d'aprenentatge de les pràctiques impartides. Més la presentació de dos treballs (resums crítics de 1r article F. Primària i 2n article F. Domiciliària en IU) que es treballaran durant el semestre
- Els continguts teòrics s'avaluaran a través de proves escrites, la presentació en Power Point d'una exposició oral en grup (vegeu format adjunt), basada en un article de fisioteràpia comunitària en IU.

Avaluació en prova final:

- L'estudiant que no hagi assistit al 80% de les classes pràctiques no podrà avaluar-se a través del sistema d'avaluació continuada i haurà de fer un examen teòric final, una prova pràctica dels blocs de l'assignatura i la presentació de la exposició (Power Point) oral basada en un article de fisioteràpia comunitària en IU.
- L'estudiant que no superi l'avaluació continuada haurà de realitzar un examen teòric final, una prova pràctica de tots els blocs i la presentació de la presentació.
- Power Point de l'exposició oral basada en un article de l'assignatura Fisioteràpia comunitària en IU.

Valors de les notes

- Continguts teòric: 60% = 40% examen + 20% exposició oral en grup màxim 4 persones.
- Continguts pràctics: 40% = 20% pràctiques+ 20% article F. Primària o bé article F. Domiciliària en incontinències urinàries

BIBLIOGRAFIA:

- Ferri Morales, A.; Anastegui Azkúe, J.M. *Prevención de la disfunción del suelo pélvico de origen obstétrico*, 2004.
- Grup The Cochrane Collaboration: *Incontinències urinàries*, 2005. Berhmans B. Actas Url Esp 2006;30(2):112-122
- Herrera Pérez, A.; Arriaga Hernández, J.; González Espinosa, C.; Leppe Zamora, J.; Herrera Neira, F. *Calidad de vida y función sexual en mujeres postmenopáusicas con incontinencia urinaria*. Actas Urológicas Españolas. Junio de 2008.
- Martínez Bustelo, S.; Ferri Morales, A. et al. *Entrevista clínica y valoración funcional del suelo pélvico*. A Coruña: *Fisioterapia* 2004; 26(5):266-80.
- Pereira, A. *Exploración sistemática de la paciente con disfunción del suelo pélvico* (en línea). Disponible a:
http://www.hvn.es/servicios_asistenciales/ginecologia/documentos/Ponencias2005/exploracion_suelo.pdf
- Sheila Kitzinger; *La mujer y su experiencia sexual*, Ediciones Folio, 1985.
- Stephenson, O'Connor. *Fisioterapia en Obstetricia y Ginecología*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2003.
- Walker, Carolina. *Fisioterapia en obstetricia y uroginecología*. Barcelona: Masson Elsevier, 2006.

Webgrafia

- www.efisioterapeuta.net/certamen
- Versió abreviada de la CIF en espanyol:
- <http://www.imsersomayores.csic.es/documentos/documentos/oms-clasificacion-02.pdf>
- Comparació de diferents escales de avaluació amb els elements de la CIF:
- <http://www.imsersomayores.csic.es/documentos/documentos/querejeta-discapacidad-01.pdf>
- Versió en espanyol de la WHO DAS
- <http://www.who.int/classifications/icf/whodasii/en/index.html>
- Llistes de verificació dels elements de la CIF
- <http://www.who.int/classifications/icf/training/icfchecklist.pdf>

Per a consultar en línia

- Navegador de la CIF, amb opció de triar l'idioma:
- <http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

Els professors recomanaran bibliografia específica i altres fonts documentals per a cada tema al llarg del curs.

Psicomotricitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Encarnació Mora López

OBJECTIUS:

L'assignatura de psicomotricitat aporta a l'estudiant una visió del desenvolupament humà com una unitat psíquica, emocional i motriu, donant-li una visió holística de tot aquest procés.

Durant l'assignatura l'estudiant coneixerà els orígens d'aquesta disciplina, les diferents escoles d'intervencions, els àmbits d'intervencions i la seva metodologia.

L'objectiu es transmetre a l'estudiant la visió preventiva d'aquesta disciplina ,que ajuda a les persones durant tot el cicle de la vida, afavorint la seva expressió motriu i emocional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriure els fonaments teòrics d'aquesta disciplina.
2. Conèixer la metodologia aplicada en els diferents cicles de vida.
3. Aplicar una sessió bàsica de psicomotricitat preventiva.
4. Reconèixer les expressions i emocions dels participants durant una sessió de psicomotricitat.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Analitzar, programar i aplicar el moviment com a mesura terapèutica, promovent la participació del pacient/usuari en el seu procés.
- Comprendre i aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en fisioteràpia i rehabilitació física, així com l'avaluació científica de la seva utilitat i efectivitat.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.
- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en fisioteràpia: massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, Climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia, teràpies derivades d'altres agents físics, així com aspectes fonamentals de la ergoteràpia i altres teràpies afins a l'àmbit de competència de la fisioteràpia.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Breu història de la psicomotricitat.
  1. Definicions.
  2. Àmbits d'intervenció.
2. Bases de la psicomotricitat.
3. Escoles d'intervenció en psicomotricitat.
  1. Psicomotricitat cognitiva.
  2. Psicomotricitat vivenciada
4. IPP, metodologia, materials, intervenció.
  1. Competències motrius, cognitives, socioafectives.
  2. Tipus de material.
  3. Mètodes d'intervenció.
5. Aptituds i actituds del psicomotricista.
  1. Escolta activa.
  2. Empatia.
  3. Llei estructurant.
  4. El cos com a mediador relacional.
6. Estructures de les sessions en psicomotricitat.
  1. Ritual d'entrada.
  2. Espai sensoriomotriu.
  3. Espai creatiu i de diàleg.
  4. Reconeixement i ritual de sortida.
7. Objectius de la psicomotricitat en els diferents àmbits on s'actua.

AVALUACIÓ:

Període ordinari:

Ítems de l'avaluació continuada:

1. Participació en les sessions de psicomotricitat i en les activitats proposades a l'aula: 15% de la nota final de l'assignatura (no recuperable).
2. Avaluacions pràctiques: 45% de la nota final.
3. Prova escrita de resposta múltiple: 40% de la nota final de l'assignatura.

Assistència a les classes pràctiques: Si es falta més d'un 20% de les classes la part pràctica queda suspesa i no es podrà realitzar l'examen pràctic dins del període ordinari.

Es podrà realitzar la mitjana de les diferents puntuacions obtingudes per establir la nota final, sempre i quan les diferents avaluacions pràctiques i l'examen escrit global tinguin una puntuació igual o superior a 5. En cas contrari s'haurà de reavaluar en el període d'avaluació complementària.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Aucouturier, B. (2004) " *Los fantasmes de accin y la pràctica psicomotriz*" Ed. Graò. Barcelona.
- Aucouturies, B. Mendel, G. (2004). " *¿Por qué los niños y las niñas se mueven tanto?*" Ed. Graò. Barcelona.
- Mila, J. (2008) " *De profesión psicomotricista*". Ed. Miño y Dávila. Buenos Aires.
-

Complementària:

- Arnaiz P.; Rabsdán, M.; Vivés, I. (2009) *La psicomotricidad en la escuela. Una pràctica educativa i preventiva*. Ed. Aljibe. Málaga.
- B. Aucouturier, I Darrault, JL. Empinet. (1984) " *La pràctica psicomotriz, reeducación y terapia?* Ed. Científico-médica. Madrid.

Psicosociologia de la Discapacitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joaquina Planella Morató

OBJECTIUS:

- Aprofundir en el coneixement de les característiques de les persones amb discapacitat dins un context inclusiu.
- Assolir un domini bàsic d'aquesta temàtica, per tal de poder observar, analitzar i prendre decisions perquè les persones amb discapacitat assoleixin un funcionament humà i una qualitat de vida normativa des d'un enfocament inclusiu.
- Identificar i conèixer les diferents patologies mèdiques i psicològiques associades a les persones amb discapacitat amb l'objectiu de millorar la qualitat assistencial en l'àmbit de la fisioteràpia i de la teràpia ocupacional.
- Conèixer les bases etiològiques de la discapacitat.
- Ser conscients de la vulnerabilitat, en els diferents àmbits, de les persones amb discapacitat, així com també de les repercussions legals habituals.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Aprofundir en el coneixement de les característiques i les necessitats específiques de les persones amb discapacitat
- Conèixer els suports materials, tècnics i personals que poden ser utilitzats per les persones amb discapacitat.
- Conèixer les necessitats de les famílies i de les persones amb discapacitat i saber intervenir per afavorir el seu desenvolupament i el benestar psicològic i físic amb l'objectiu de millorar la seva qualitat de vida.
- Utilitzar estratègies i instruments que permetin una comunicació efectiva amb les persones amb discapacitat i el seu entorn familiar i social.
- Analitzar les necessitats d'atenció i proporcionar els serveis i suports necessaris per aconseguir una atenció inclusiva i continuïtat assistencial

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial per tal d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Establir una relació empàtica i d'acompanyament amb els malalts i familiars.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

Específiques

- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

CONTINGUTS:

---

1. Sociologia de la discapacitat.
2. Exclusió i inclusió social.
3. Teories socials.
4. Anàlisi comparat de las polítiques europees.
5. El model social.
6. Construcció social i representacions de la discapacitat.
7. Actituds cap a las persones amb discapacitat.
8. Psicologia i discapacitat.
9. Factors psicosocials implicats en la discapacitat. Models.
10. Tècniques d'avaluació i intervenció psicològica.
11. Estratègies preventives o d'intervenció des d'una perspectiva educativa.
12. Concepte de normalització, activitat física, oci i integració laboral. El recolzament social.

AVALUACIÓ:

L'estudiant haurà de demostrar que ha assolit les competències i els coneixements de l'assignatura.

Avaluació formativa i continuada: Hi haurà un control escrit individual amb un pes total d'un 50%. Per poder presentar-se a aquesta prova, cal haver assistit regularment a classe i participat activament en la dinàmica de les classes.

Els treballs pràctics representen un 50%.

Per aprovar l'assignatura convé haver aprovat cadascuna de les parts; control escrit i el treball pràctic. En el cas de no superar alguna de les parts i que aquesta no sigui més del 50% del total de l'avaluació de l'assignatura, aquesta es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en el període d'avaluació del mes de setembre. La qualificació final s'obté a través de la mitjana entre la prova i el treball pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Blackwood, D.H.; Thiagarajah, T.; Malloy, P.; Pickard, B.S.; Muir, W.J. (2008). "Chromosome abnormalities, mental retardation and the search for genes in bipolar disorder and schizophrenia". *Neurotoxicity Research*, 14, 113-120.
- Cain, N.N.; Davidson, P.W.; Burhan, A.M.; Andolsek, M.E.; Baxter, J.T.; Sullivan, L.; Florescue, H.; List, A.; Deutsch, L. (2003). "Identifying bipolar disorders in individuals with intellectual disability". *Journal of intellectual disability research*, 47, 31-8.
- Emerson, E.; Hatton, C.; Thompson, T.; Parmenter, T. (2004). *The international handbook of applied research in intellectual disabilities*. England. John Wiley & Sons.
- Fletcher, R.; Loschen E.; Stavrakaki Ch.; First M. (2007). *Diagnostic Manual of intellectual disability*

- (DM-ID). New York: NADD-Press.
- Font, J. (2004) "L'avaluació de la conducta adaptativa: noves aportacions per a la seva comprensió i mesura". *Suports* 8, 28-41.
  - Garcia Gonzalez-Gordon, R. (2002). *Adaptacion Española del Pas-add 10*, Entrevista Estandarizada Evaluacion Psiquiatrica Adulto.
  - Giné, C.; Alomar, E.; Balcells, A. i col. (2006) "L'Escala d'Intensitat de Suports (EIS): un instrument per promoure el benestar de les persones amb discapacitat intel·lectual". *Suports*, 10, 66-72.
  - Giné, C. (Coord.) (2003). *Trastorns del desenvolupament i necessitats educatives especials*. Barcelona: UOC.
  - Giné, C.; Font, J. (2012) *Infants i adolescents amb discapacitat a Catalunya: situació actual i factors de discriminació*. UNICEF, Comitè Catalunya.
  - Matson, J.L.; González, M.L.; Terlonge, C.; Thorson, R.T.; Laud, R.B. (2007). "What symptoms predict the diagnosis of mania in persons with severe/profound intellectual disability in clinical practice?". *Journal of intellectual disability research*, 51,25-31.
  - Montero, D. (1999) *El sistema valoración-enseñanza-evaluación de destrezas adaptativas: ICAP, CALS y ALSC*. Departamento de pedagogía de la universidad de Deusto. Ponencia presentada a las III Jornadas científicas de investigación sobre personas con discapacidad dentro del simposio "Retos en la respuesta al retraso mental en la vida adulta: formación, oportunidades y calidad de vida", Salamanca.
  - Fatemi, S.H.; Folsom, T.D. (2011) "The role of fragile X mental retardation protein in major mental disorders". *Neuropharmacology*, 60, 1221-1226.
  - Matson, J.L.; Shoemaker, ME. (2011) "Psychopathology and intellectual disability". *Current Opinion. Psychiatry Journal*, 24, 367-371.
  - Salvador, Ll. i Novell, R. (2002). *Guía Práctica para la Evaluación Psiquiátrica en el Retraso Mental*. Madrid: Aula Médica.
  - Smiley, E.; Cooper, SA. (2003) "Intellectual disabilities, depressive episode, diagnostic criteria and Diagnostic Criteria for Psychiatric Disorders for Use with Adults with Learning Disabilities/Mental Retardation (DC-LD)". *Journal of intellectual disability research*, 47, 62-71.
  - Thompson, J.; Bryant, B.; Campbell, E. i col. (2007). *Escala d'intensitat dels suports*. Barcelona (AAIDD i APPS).
  - Verdugo, M.A. (2000) "Análisis de la definición de discapacidad intelectual de la asociación americana sobre retraso mental de 2002". *Siglo Cero. Revista Española sobre Discapacidad Intelectual*, 34, 1-1
  - Verdugo, M.A.; Arias, B.; Gómez, L.; Schalock, R. (2008). *Escala GENCAT de Qualitat de Vida*. Generalitat de Catalunya, Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Sexualitat i Cronicitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Naudó Molist
- Miriam Molas Tuneu

OBJECTIUS:

Són objectius de l'assignatura:

- Analitzar els factors que contribueixen a la salut sexual
- Conèixer els conceptes bàsics de sexualitat respecte a la cronicitat
- Diferenciar conceptes d'identitat - rol i orientació en sexualitat humana
- Anàlisi i abordatge de les dificultats que es presenten en diverses malalties cròniques respecte a la dimensió sexual
- Domini i maneig d'orientacions pedagògiques per a diverses discapacitacions
- Abordatge clínic de disfuncions sexuals en persones que presenten cronicitat

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix, reflexiona i és capaç d'explicar les principals característiques de la sexualitat en situacions de cronicitat i discapacitat
2. Diferencia els conceptes bàsics de la dimensió sexual humana.
3. Identifica i reconeix els drets universals de la salut sexual en població crònica i discapacitada.
4. Planifica i avalua un programa d'educació sexual per a persones amb situació de cronicitat

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

Específiques

- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.
- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la salut sexual
2. Concepte de sexualitat i discapacitat
3. Identitat-Rol-Orientació en població general
4. Drets sexuals de les persones amb discapacitat
5. Sexualitat i HTA
6. Sexualitat i estats intersexuals
7. Sexualitat i salut mental
8. Sexualitat i vellesa
9. Sexualitat i dolor crònic
10. Sexualitat i discapacitat física
11. Sexualitat i diabetes
12. Clínica Sexològica-Factors i Avaluació
13. Clínica Sexològica Masculina
14. Clínica Sexològica Femenina

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques i en l'examen final. Per a poder procedir a aquesta suma caldrà haver aprovat l'examen.

Els percentatges son els següents:

- 30% Treballs i exercicis individuals (no recuperable)
- 20% Treball en grup (no recuperable)
- 50% Examen(recuperable)
- Cal haver aprovat l'examen per a poder fer mitja

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Garcia, J.L.; (2000). *Educación sexual y afectiva en personas con minusvalía psíquica*. Navarra: Asociación Síndrome de Down.
- Font i Roura, Josep; Martínez, Anna. *L'avaluació de la sexualitat: l'escala de coneixements, experiències i necessitats sexuals per a persones amb discapacitat intel·lectual*.
- Sánchez Raja, Esther. *Guia bàsica d'educació afectivosexual per a persones amb discapacitat visual*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2007.
- Cabello Santamaría, Francisco. *Sexualidad y discapacidad física*. Barcelona: Institut de Sexologia de Barcelona, 1996.
- Baldaro Verde, Jole. *La sexualidad del deficiente*. Barcelona: CEAC, 1992.
- Tallis, Jaime. *Sexualidad y discapacidad*. Buenos Aires; Madrid, 2005.
- López Sánchez, Félix. *Sexualidad en la vejez*. Madrid: Pirámide, 2005.

Complementària

- Lopiccolo, J.; Lopiccolo, L. (1980). *Handbook of Sex Therapy*. Nova York: Plenum Press.
- Jarne, A.; Talam, A. (2000). *Manual de psicopatología clínica*. Barcelona: Paidós.
- Beach, A.F.; Ford, S.C. (1969). *Conducta sexual*. Barcelona: Fontanella
- Carrobles, J.A.; Sanz, A. (1991). *Terapia sexual*. Madrid: Fundación Universidad-Empresa.
- Crespo, M.; Labrador, F.J.; Puente, M.L. (1994). "Trastornos sexuales". A: A. Belloch, B.
- Farré, J.M.; Lasheras, M.G. (1998). "Disfunciones sexuales". Dins: J.L. Vázquez-Barquero (ed.).
- Hawton, K. (1985). *Sex therapy*. Londres: Oxford Univ. Press. Traducció castellana: *Terapia sexual*. Barcelona: Doyma, 1988.
- Kaplan, H.S. (1987). *Sexual aversion, sexual phobias and panic disorder*. Nova York: Brunner/Mazel.
- Kaplan, H.S. (1992). "El deseo trastornado". Dins: E.F.L. Ochoa; C. Vázquez (ed.). *El libro de las exualidad*. Madrid: El País.
- Kaplan, H.S. (1978). *La nueva terapia sexual*. Madrid: Alianza Bolsillo.
- Masters, W.; Johnson, V.; Kolodny, R. (1987) *La sexualidad humana*. (3 volums). Barcelona: Grijalbo.
- Gomez Gil, E.; Esteva de Antonio, I.; (2006) *Ser transexual*. Barcelona: Glosa.

Tecnologia Assistida

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Andreu Ferrer Franquesa

OBJECTIUS:

L'assignatura, que pertany a la matèria d'Estratègies d'Intervenció en Salut, pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements bàsics que fonamenten la tecnologia assistida amb l'objectiu de conèixer els diferents tipus de pròtesis, ortesis i equipament adaptat i d'assistència existent segons les deficiències o discapacitats de la persona.

L'assignatura s'impartirà en anglès.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Adquirir els coneixements teòrics i pràctics de l'ús de pròtesis, ortesis i/o equipament adaptat i d'assistència.
2. Conèixer els diferents tipus de pròtesis, ortesis i equipament adaptat i d'assistència segons les deficiències i discapacitats de la persona.
3. Dissenyar un programa d'intervenció i d'informació i cura a les persones que utilitzin pròtesis, ortesis i/o equipament adaptat i d'assistència.

COMPETÈNCIES

Específiques

- Comprendre els principis ergonòmics i antropomètrics.
- Comprendre i realitzar els mètodes i tècniques específics referits a l'aparell locomotor (incloent teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i quiropràxia), als processos neurològics, l'aparell respiratori, al sistema cardiocirculatori i les alteracions de l'estàtica i la dinàmica.
- Comprendre i realitzar mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia a la fisioteràpia, tècniques reflexes, així com altres mètodes i tècniques alternatives i/o complementàries la seguretat i eficàcia de la qual estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència.
- Conèixer i aplicar les bases teòriques i el desenvolupament dels mètodes i procediments fisioterapèutics.
- Identificar els canvis produïts com a conseqüència de la intervenció de la fisioteràpia.
- Tenir la capacitat de valorar, des de la perspectiva de la fisioteràpia, l'estat funcional del pacient/usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials d'aquest.

CONTINGUTS:

---

1. Pròtesis, Ortesis i equipament adaptat i d'assistència: 1.1. Definició. 1.2. Diferenciació i ús segons les patologies.
2. Pròtesis: 2.1. Classificació. 2.2. Prescripció. 2.3. Tractament protèsic. 2.4. Pròtesis de l'extremitat superior. 2.5. Pròtesis de l'extremitat inferior.
3. Ortesis: 3.1. Classificació. 3.2. Prescripció. 3.3. Tractament amb ortesis. 3.4. Ortesis de l'extremitat superior. 3.5. Ortesis de l'extremitat inferior. 3.6. Ortesis en tronc i columna.
4. Equipament adaptat i d'assistència: 4.1. Definició. 4.2. Classificació. Equipament d'assistència per a les activitats de la vida diària bàsiques, instrumentals, per a la productivitat i per al lleure. 4.3. Ajuts i subvencions 4.4. Normativa sobre accessibilitat i barreres arquitectòniques

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà a partir dels següents ítems:

- L'assistència de l'estudiant i la participació a classe: 50% de la nota final (per superar aquest ítem s'ha de complir una assistència mínima del 80% de les sessions.
- Prova escrita tipus test al finalitzar el semestre: 50% de la nota.

Per superar l'assignatura cal obtenir una qualificació igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

- Viladot, R.; Cohi, O.; Clavell, S. Ortesis y prótesis del aparato locomotor. Tomos 1, 2 y 3. Barcelona: Masson, 1992.
- Willard and Spackman. Occupational therapy. 8ª ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2001.
- Annie Turner, Marg Foster, Sybil E. Johnson. Occupational Therapy and physical dysfunction. 5ª ed. Madrid: Ed Elsevier, 2003.
- Kapandji, A. L. Fisiología articular. Miembro superior. 5ª ed. Madrid: Médica Panamericana, 1999.

Teràpia Aquàtica i Rehabilitació Eqüestre

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Begoña Velilla Mor
- Zara Ochoa Alonso

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura es pretén que l'estudiant adquireixi una base teòrica i pràctica dels principis terapèutics d'ambdues tècniques, identificant-ne les indicacions i contraindicacions, per, finalment, ser capaç de planificar una sessió en funció de les necessitats de cada pacient i la seva patologia.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Comprèn els principis terapèutics de la hipoteràpia i com es relacionen amb els tractaments de fisioteràpia a través del moviment del cavall.
2. Identifica els efectes, les indicacions i les contraindicacions de la rehabilitació eqüestre en els diferents sistemes de l'organisme.
3. Reconeix les mesures de seguretat a tenir en compte en les sessions d'equitació terapèutica.
4. Identifica els ítems de planificació d'una sessió d'equitació terapèutica.
5. Coneix les propietats bàsiques de l'aigua, els seus beneficis i les diferents formes d'aplicació.
6. Identifica els factors que s'han de tenir en compte per fer una valoració prèvia a l'inici del tractament aquàtic.
7. Coneix els efectes, les indicacions i les contraindicacions de la Teràpia Aquàtica.
8. És capaç de planificar una sessió de fisioteràpia aquàtica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Analitzar, programar i aplicar el moviment com a mesura terapèutica, promovent la participació del pacient/usuari en el seu procés.
- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la fisioteràpia.

- Conèixer, dissenyar i aplicar les diferents modalitats i procediments generals d'intervenció en fisioteràpia: massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, Climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia, teràpies derivades d'altres agents físics, així com aspectes fonamentals de la ergoteràpia i altres teràpies afins a l'àmbit de competència de la fisioteràpia.

CONTINGUTS:

Rehabilitació eqüestre

1. Marc actual de la rehabilitació eqüestre.
2. Definició de les diferents tècniques de rehabilitació eqüestre
3. Principis terapèutics de la hipoteràpia
4. Contraindicacions de la rehabilitació eqüestre
5. Mesures de seguretat.
6. La posició correcta sobre el cavall.
7. Planificació i estructura d'una sessió de rehabilitació eqüestre.
8. Professionals que poden intervenir en una sessió de rehabilitació eqüestre.
9. Etologia del cavall. Coneixement del món i l'entorn del cavall
10. Munta amb cadira i amb manta amb anella de volteig.
11. Maneig del destre.
12. Formes de treball sobre el cavall.
13. Treball vestibular i percepció dels canvis produïts per el moviment del cavall.
14. Tècniques de fisioteràpia que s'apliquen a la rehabilitació eqüestre: tècnica de Kabat, facilitació neuromuscular propioceptiva, fisioteràpia respiratòria, mètode Pold, mètode Bobath, mètode Votja, Feldenkrais, etc.

Teràpia aquàtica

1. Introducció a la teràpia aquàtica.
2. Propietats de l'aigua, beneficis de l'aigua i les seves formes d'aplicació.
3. Metodologia de treball a l'aigua
4. Orientacions d'actuació a l'aigua en funció de les diferents patologies.
5. Pràctica a la piscina.

AVALUACIÓ:

Rehabilitació eqüestre:

- La prova escrita correspon al 40% de la avaluació del mòdul de rehabilitació eqüestre.
- L'assistència a les pràctiques al centre hípic correspon al 50% de la avaluació del mòdul de rehabilitació eqüestre.
- La participació en el debat del vídeo del cas clínic correspon al 10% de la avaluació del mòdul de Rehabilitació eqüestre.

Teràpia aquàtica:

- L'assistència a la part pràctica a la piscina correspon al 30%; la prova pràctica a la piscina correspon al 30% i l'examen teòric correspon al 40% de la nota del mòdul de Teràpia aquàtica.
- L'avaluació és de manera continuada i s'han de superar cadascuna de les parts per aprovar l'assignatura. En el cas de no superar alguna de les parts i que aquesta no sigui més del 50% del total de l'avaluació de l'assignatura, es considerarà pendent d'avaluar. La part pendent es recuperarà en el període d'avaluació complementari del mes de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica:

- Juan Vives Vilarroig. *Intervención terapéutica asistida con caballos y autismo*. Ed. Divina Pastora Fundación, 2010.
- Maria Ernst. *Manual básico de hipoteràpia. Terapia asistida con caballos*. La Liebre de Marzo, 2007.
- Edith Gross Naschert. *Equinoterapia, la rehabilitación por medio del caballo*. México: Trillas, 2000.
- Colado Sánchez, Juan Carlos. *Acondicionamiento físico en el medio acuático*. Barcelona: Paidotribo, 2004.
- Pérez Fernández, M. Reyes. *Principios de hidroterapia y balneoterapia*. Madrid: McGraw-Hill, 2005.

Bibliografia complementària:

- Colección Guías Equestres Ilustradas. Barcelona: Hispano Europea, 1996.
- Ferdinand Hempfling, K. *Tratar con caballos*. Barcelona: Omega, 1996.
- Cambry Pierre. *La Equitación*. Barcelona: Hispano Europea, 1996.
- Ross, E. *Ejercicio de picadero*. Barcelona: Hispano Europea, 1992.
- Brorgal Leonar, V. *Manual d'iniciació d'hípica*. Barcelona. Unió de Federacions Esportives de Catalunya, 1996.
- Jo Bird. *Cuidado Natural del caballo*. Barcelona: Acanto.
- *Manual de equitación*, The British Horse Society. Ed Hispano Europea, 1992
- Duffield, M. *Ejercicios en el agua*. Barcelona: Jims, 1985.
- Esnault, M. *Reéducation dans l'eau. Étirements et renforcement musculaire du tronc et des membres*. Paris: Masson, 1990.
- Jardí Pinyol, Carles. *Movernos en el agua*. Barcelona: Paidotribo, 1996.
- Kemoun, G.; Durlent, V.; Vezirian, T.; Talman, C. *Hidrokinésiterapia Enciclopedia Médico-Quirúrgica*, Tomo 2. Kinesiterapia. França, 1998.
- Koury, Joanne M. *Acuaterapia. Guía de rehabilitación y fisioterapia en la piscina*. Barcelona: Bellaterra, 1998.
- Lloret, Mario; Conde, Carlos; Fagoaga, Joaquín; León, Carmen; Tricas, Cristina. *Natación Terapéutica*. 2a ed. Barcelona: Paidotribo, 1997.
- Xhardez, Yves. *Vademécum de Kinesioterapia y de Reeducción Funcional*. 4ª edició. Buenos Aires: El Ateneo, 2002.